

Maribor od danes
Evropska prestolnica kulture

Na tržaška platna
se vrača Trst film festival

V Gorici predstavili priročnik in
odgovarjali na vprašanja staršev

Rafal tatvin
na Goriškem
pripisujejo tolpi
profesionalcev

Primorski dnevnik

SOBOTA, 14. JANUARJA 2012

Št. 11 (20.334) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Kaj rojeva Arabska pomlad?

MARTIN BRECELJ

Lansko leto je na današnji dan tunizijski predsednik Zine el Abdine Ben Ali po večtedenskih protestih odstopil in zbežal v Savdsko Arabijo. Proteste je zanimal samosežig 26-letnega potujočega trgovca z univerzitetno izobrazbo Mohameda Bouazizija 17. decembra 2010. Tako se je začela Arabska pomlad, ki je med tem že preobrazila pomemben del muslimanskega sveta od severne Afrike do Perzijskega zaliva.

Ta revolucionarni val se ni še polegel, tako da ni mogoče delati dokončnih obračunov. Po letu dni pa je le mogoče kaj zanesljivejšega ugotoviti o njegovi naravi. S tega vidika je posebno pomenljiv podatek, da se na volitvah v Tuniziji in Egiptu, ki so sledile padcu Ben Alijevega oz. Mubarakovega režima, uveljavljajo islamistične sile. To je na Zahodu marsikoga razočaralo in celo zbudilo dvome, ali je smotrno podpirati rušenje režimov, ki sicer niso bili demokratični, a so bili večkrat vsaj laicistično in celo prozahodno usmerjeni.

Nekoliko pozornejše motrenje Arabske pomladi pa bi najbrž bistveno ošibilo tovrstne pomisleke, ki so vsaj delno tudi plod nesporazuma. Resnični zgodovinski izziv, ki se postavlja v tem delu sveta, namreč ni ta, ali se bo v njem uveljavila demokracija proti islamu, ampak ta, ali se bo islamska civilizacija demokratizirala. Odgovor, ki ga prinaša Arabska pomlad, pa je prej pozitiven kot negativen.

Islamistične sile se resda uveljavljajo v Tuniziji, Egiptu in v drugih državah, ki jih je zajel revolucionarni val, toda na oblast se vzpenjajo z demokratično metodo, ki jo ob tem tudi same vse bolj osvajajo. Tako npr. Muslimanski bratje v Egiptu postajajo vse bolj prepričani zagovorniki demokratičnih volitev, ki jim po večdesetletnem življenju v ilegali ali polilegali zdaj omogočajo dostop do oblasti. S tem se izkazuje, da turški model demokracije v islamskem svetu le ni bela vrana in da islam ni nujno skregan z demokracijo, kakor poudarjajo nekateri zagovorniki Zahoda, z drugačnega vidika in nameni pa tudi Al Kaida.

Kot rečeno, se Arabska pomlad ni še končala in mogoče ni še niti dosegla svojega vrhunca. Že dalj časa tli v Siriji, verjetno pa bo naposled izbruhnila tudi v Iranu, kjer jo je pravzaprav napovedovalo že Zeleno gibanje v letu 2009.

EVRO - Ameriška bonitetna hiša zadala udarec evropskim prizadevanjem za rešitev krize

S&P znižal bonitetno oceno devetim državam z evrom

Italija padla na BBB+, Slovenija izgubila točko, Francija ob najvišjo oceno

RIM, TRST - Včeraj protest proti liberalizaciji taksi službe

Taksisti ponovno na bojni nogi Srečanje s tržaško občinsko upravo

RIM, TRST - Po vsej Italiji so včeraj taksisti uprizorili protestne pobude proti nameravani liberalizaciji taksi službe, ki jo želi uvesti italijanska vlada. Dopoldne so nastale precejšnje težave, saj taksijski niso vozili, kar

je prišlo do izraza predvsem v Rimu.

Protest je potekal tudi v Trstu, kjer so se predstavniki taksistov in potrošnikov srečali z županom Robertom Cosolinijem in člani tretje komisije občinskega sveta, ki so enotno izrazili kri-

tiko na račun liberalizacije taksi službe in bodo najverjetneje v ponedeljek izglasovali resolucijo, občinska uprava pa bo liberalizacijo izvajala v sodelovanju in dogovoru s stanovskimi združenji.

Na 5. in 6. strani

NEW YORK - Bonitetna hiša Standard & Poor's (S&P) je sinoči znižala bonitetno oceno devetim evropskim državam. Italija, Španija, Ciper in Portugalska so padle za dve točki, za Slovenijo, Slovaško, Avstrijo, Francijo in Malto pa je bila ocena znižana za eno stopnjo. Francija je tako z najvišje ocene AAA padla na AA+, Italija pa je z A+ zdrknila na BBB+ in se tako prvič znašla v drugi bonitetni skupini, Slovenija ima zdaj oceno A+. Novica, da se S&P pripravlja na znižanje bonitetne ocene več evropskih držav, se je razširila že včeraj popoldne po srednjeevropskem času in takoj negativno vplivala na trgovanje borz.

Na 13. strani

V rimskem senatu o Beneški Sloveniji

Na 2. strani

ZKB pristopila h konvenciji za posojila

Na 4. strani

Gropada: jutri odprtje obnovljenega doma

Na 8. strani

Podjetje Dotcom sprejelo krizo kot izziv

Na 10. strani

V Tržiču kupca okradla prodajalko

Na 14. strani

V Sovodnjah širijo plinsko omrežje

Na 16. strani

ITALIJA - Kriza Napetost pred napovedanimi liberalizacijami

RIM - Vlada namerava sprejeti sveženj ukrepov liberalizacije prihodnji četrtak. Premier Monti je včeraj obrazložil načrte vlade predstavnikom strank, ki ga podpirajo, in sicer Ljudstva svobode, tretjega pola in Demokratske stranke. Potrošniki naj bi z njimi letno prihranili 20 milijard evrov. Toda napovedani ukrepi so nalleteli na velik odpor pri prizadetih poklicih in službah. Posebno ostro so se odzvali taksisti, ki so za 23. januarja napovedali stavko po vsej državi in so včeraj že izvedli nenapovedano stavko v nekaterih mestih.

Na 5. strani

RIM - 20-let od mednarodnega priznanja sosednje države

Gianni De Michelis o tem, zakaj je Italija priznala »enostransko« Slovenijo

RIM - »Prav je, da je Italija diplomatsko priznala Slovenijo, njeni sklepi o samostojnosti pa so bili enostranski«, pravi nekdanji zunanji minister Gianni De Michelis (na sliki) ob 20. obletnici italijanskega priznanja sosednje države. 17. januarja 1992 je takratni predsednik republike Francesco Cossiga lastnoročno izročil slovenski oblastem listino o diplomatskem priznanju.

De Michelis v intervjuju obnavlja dogajanja iz tistih časov, situacijo na evropski šahovnici in priprave na vojno morijo v Jugoslaviji, ki jo mednarodna skupnost ni znala ali hotela preprečiti. Nekdanji šef italijanske diplomacije ostaja prepričan, da sta Slovenija in Hrvaška enostransko proglasili samostojnost.

De Michelis pozitivno ocenjuje položaj slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški. Žal mu je za istrske begunce, ki še čakajo na moralne »protivrednosti«.

Na 3. strani

SENAT - Predstavnik vlade odgovoril senatorki Tamari Blažina

»V Nadiških dolinah na področju sožitja ni večjih problemov«

Slovenska parlamentarka opozorila na dvojezično šolo - Hud spodrseljaj o Benečanih »balkanskega izvora«

RIM - Italijanska vlada ne vidi velikih problemov na področju sožitja v Nadiških dolinah, je v senatu dejal podtajnik Saverio Ruperto, ki v sklopu notranjega ministrstva odgovarja za narodne in jezikovne manjšine. Pri tem se je Rupertu zgodil precej hud spodrseljaj, saj je govoril o sožitju med italijansko skupnostjo v videmski pokrajini in skupnostjo »balkanskega izvora« na območju Nadiških dolin.

Rupertu je odgovoril na vprašanje slovenske senatorkе Demokratske stranke Tamare Blažine, ki ga je opozorila na decembrsko neofašistično demonstracijo v Špetru ob priložnosti posveta o zgodovini Inštituta za slovensko kulturo. Predstavnik Montijeve vlade je parlamentarki zagotovil, da so sile javnega reda imele vse-skozi pod nadzorom peščico skrajnežev in da v Špetru ni prišlo do večje napetosti, zlasti pa ne do incidenta.

Rupertu je omenil zaščitni zakon za slovensko manjšino iz leta 2001 in

Podtajnik Saverio Ruperto

poseben finančni sklad, ki je v sklopu tega zakona namenjen Slovincem v videmski pokrajini. Opozoril je tudi, da pristojne varnostne sile ne podcenjujejo nobenih oblik in dejanj

Senatorka Tamara Blažina

nestrpnosti v Nadiških dolinah. Politika miroljubnega sožitja pa ni stvar samo policije in karabinjerjev, temveč tudi stvar potrpežljivega ovrednotenja in zaščite jezikovne dediščine je-

zikovnih manjšinskih skupnosti, je dejal zastopnik notranjega ministrstva.

Senatorka Blažinova je izpostavila, da so Slovenci v videmski pokrajini najšibkejša komponenta Slovencev v Italiji in torej najbolj izpostavljeni nestrpnosti. Med odprtimi vprašanji je posebej omenila znane prostorske težave špeterske dvojezične šole. Tudi za obravnavo tega problema je Blažinovaa zaprosila za čimprejše srečanje s podtajnikom Rupertom.

Blažinova je glede utrjevanja politike sožitja in spoštljivega odnosa do narodnih in jezikovnih manjšin omenila tržaško srečanje predsednikov Italije in Slovenije ter uradni obisk slovenskega predsednika Danila Türka v Rimu, ki je še dodatno utrdil odnose med Italijo in Slovenijo. Senatorka je izrazila upanje in pričakovanje, da bo vlada predsednika Maria Montija občutljiv in pozoren sogovornik za slovensko narodno skupnost.

SLOVENIJA - Iskanje koalicije

Levosredinske stranke na posvetu o političnih razmerah, v SD bodo preučili »desno« koalijsko pogodbo

LJUBLJANA - Predsednik Pozitivne Slovenije Zoran Janković se je srečal s predsednikom SD in DeSUS, Borutom Pahorjem in Karlom Erjavcem, s katerima je analiziral politične razmere. Janković je po posvetu v izjavi za medije povedal, da bo vodja poslanske skupine Jani Möderndrofer že pisal vodjem ostalih poslanskih skupin in jim predlagal, da se oblikuje skupen odbor, ki bo te zakone obravnaval.

Povedal je tudi, da so na sestanku analizirali politične razmere in se pogovarjali o zakonih, ki jih je v četrtek sprejela vlada. V zvezi s temi je Janković povedal, da je vodja poslanske skupine Jani Möderndrofer že pisal vodjem ostalih poslanskih skupin in jim predlagal, da se oblikuje skupen odbor, ki bo te zakone obravnaval.

O omenjenih zakonih sta na delovnem pogovoru govorila tudi predsednik republike Danilo Türk in predsednik vlade, ki opravlja tekoče posle, Borut Pahor. Poudarila sta, da je zelo pomembno, da se aktivnosti, vključno s predstavitvijo nujno potrebnih zakonskih besedil v državnem zboru, nadaljujejo, so sporočili z urada predsednika republike.

Janković je včeraj tudi ponovil, da dejstvo, da ni bil izvoljen za mandatarja, zanj ni poraz, saj so po njegovih besedah izpolnili obljubo volivkam in volivcem. Kot je dejal, spoštuje vse tiste, ki so oddali svoj glas, tudi poslanci pa so bili v razpravi "z eno izjemo zelo korektni". Kot je dejal, pa je "prepričan, da bi bil rezultat drugačen", če bi glasovali vsi poslanke in poslanci.

Glede možnosti, da bi se vnovič potegoval za ta položaj, je pojasnil, da zdaj čakajo na pogovor s predsednikom republike Danilom Türkom, ki so napovedani za ponedeljek, svojo odločitev pa bodo sporočili pravočasno. Ta trenutek o tem ne razmišlja, pač pa je zanj "prva stranka", ki se bo po njegovih besedah sestala v kratkem.

Janković je spregovoril tudi o torkovem sestanku s predsednikom SDS Janezom Janšo in potrdil, da sta govorila o morebitnih spremembah volilnega sistema. Na vprašanje, ali bi bil dvig parlamentarnega praga na sedem odstotkov bolj realna možnost kot večinski volilni sistem, pa je odgovoril pritrdilno.

V SD so potrdili, da so prejeli predlog koalijske pogodbe desnosredinskih strank za sestavo vlade, vendar je po besedah vodje poslanske skupine SD Janke Vebra še ne komentirajo, saj nameravajo dati prednost pogovoru s predsednikom države Danilom Türkom. Zato po Vebrovih besedah ne gre govoriti niti o

vprašanju, ali bi se SD udeležil pogajanj z desnosredinskimi strankami. Tudi na vprašanje, ali bi SD utegnil podpreti predsednika SDS Janeza Janšo za mandatarja, Veber ne odgovarja konkretno. Ponavlja pa, da poskušajo sedaj ublažiti posledice, ki so nastale pri oblikovanju vlade oz. nepotrditvi kandidata za mandatarja Zorana Jankovića.

Ob nekaterih ugibanjih, da naj ni se Pozitivna Slovenija priključila SD, pa Veber poudarja, da sta to dve različni stranki in tako delovanje strank tudi razumejo. Za vse ostale aktivnosti in razmišljanje drugih strank pa, kot zagotavlja, ne ve.

So se pa znova pojavila namigovanja, da naj bi nekaj poslancev Liste Virant razmišljalo o prestopu v druge stranke. Šlo naj bi za vodjo poslanske skupine Riharda Branišlja, njegovo namestnico Katarino Hočevar, Polonco Komar, Bojana Starmana in Ivana Vogrina, k prestopom pa naj bi jih nagovarjal vidni član stranke Jani Soršak. A slednji je to odločno zanimal: "Gre za pocieni provokacijo. Prestopov iz Liste Virant ne boste videli," je dejal. Podobno so za STA zatrdili vsi omenjeni poslanci. (STA)

FNSI - Apel predsedniku vlade

Dramatična potreba po takojšnjih ukrepih

RIM - »Prisiljeni smo Vas opozoriti na dramatično potrebo po takojšnjih ukrepih v podporo časopisom, ki zagotavljajo medijski pluralizem. Le-ta je dragocena dobrina, ki se je zares zavedamo šele tedaj, ko smo zanj prikrajšani.« Tako se začne pismeni apel, ki ga je italijanski novinarski sindikat FNSI naslovil na predsednika vlade Maria Montija in ki ga dneves na svojih straneh objavlja okrog sto časopisov, med njimi tudi Primorski dnevnik, katerih preživetje je ogroženo zaradi težkega krčenja javnih prispevkov.

»Založniška podjetja danes niso v stanju, da bi programirala svojo dejavnost. To so idejni časopisi, glasniki zadrug in političnih strank ter manjšinskih skupnosti v Italiji in Italijanov v tujini. Zanje je predvidena zakonska podpora, ker ne prinašajo dobička, a jim je vlada namenila letos drastično nižji prispevek. Poleg tega je za okrog trideset časopisov nujno potrebno, da se zaključi postopek tehničnega preverjanja upravičenosti do javne podpore za leto 2010,« so zapisali v pismu za Montija in dodali: »Ob več priložnostih ste bili priča zahtevi, da naj se zagotovi medijski pluralizem tudi v vidiku nove ureditve tega področja, ki je predvidena od leta 2014 dalje. Reformo odločno podpiramo.« Na podlagi ugotovitve, da je denarja za časopise premalo, pa mora vlada že v odloku »Proroghe« poskrbeti, da se dodaten denar črpa iz t.i. Sklada Letta pri predsedstvu vlade, poudarjajo: »Fondu za založništvo je potrebno zagotoviti vsaj sto milijonov evrov, kar bi omogočilo časopisom preživetje. To bi pomenilo ukrepati po načelu pravičnosti, podobno kot je vlada že storila v korist Radia Radicale. Strinjamo se, da je treba prispevek zaračunati na podlagi zaposlenih novinarjev in razširjenosti medija ter da je "ukinitve javnih prispevkov za te časopise nepojmljiva, saj so kvas za medijski pluralizem, ki je življenjskega pomena za našo državo". Slednje ste sami izjavili v soglasju s tem, kar je predsednik republike pred tremi meseci dejal v odgovoru na poziv, ki so ga nanj naslovili direktorji ogroženih časopisov.«

SLORI - Predstavitev projekta Šola 2011 za ravnatelje

Zbiranje podatkov o narodnostnem izvoru in jezikovnih navadah predšolskih in šolskih otrok

Predstavitve na posameznih ravnateljstvih, za javnost pa konec februarja v Trstu in Gorici

Raziskavo je predstavila odgovorna projekta, raziskovalka SLORI Norina Bogatec

NABREŽINA - V torek je bila na srednji šoli I. stopnje Iga Grudna v Nabrežini predstavitve projekta ŠOLA 2011, ki ga Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) izvaja v sodelovanju s šolskimi ravnateljstvi. Predstavitev je bila namenjena ravnateljem slovenskih vrtcev in šol v Italiji in dvojezičnega šolskega centra v Špetru. Cilj projekta je zbiranje podatkov o narodnostnem izvoru in jezikovnih navadah predšolskih otrok, učencev in dijakov, ki obiskujejo slovenske vrtnice in šole v tržaški in gorški pokrajini ter dvojezični šolski center v Špetru. V ta namen je bila izdelana anketna polja, na katero odgovarjajo starši predšolskih otrok, osnovnošolskih in nižješolskih učencev ter višješolski dijaki ob vpisu v prvi letnik. Letošnja izvedba, druga po vrsti, nadgrajuje lanskostudijo in se osredotoča na analizo narodnostnih in jezikovnih značilnosti družinskih okolij v medgeneracijski perspektivi. Predvidene so predstavitve na posameznih ravnateljstvih, konec februarja pa javni predstavitvi v Trstu in Gorici. Ravnateljcem je raziskovalne izsledke predstavila odgovorna projekta, raziskovalka SLORI Norina Bogatec.

EVROPSKA UNIJA

Žbogar tudi posebni predstavnik na Kosovu

BRUSELJ - Slovenski zunanji minister Samuel Žbogar bo na Kosovu nosil dva klobuka: bo vodja urada EU in posebni predstavnik EU. Za vodjo urada s štiriletnim mandatom ga je visoka zunanjepolitična predstavica unije Catherine Ashton že imenovala, saj je to imenovanje le v njeni pristojnosti. Včeraj pa ga je Politični in varnostni odbor Sveta EU potrdil še za posebnega predstavnika EU. Žbogarja mora na ta položaj na predlog Ashtonove potrditi še Svet EU, kar naj bi se po nekaterih vesteh zgodilo do konca meseca.

Položaj na Kosovu je za EU eden ključnih na Zahodnem Balkanu, poleg položaja v Bosni in Hercegovini. Urad EU na Kosovu z okoli 85 ljudmi je eden večjih, ki jih ima unija, in tudi njegov proračun je velik. Zdaj ima EU na Kosovu začasnega posebnega predstavnika, Italijana Fernanda Gentilinja, ki se mu mandat izteče konec januarja.

Tožilka za roparja iz Lucije

zahtevala hude kazni

KOPER - Na koprskem okrožnem sodišču se zaključuje sojenje italijanski-ma državljanoma, ki sta 16. avgusta lani z orožjem oropala poslovalnico Banke Koper v Luciji. Mlada peka iz okolice Bergama naj bi sodbo dočakala v začetku prihodnjega tedna, državna tožilka Vanja Chiara Bažec pa je v četrtek zanju zahtevala dokaj težke kazni. Za 22-letnega Mattio Zambettija je zaradi sodelovanja v ropu predlagala šest let in pet mesecev zapora, za 24-letnega Eugenia Russa, ki je med begom pri Gažonu z motornege kolesa ustrelil in lažje ranil policista, pa 14 let in pet mesecev. Po njeni oceni naj bi namreč šlo za poskus umora. Poudarila je, da je Ruso-streljal kar štirikrat, poleg tega pa je pozvala sodni senat, naj s primer-no obsodbo izreče jasno sporočilo tujcem, ki prihajajo v Slovenijo izvrševat kazniva dejanja. Ropi v bankah in poštnih uradih so namreč vse bolj pogosti in storilci so marsikdaj tujci. Ruso-trdi, da policista ni hotel ubiti. Izvedenec za balistiko Franc Sablič je potrdil, da se je krogla, ki je naposled zadela policista v nogo, dvakrat odbila, storilec pa gotovo ni streljal v tla.

Obtožnica za tajkuna

ZAGREB - Hrvškega bogataša Tomislava Horvatinčiča so včeraj uradno obtožili, da je 16. avgusta lani v morju pri Primoštenu povzročil smrt italijanskih zakoncev Francesca Salpietra in Marielle Patella. S svojim gliserjem je pri visoki hitrosti treščil v njuno jadrnico in oba v bistvu presekal. V obtožnici piše, da je tajkun z gliserjem kršil celo vrsto predpisov, med drugim je po vključitvi avtomatskega pilota še naprej plul zelo hitro, da bi se zme-nil za ostala plovila. Jadrnici je izsilil prednost in tako povzročil silovito trč-nje. Horvatinčiča v primeru obsodbe čaka kazen od 3 do 10 let zapora. Trenutno je na prostosti, odvzeli pa so mu vsa vozniška dovoljenja.

Deset let na begu

IMPERIA - Videmski karabinjerji so v Ventimiglii aretirali 57-letnega Daria Bologneseja iz Palmanove. Prestati mora dokončno obsodbo na tri leta in pet mesecev zapora zaradi mednarodnega prometa z drogami. Prvič so ga aretirali leta 1991, ko je med Francijo in Italijo tihotapil 29 kilogramov hašiša. Po osmih letih se je iz zapora preselil v hišni pripor, od koder je leta 2001 pobegnil. Skrival se je v Španiji in Švici, pod pritiskom švicarske policije pa se je vrnil v Italijo.

MEDNARODNA POLITIKA - Gianni De Michelis 20 let po italijanskem priznanju nove države

»Priznanje Slovenije je bilo neizogibno, samostojnost pa enostransko dejanje«

»Slovenska in italijanska manjšina sta na papirju odlično zaščiteni, najbolj so nastradali istrski begunci«

RIM – Italija je na današnji dan pred 20 leti diplomatsko priznala Slovenijo, kar je naredila tudi Evropska skupnost, predhodnica današnje Evropske unije. Sklep o priznanju je dva dni kasneje v Ljubljani slovenskim oblastem lastnoročno izročil podpisnik, predsednik republike Francesco Cossiga, sopodpisnik odloka o priznanju je bil zunanji minister Gianni De Michelis. Z njim smo se pogovarjali o pomenu priznanja Slovenije, takratnem položaju v Evropi ter predvojni situaciji v Jugoslaviji.

Poslanec De Michelis, kako je torej dozorelo priznanje Slovenije?

Priznanje Slovenije je posledica velikih potresov, ki so spremljali padec Berlinskega zidu in razkroj Sovjetske zveze. V nekaj letih se je zrušila tako imenovana evropska arhitektura druge svetovne vojne. Vse se je zgodilo bliskovito. Berlinski zid je padel novembra 1989, manj kot eno leto kasneje je prišlo do združitve Nemčije. Vse to je vplivalo na dogajanja v Jugoslaviji, na katero sem jaz takrat gledal nekoliko drugače, kot moji kolegi v drugih državah Evropske skupnosti.

In kakšna so bila vaša gledanja?

Če bi me kdo vprašal, katera država vzhodno od nas bi se morala najbolj aktivno vključiti v evropske integracijske procese, bi brez obotavljanj odgovoril Jugoslavija. Ob neki priložnosti sem celo predlagal vključitev Jugoslavije v Evropsko skupnost, a me niso poslušali.

Zakaj prav Jugoslavija?

Zato, ker se je v Jugoslaviji uveljavil družbeno-politični model, ki je bil najbolj daleč od tradicionalnih modelov komunistične in socialistične države. V Italiji smo dobro poznali razmere v sosednji državi, zato smo skušali narediti nekaj koristnega, da bi preprečili najhujše.

Imate v mislih kakšno konkretno pobudo?

Septembra leta 1989 sem se kot zunanji minister skupaj s tedanjim predsednikom vlade Giuliom Andreottijem med obiskom v Istri srečal tudi z visokimi zastopniki SFRJ. Ponudili smo jim pomoč za miroljubni prehod v demokratično ureditev, ki bi moral strogo spoštovati Helsinško listino. Posebno tisti del, po katerem se morajo spremembe notranjih državnih mej zgoditi ne z enostranskimi sklepi, temveč s političnimi pogajanjimi. Primer Češkoslovaške priča, da se lahko dva naroda ločita in miroljubno ustanovita svoji državi.

Jugoslavija pa je bila zelo različna od Češkoslovaške...

To je res. Takrat sem bil prepričan, da je bila miroljubna ločitev v Jugoslaviji še možna. Naša dolžnost je bila, da poskusi-

Nekdanji italijanski zunanji minister Gianni De Michelis je sopodpisnik odloka o diplomatskem priznanju Slovenije

KROMA

mo pot, ki sta nam jo svetovala tedanja predsednika Bosne-Hercegovine Alija Izetbegović in pred kratkim preminuli predsednik Makedonije Kiro Gligorov.

In kakšna je bila ta pot?

Zavzemala sta se za radikalne spremembe in za široko avtonomijo posameznih republik, a znotraj konfederativne Jugoslavije. Izetbegović in Gligorov sta že takrat imela v mislih evropsko integracijo Jugoslavije. Povedala sta mi, da bi bilo nesmiselno prej vse porušiti in potem na novo zgraditi. Mi, dokler smo mogli, smo vztrajali, da se je treba pogajati, potem so stvari žal ubrale tragično pot.

In kdo je odgovoren za vojno?

Glavno odgovornost za to nosi Srbija, začeni s Slobodanom Miloševićem. Da so stvari šle, kot so šle, je treba pripisati tudi nekaterim enostranskim odločitvam Hrvaške in Slovenije.

Po vašem sta ti dve državi torej so-krivi za vojno v Jugoslaviji?

Ne, nisem tega rekel in tudi tega ne mislim. Medtem ko je Hrvaška predsednika Franja Tuđmana v začetku zavzela zelo previdna stališča do razkroja Jugoslavije, je Kučanova Slovenija izbrala pot odločnejših sklepov in odločitev. Slovenija je to lahko naredila, ker na svojem ozemlju ni imela močnih narodnih manjšin, Hrvaška pa je bila v drugačnem po-

mislu na Srbe. Zaradi tega je Srbija tudi s takšno odmaknjenostjo in skoraj indiferentno sprejela enostransko odločitev Slovenije, da se odcepi od Jugoslavije.

Vseeno pa je bila vojna v Sloveniji...

Res je. Bila pa je kratkotrajna in ne tako krvava, kot vojne, ki so kmalu zatem pretresle BiH in Hrvaško. V Sloveniji so v glavnem padli pripadniki jugoslovanske vojske.

Italija je, kljub vašim pomislekom, vseeno priznala Slovenijo...

Tako je in naša odločitev je bila pravilna, čeprav smo žal vedeli, da bo takšen odnos mednarodne skupnosti do razkroja Jugoslavije odprl pot vojnam in množničnim morijam. Slovenija pri tem ni imela nič in je bila vseskozi vprašanje zase. Predvsem zato, ponavljam, ker je 98 odst. prebivalcev Slovenije slovenske narodnosti in na njenem teritoriju ni večjih narodnih manjšin. Evropska skupnost pa je bila ravno takrat pred veliko preizkušnjo.

Kakšno pa?

Slovenija in Hrvaška sta enostransko razglasili neodvisnost le teden dni potem, ko so se končali vsi postopki za uveljavitev pogodbe iz Maastrichta, ki je bila bistvenega pomena za Evropsko skupnost.

In kakšno vezo ima Maastricht s priznanjem Slovenije?

Potem ko smo članice Evropske skupnosti namenile toliko časa in energije za udržitve evropske integracije in za skupno obrambno politiko, bi bil razkol o Jugoslaviji prava katastrofa. Bili smo dejansko prisiljeni v kompromis, tudi kar zadeva Slovenijo in Hrvaško. Na moj predlog je Evropska skupnost »de facto« priznala Slovenijo in Hrvaško 15. decembra 1991 z obvezo, da odločitev o priznanju stopi v veljavo mesec dni kasneje, kar se je zgodilo tudi s privoljenjem Nemčije.

Zakaj ta časovni odmik?

Na svetu ministrov takratne Evropske skupnosti je potekala zelo dolga razprava - z italijanskim stališčem na eni in Nemčije na drugi strani ter Francozov vmes - po kateri smo dosegli kompromis, da bo Evropska skupnost državi priznala 15. januarja 1992. Torej mesec kasneje, kot so predlagali Nemci, da bi pred priznanjem omogočili vsaj možnost, da se reši kriza na Hrvaškem, kjer je prišlo do vojaškega spopada. Stvar so vzeli v roke Združeni narodi z odposlancem za Jugoslavijo Cyrusom Vanceom, ki je sklenil dogovor o Hrvaški.

Niste pa znali ali mogli preprečiti vojne v Bosni?

Žal ne. Dogajanja niso bila več odvisna od nas in so, če lahko rabim ta izraz, mednarodni skupnosti ušla iz rok.

Predsednik Cossiga je 17. januarja 1992 kot prvi tuji državnik obiskal pravkar mednarodno priznana Slovenijo. Zakaj ste bili kritični do tega obiska?

Pokojni Cossiga je, kot veste, zelo rad »soliral«. Večjih razhajanj z njim sicer ni bilo, čeprav je pokojni predsednik republike marsikaj naredil po svoji glavi. To je sodilo v njegov značaj.

S komaj priznana Slovenija so kmalu nastopile težave glede italijanske manjšine v Istri?

Z Ljubljano se je hudo zataknilo pri tripartitnem sporazumu (Italija- Slovenija-Hrvaška) o italijanski manjšini. Medtem ko je hrvaški parlament ta dogovor osvojil, me je prijatelj Dimitrij Rupel opozoril, da ga slovenski parlament ne bo sprejel, češ da ne more formalno pristati na ozemeljsko celovitost Italijanov v dveh državah. Zato je tristranski dogovor padel v vodo oziroma postal bilateralni dogovor med Rimom in Zagrebom. Škoda za zamujeno priložnost, pri kateri so bili na koncu najbolj prizadeti istrski begunci.

Zakaj prav oni?

Ker še danes čakajo na izpolnitev nekaterih ne toliko materialnih, kot moralnih obvez s strani Hrvaške in zlasti Slovenije.

Kako gledate danes na Slovenijo dvajset let po teh usodnih dogajanjih?

Razmere so se v našem prostoru korenito spremenile na boljše, Slovenija se je gospodarsko in splošno zelo razvila in med nami ni več državnih mej. Dovolite pa mi osebno noto.

Prosim!

Mislim, da sem imel prav, ko sem predlagal vstop tedanje Jugoslavije v Evropsko skupnost. Ta problem je danes znova aktualen, saj vse države zahodne Balkana stremijo po vstopu v EU. Prva je na vrsti Hrvaška, potem upam, da ji bodo sledile še preostale države nekdanje Jugoslavije.

Kako gledate na sedanji položaj italijanske in slovenske manjšine?

Slovenska manjšina v Italiji je zakonsko dobila vse, kar ji pripada. Enako velja za Italijane v Sloveniji in Hrvaški. Obe manjšini se, kar zadeva zakonske pravice in mednarodne pogodbe, nimata kaj pritoževati. To je dobro za vse. Krajši konec so, kot rečeno, potegnili istrski begunci, ki niso dobili tega, kar jim pripada. Ezuli se počasi poslavljajo, takšen je pač zakon narave. Grenkoba, da nismo pravočasno rešili njihovih problemov, pa ostaja in jo doživljam kot madež v tej zgodbi.

Sandor Tence

DEŽELNA POLITIKA - Javnomnenska raziskava SWG

V FJK desna sredina v prednosti Serracchianijeva »izenačena« s Tondom

VIDEM - Če bi bile danes v Furlaniji-Juljski krajini deželne volitve, bi desna sredina dobila 42 odst. glasov, leva sredina 39 odst., jeziček na tehtnici pa bi bil tako imenovani tretji pol z desetimi odstotki (UDC okoli 5 odst.). To izhaja iz javnomnenske raziskave tržaškega podjetja SWG, po kateri bi Debora Serracchiani v primeru predsedniške kandidature dobila enako glasov (42 odst.), kot aktualni predsednik Dežele Renzo Tondo.

Deželna tajnica Demokratske stranke, ki je naročila anketo, ima torej v levi sredini po pričakovanju največ možnosti za enakovredno volilno tekmo s Tondom in njegovo koalicijo, seveda če bo Severna liga še naprej ostala v desni sredini. Serracchianijeva, ki je tudi evropska poslanka, je na osnovi ankete v spopadu s Tondom volilno močnejša od videmskega župana Furia Honsella, bivšega župana Pordenona Sergia Bolzonella in vodje deželne skupine

Tajnica DS Debora Serracchiani

DS Gianfranca Morettona. Vsi trije bi izgubili volilno bitko s Tondom.

Glede razpoznavnosti v sklopu Demokratske stranke pa na Tržaškem daleč prednjači poslanec Et-

Predsednik FJK Renzo Tondo

tore Rosato (82 odst. anketirancev ga pozna), medtem ko je Bolzonello tisti politik DS, ki bi znal dobiti največjo podporo med tradicionalnimi volivci desne sredine.

POLITIKA - Stališče SIK - Zveze levice

Zavrnitev volilnih referendumov pričakovana

TRST - Deželni tajnik SIK-Zveze levice sen. Stojan Spetič v tiskovnem sporočilu meni, da je bila zavrnitev predloga volilnih referendumov pričakovana in dosledna s tradicionalnim gledanjem ustavnega sodišča, ki izhaja iz del ustavodajne skupščine, ki je volilno tematiko izločilo iz referendumskega prava.

Vsekakor pa morajo parlament in stranke, ki so v njem zastopane, jemati v poštev željo dobrega milijona državljanov, ki so podpisali sicer zmedene referendumske predloge, da bi tako izrazili potrebo po novem volilnem sistemu, ki naj da volivcem več pravice odločanja.

Komunisti menijo, da mora nov volilni zakon jamčiti s proporcionalnim sistemom predstavniki vloga parlamenta in hkrati pravico državljanov, da sami izberejo svoje predstavnike s preferenčnim glasom. Bipolarnost, liderizem, izumetničene večine niso obrodile rezultatov, za-

to je boljši sistem, ki naj okrepi možnosti oblikovanja vlad preko svobodnega programskega soočanja med strankami, ne pa da se okoli trenutno najvidnejše osebnosti na vrat na nos zbirajo nenačelne večine.

Volilni zakon, ki naj jamči predstavniki vlogo parlamenta, bi moral upoštevati tudi pravice političnih in predvsem narodnih manjšin, da imajo svojo tribuno in lahko vplivajo na izbire, ki se tičejo vseh državljanov.

Komunisti so bili, prvič po vojni, izločeni iz parlamenta prav zaradi volilnega zakona Porcellum, ki je uvedel vstopni prag. Zato ne morejo sodelovati pri odločanju o volilni zakonodaji, menijo pa, da bi morale sile, ki se sklicujejo na ustavno načela in se imajo za demokratične, prav izhajajoč iz negativnih izkušenj polpretekle dobe, obrniti novo stran, zaključuje svoje tiskovno sporočilo Stojan Spetič.

TRST - Trgovinska zbornica z novo konvencijo z jamstvenima konzorcijema

ZKB ena od zgolj treh bank, ki so se odzvale na potrebe podjetij

S financiranjem tržaške zbornice bo bankam zajamčeno 80 odstotkov podeljenega posojila

TRST - Tržaški konzorcij za posojila jamstva Confidi Trieste bo povečal jamstva za banke, ki bodo pomagale v primeru podjetniških kriz in pomanjkanja likvidnosti. Povečanje bo znatno, je bilo poudarjeno ob včerajšnjem podpisu konvencije med Trgovinsko zbornico in konzorcijema Confidi Artigiani in PMI Trieste, torej za obrtni sektor in za majhna in srednja podjetja. Dokument so podpisali predsednik zbornice Antonio Paoletti in predsednika konzorcijev Franco Sterpin Rigutti in Dario Bruni.

Nova konvencija sledi prejšnjima dvema, iz leta 2009 in 2010, a je okrepljena prav zaradi potrebe po kljubovanju kritičnostim, ki so se medtem pojavile. Delež posojil, za katerega bo jamčil Confidi, se namreč od standardnih 50 odstotkov zvišuje na 80 odstotkov, ob tem pa je zajamčena tudi pravica bank do takojšnje izterjave. Z drugimi besedami to pomeni, da bo podjetje lažje dobilo kredit, ker bo Confidi jamčil zanj pri banki, ta pa bo v primeru neodplačevanja posojila lahko takoj, že pri prvem neodplačanem obroku, prejela povrnjenih 80 odstotkov posojenega zneska.

»Po zaslugi financiranja, ki ga je zajamčila zbornica, se bosta konzorcija lahko odzvala na največjo težavo, s katero se v tem času srečujejo podjetja, to je dostop do kredita,« je dejal Antonio Paoletti. »Danes končno podpisujemo to konvencijo, potem ko smo se dolgo usklajevali z bankami, da smo prišli do sporazuma.« Franco Sterpin Rigutti je opozoril na težavno pot do sporazuma: »Od devetih, desetih bank, ki smo jih povabili na pogovore, so se na koncu odzvale le tri: Zadruga krasška banka (ZKB), zadruga banka Credit Cooperativo di Staranzano in banka Friuladria (skupina Credit Agricole). Upam,« je dodal Rigutti, »da bo današnji podpis konvencije spodbudil še druge banke, da se nam pridružijo.«

Odpor bank pri dajanju posojil je gotovo signal kritičnosti razmer na kreditnem trgu, zato se je Trgovinska zbornica s konzorcijema odločila za revizijo dosedanjih konvencij oziroma za večjo zajamčenost bank. »Dotacija v višini 750.000 evrov, kolikor je ostalo od prejšnjega sklada za milijon evrov, bo uporabljena za podporo podjetjem pri njihovem utrjevanju in vlaganjih. Zavedati se moramo, da veliko podjetij brez pomoči jamstvenih konzorcijev sploh ne bi moglo do posojila,« je opozoril Dario Bruni, medtem ko je Paoletti na koncu izpostavil, da je nova konvencija tudi izraz odločenosti za skupno delo in da je po tej poti treba nadaljevati oziroma širiti dejavnost konzorcijev na nova področja.

Z leve
Franco
Sterpin Rigutti,
Antonio Paoletti
in Dario Bruni
ob podpisu
konvencije

OBRAČUNI - Deželni Confartigianato

Obrtni sektor lani uspel kljubovati krizi

TRST - Leto 2011 je bilo še eno težavno leto za obrtna podjetja v Furlaniji-Juljski krajini, čeprav je na koncu koncev sektorju uspelo krizi kljubovati. Ocenjeno je včeraj na tiskovni konferenci v Trstu, kjer je predstavil letni obračun obrtnega sektorja, podal predsednik deželnega stanovske organizacije Confartigianato Graziano Tilatti.

Iz pokrajinskih seznamov obrtnih podjetij je bilo lani izpisano 39 podjetij več kot se jih je na novo vpisalo; v Vidmu je prišlo do pozitivne razlike med vpisi in izpisi za 49 enot (do 30. septembra lani), medtem ko so seznami v ostalih treh pokrajinah negativni: v Trstu za dve podjetji manj, v Pordenonu za 19 in v Gorici za kar 67 podjetij manj. Obrtna panoga v celoti je sicer imela zanemarljivo majhne odstotne padce tako na področju števila podjetij v deželi, teh je več kot 30.000, kot pri številu zaposlenih, ki presega 80.000. Za približno pet odstotkov pa se je do sredine lanskega leta zmanjšalo število odvisnih uslužbencev obrtnih podjetij. Med glavnimi kritičnostmi je Tilatti

navedel težave pri dostopu do kredita in podaljšanje rokov plačila strank. Podjetja v stiski se tako zatekajo k družinskim prihrankom za poravnavo davčnih obveznosti, socialnih dajatev za zaposlene in za plačilo dobaviteljev. V skrajni sili sprejemajo tudi naročila in dobave pod ravnijo veljavnih cen.

Tilatti ob tem meni, da »morajo odpovedovanja v obrtnem sistemu, žrtve obrtnih podjetij in njihovih zaposlenih za boj proti krizi potekati vzporedno z bojem proti privilegijem in milijonarskim dohodkom vodilnih v velikih industrijskih in finančnih koncentracijah.« Pri tem se je posebej kritično obregnil ob »Marchionnejeve lekcije«, saj ima mož »osem milijonov evrov letne plače«, in ob finančnike, ki »morda vedo, kaj je bančno jamstvo, a osebno niso nikoli podpisali nobenega«. »Naše geslo je kljubovati temu težkemu trenutku, toda prizadevati si moramo prav vsi,« je dejal Tilatti, ki se je kritično izrazil tudi o liberalizacijah, ki jim obrtniki na splošno ne nasprotujejo, a se ne strinjajo z nekaterimi konkretnimi ukrepi.

PRISTANIŠČA

Lokalne uprave podprle predlog deželnega zakona

VIDEM - Svet lokalnih avtonomij Furlanije-Juljske krajine je na včerajšnjem zasedanju v Vidmu izrazil ugodno mnenje o osnutku deželnega zakona za nov model upravljanja deželnega pristaniškega sistema. Deželni odbornik za infrastrukturo Riccardo Riccardi, ki je orisal zakonski osnutek deželnega odbora, je na koncu izrazil zadovoljstvo, ker je bilo izraženo mnenje soglasno.

Kot se je izvedelo, je bila razprava o zakonskem besedilu, ki daje deželnemu odboru pristojnost vodenja promocije razvoja pristaniškega sistema v Furlaniji-Juljski krajini, zelo razgreta. Celotno te mere, da je bila hipotizirana možnost preložitve mnenja na naslednji datum, vendar je na koncu razprave prišlo do soglasno izražene ugodnega mnenja o besedilu predloga deželnega zakona.

GOSTINSTVO - V sredo so odprli nov lokal v Ulici Udine v Trstu

Picerija Al Vecio Volto z domačo upravo

Matija Armani (desno) s picajolom Federicom in ženo Breddo Močilnik

KROMA

TRST - V tržaški Ul. Udine, tik ob agrariji Močilnik, so v sredo odprli novo picerijo z imenom Al Vecio Volto. Na prijetni in spontani slovesnosti se je kar tlor ljudi, strank in tudi prijateljev novega upravitelja Matije Armanija. Z ženo Breddo Močilnik in njenim očetom Juretom Močilnikom iz omenjene agrarije, je ustanovil družbo, ki po novem upravlja proizvodni in prodajni obrat.

Prostori novega lokala so lepo urejeni, s sodobno pečjo na drva in z visokimi oboki iz starih pristaniških časov, ki krasijo ambient. Ponujajo najrazličnejše vrste pic, v glavnem za na dom, a tudi za kosilo v lokalu. Gre namreč v prvi vrsti za proizvodni obrat, ki pa ima nekaj miz tudi za postrežbo. Zato pripravljajo tudi zelenjavne solate in druge prigrizke za kosilo. V okolici je kar nekaj javnih uradov, zavod INPS, šolski urad, univerza itn., zato računajo na dober priliv gostov.

Kot sta povedala Matija Armani in Jure Močilnik, imajo še druge načrte. Radi bi razširili dovoljenje na gostinsko dejavnost, za kar imajo na razpolago bližnje prostore. Vsekakor mislijo že sedaj obogatiti ponudbo pijač, ob brezalkoholnih in pivu še na domača vina ...

V našem mestu, kjer se vse preveč pritožujemo in hudujemo na druge, res pozdravljamo pogum in voljo tako mladih kot »starih« podjetnikov, ki so se lotili pobude. Agrarija Močilnik ima večdesetletno tradicijo in veliko dela za seboj. Doba velikih zaslužkov, ko se je tudi na področju kmetijstva delalo s kupci iz nekdanje Jugoslavije, je sicer dokončno mimo. Jure in sestra Margherita Močilnik sta se v zadnjih letih »krize« specializirala in dobila nove tržne »niše«, prodajata stroje za kmete in še več za vrtničarje. Poleg tega pa so na obzoru še nove dejavnosti, poleg picerije odprtje bed&brekfašta v rodnem Lonjerju in še bi lahko naštevati ...

Na odprtju lokala so bili tudi kolegi in predstavniki SDGZ - Servis, člani folklorne skupine Stu ledi (Jure Močilnik je namreč zgodovinski član skupine) in še številni drugi, ki želijo novemu obratu veliko uspeha in da bi se uresničili vsi razvojni načrti.

Nova picerija v Ul. Udine 16/a je odprta od 11.30 do 14.00 in od 18.00 do 22.30, zaprta pa je ob ponedeljkih. Za informacije in naročila: tel. 0404141251

Davorin Devetak

EVRO

1.2771 \$

+0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
13. januarja 2012

valute	13.01.	12.01.
ameriški dolar	1,2771	1,2736
japonski jen	98,06	97,92
kitajski juan	8,0648	8,0467
ruski rubel	40,5047	40,2930
indijska rupija	65,7040	65,6160
danska krona	7,4365	7,4366
britanski funt	0,83320	0,83055
švedska krona	8,8892	8,8515
norveška krona	7,6930	7,6770
češka krona	25,450	25,581
švicarski frank	1,2100	1,2112
madžarski forint	309,71	307,88
poljski zlot	4,4060	4,4392
kanadski dolar	1,3019	1,2946
avstralski dolar	1,2364	1,2303
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3345	4,3490
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7002	0,6999
braziljski real	2,2740	2,2795
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,3642	2,3545
hrvaška kuna	7,5480	7,5450

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
13. januarja 2012

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,29470	0,57650	0,80675	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03333	0,05667	0,09917	-
EURIBOR (EUR)	0,878	1,257	1,538	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

41.450,24 €

-316,68

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
13. januarja 2012

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	4,39	-2,44
INTEREUROPA	0,372	+0,54
KRIKA	48,18	+0,08
LUKA KOPER	7,249	-0,01
MERCATOR	143,00	-0,35
PETROL	161,00	-
TELEKOM SLOVENIJE	65,00	-

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	11,50	-
AERODROM LJUBLJANA	10,81	+2,66
DELO PRODAJA	24,00	-
ETOL	75,00	+1,35
ISKRA AVTOELEKTRIKA	17,33	+1,94
ISTRABENZ	2,61	+23,00
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	3,05	-1,61
MLINOTEST	2,50	-
KOMPAS MTS	6,00	-
NIKA	18,00	-
POZVARNA LAŠKO	10,21	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,21	-5,92
PROBANKA	9,90	-
SALUS, LJUBLJANA	251,00	-
SAVA	12,00	-
TERME ČATEŽ	178,00	-
ŽITO	80,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	10,21	+0,99

MILANSKI BORZNI TRG
13. januarja 2012

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,704	-2,90
ALLIANZ	78,05	+0,06
ATLANTIA	11,66	+0,78
BANCO POPOLARE	0,909	-1,36
BCA MPS	0,2195	-5,47
BCA POP MILANO	0,3007	-4,08
EDISON	0,8165	+0,18
ENEL	3,084	-1,22
ENI	16,29	-0,73
FIAT	3,89	-1,32
FINMECCANICA	2,902	-3,14
GENERALI	12,05	-1,55
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,24	-
LOTTOMATICA	11,67	-1,27
LUXOTTICA	23,22	-1,11
MEDIASET	2,15	+0,28
MEDIOBANCA	4,448	+3,73
PARMALAT	1,35	-1,03
PIRELLI e C	6,59	-1,64
PRYSMIAN	10,86	-0,91
SAIPEM	34,95	-1,88
SNAM RETE GAS	3,356	-1,18
STMICROELECTRONICS	4,966	-0,98
TELECOM ITALIA	0,8455	-1,91
TENARIS	15,15	-3,50
TERNA	2,72	-1,38
TISCALI	0,0334	+1,21
UBI BANCA	2,988	-1,84
UNICREDIT	2,918	+0,48

SOD NAFTE

(159 litrov)

98,83 \$

+0,13

IZBRANI BORZNI INDEKSI
13. januarja 2012

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	571,75	-0,26

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.726,63	-0,64
BIRS	847,06	-0,88
FIRS, Banjaluka	1.684,96	-0,69
Belex 15, Beograd	486,67	-0,09
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.528,73	-0,44
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	1.954,14	-0,14

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	12.381,49	-0,72
Nasdaq 100	2.366,19	-0,66
S&P 500, New York	1.285,49	-0,77
MSCI World, New York	1.207,37	+0,25
DAX 30, Frankfurt	6.143,08	-0,58
FTSE 100, London	5.636,64	-0,46
CAC 40, Pariz	3.196,49	-0,11
ATX, Dunaj	1.931,80	+1,23
PX, Praga	890,60	-0,78
EUROSTOX 50	2.338,01	-0,33
Nikkei, Tokio	8.500,02	+1,36
STI, Singapur	2.791,54	+1,75
Hang Seng, Hongkong	19.204,42	+0,57
Composite, Šanghaj	4.613,83	-0,74
Sensex, Mubaj	16.154,62	+0,73

POLITIKA - Premier Monti načrtovane ukrepe včeraj predstavil strankam, ki ga podpirajo

Vlada namerava liberalizacije odobriti prihodnji četrtek

Z njimi 20 milijard evrov prihrankov - Taksisti stavkajo - Cgil, Cisl in Uil branijo 18. člen delavskega statuta

RIM - Sveženj ukrepov liberalizacije nekaterih pred konkurenco močno zaščiteneh sektorjev gospodarstva, ki jih je pripravila vlada, naj bi potrošnikom letno prihranil več kot 20 milijard evrov. Posamezna družina bo po izračunih varuha konkurence letno privarčevala kar 900 evrov.

Potrošniške organizacije zgolj pri liberalizaciji bencinskih servisov - po novem bi lastniki ali upravljalci bencinskih servisov lahko pogonska goriva naročali pri kateremkoli distributerju in ne zgolj pri tistem, katerega ime nosi servis - pričakujejo prek tri milijarde evrov letnih prihrankov. Cena pogonskih goriv bi se lahko zaradi odprave vezave zgolj na enega dobavitelja in razširitve ponudbe na druge dobrane znižala za okoli 18 centov na liter, ocenjujejo potrošniške organizacije.

Liberalizacija se dotika tudi pravil razprodaj. Po novem bodo trgovci lahko razprodaje organizirali kadarkoli bodo želeli, brez časovnih omejitev in brez predhodne prijave razprodaj na občinah. Iz tega naslova naj bi se stroški potrošnikom znižali za kar osem milijard evrov letno.

Podobno ugodne učinke potrošniške organizacije pričakujejo od dosledne odprave minimalnih tarif odvetnikov in notarjev. Cene posameznih poslov, na primer overitev nakupne pogodbe nepremičnine, naj bi se znižale za okoli 30 odstotkov. Hkrati vlada načrtuje odprtje dodatnih 1000 notarskih mest, enako pa se obeta tudi farmaceutom. Po celotni državi naj bi odprli dodatnih 2000 do 3000 lekarn.

Potrošniške organizacije so z načrti vlade zelo zadovoljne, saj da jih vlada končno posluša, medtem ko je na drugi strani nezadovoljstvo vse večje.

Taksisti, ki so za 23. januarja napovedali stavko po vsej državi, so včeraj že izvedli nenapovedano stavko v nekaterih mestih. Na rimskem letališču Fiumicino včeraj ni bilo na razpolago taksijev, ali pa so bili na voljo le redki. V Neaplju so taksisti zamrzili vožnje čez celo noč, taksiji pa je bilo težko dobiti tudi v drugih večjih mestih, saj taksisti organizirajo spontane shode.

Vlada bo predvidoma sprejela naznani sveženj liberalizacij na svoji seji v četrtek, 19. t. m., z odlokom. Premier Mario Monti je včeraj obrazložil načrte vlade predstavnikom strank, ki ga podpirajo, in sicer Ljudstva svobode, tretjega pola in Demokratske stranke. Seveda je premier tudi poslušal njihove pripombe. Ljudstvo svobode je poudarilo, da morajo liberalizacije zadevati predvsem velike skupine in da naj vlada zasliši stanovske organizacije, vključno taksiste. Voditelj demokratov Pier Luigi Bersani pa je vlado pozval naj bo »pogumna in pravična«.

Medtem so voditelji sindikalnih zvez Cgil Susanna Camusso, Cisl Raffaele Bonanni in Uil Luigi Angeletti včeraj oblikovali skupno platformo za pogajanja z vlado o reformi trga dela. Poudarili so, da bi se pogajanja ne smela dotakniti 18. člena delavskega statuta, ki ščiti delavce podjetij z več kot 15 zaposlenimi pred odpusti brez »pravičnega razloga«.

Taksisti protestirajo na Trgu Plebiscito v Neaplju

ANSA

JAVNE FINANCE - Preden ji je bonitetna hiša S&P znižala oceno

Italija v pomembni izdaji obveznic do 4,75 milijarde evrov

RIM - Italija je po zelo uspešni četrtkovi izdaji obveznic včeraj znova preverjala zaupanje vlagateljev. Tokrat je uspešno zbrala 4,75 milijarde evrov, obrestne mere pa so se v primerjavi z zadnjimi podobnimi izdajami večinoma znižale. To se je zgodilo, preden se je v popoldanskih urah razširila novica, da bonitetna hiša Standard & Poor's namerava znižati oceno več državam z evrom, vključno Italiji.

Rim je včeraj izdal za tri milijarde evrov obveznic z zapadlostjo novembra 2014 po povprečni obrestni meri 4,83 odstotka, kar je manj kot 5,62 odstotka, na kar je morala Italija pristati pred približno dvema tednoma. Gre tudi za najnižjo zahtevano donosnost za triletno obvezni-

ce od septembra lani. Prav tako je zkladnica prodala za 779 milijonov evrov obveznic z zapadlostjo julija 2014 in za 971 milijonov evrov obveznic z zapadlostjo avgusta 2018. Zahtevana donosnost je bila pri 4,29 in pri 5,75 odstotka.

Banka Italije sicer ni primerjala te zahtevane donosnosti s predhodnimi izdajami, a po oceni analitikov so se obrestne mere na obveznice z zapadlostjo leta 2014 znižale s 4,93 odstotka, obrestne mere na obveznice z zapadlostjo leta 2018 pa so se nekoliko zvišale s 5,62 odstotka. Italija se je po splošnem mnenju s tem znova zadolžila razmeroma ugodno, a ni ponovila uspeha četrtkove izdaje, ko so se obrestne mere prepolovile.

Včerajšnja izdaja obveznic je potekala pod budnim očesom vlagateljev, ki jih je zanimalo, ali so finančni trgi resnično spremenili mnenje o možnostih Italije za izhod iz krize. Zaupanje v Italijo se je včeraj v glavnem potrdilo. Italija je v četrtek na prvi letošnji dražbi s prodajo dolžniških vrednostnih papirjev zlahka zbrala 12 milijard evrov, in sicer precej ceneje kot na zadnjih avkcijah. »Od visokega tveganja do dobre naložbe,« je spremembo razpoloženja finančnih trgov komentiral Il Sole 24 Ore. Corriere della Sera je sicer včeraj poročal, da je na srečanju v Berlinu ta teden nemška kanclerka Angela Merkel premierju Mariu Montiju predlagala, naj država poišče pomoč Mednarodnega denarnega sklada. Monti je to možnost zavrnil.

Službeni avtomobili?

Raje uporabljajte avtobuse

RIM - Predsednik vlade Mario Monti je včeraj deželnemu upravnemu sodišču naslovil odlok o uporabi službenih avtomobilov s strani poslancev, senatorjev in predstavnikov krajevnih oblasti. Nov odlok v bistvu nadomešča prejšnjega, z dne 3. avgusta 2011, in v bistvu omejuje uporabo službenih avtomobilov samo za nujne primere. Novi ukrepi naj bi tudi gmotno zmanjšali javne stroške.

Posnetek vozila SUV, ki je do smrti povozil policista

MILAN - Smrtne nesreče, v katere so vpletena mogočna vozila SUV, si zadnje čase sledijo kot na tekočem traku. V četrtek je do srhljivega dogodka prišlo v Milanu: policista sta posegla na parkirišču, kjer je bil ustavljen avtodom. Ko je iz njega izstopil moški, ga je SUV znamke Bmw X5, ki je ravnokar vozil mimo, zadel. Policist, 42-letni Nocolo Savarino, se je postavil pred veliko vozilo, ki pa se ni ustavilo, pač pa je še njega podrlo in ga za seboj vlekel za dobrih 200 metrov, nato pa izginil neznano kam. Moški je umrl kmalu zatem v bolnišnici. Agenti so že včeraj vozilo našli, voznika pa ni bilo od nikoder. Nekatere poulične videokamere so dogodek posnele in karabinjerji so sporočili, da so že identificirali voznika.

Milanski župan je napovedal, da bo ob pogrebu oklical dan žalovanja.

V Vatikanskih muzejih lani 5,1 milijona obiskovalcev

RIM - Število obiskovalcev Vatikanskih muzejev se je v lanskem letu znatno povečalo. V muzejih so namreč v minulem letu našteali kar 5,1 milijona obiskovalcev, kar je približno 500.000 več kot v letu pred tem, je za dnevnik Osservatore Romano povedal direktor Vatikanskih muzejev Antonio Paolucci. Muzeji, v sklopu katerih se nahaja znamenita Sikstinska kapela z Michelangelovimi freskami in sobane, ki jih je poslikal Rafael, se na seznamu najbolj obiskanih muzejev na svetu tako nahajajo na zelo visokem mestu. Pred njimi so le še newyorški Metropolitan-ski muzej s 5,6 milijona obiskovalci (2010/11), Britanski muzej v Londonu s 5,8 milijona obiskovalci (2010) in na prvem mestu pariški muzej Louvre s skoraj 8,5 milijona obiskovalci (2011).

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Le Monde: Italijanski tisk za stroge Montijeve varčevalne ukrepe uporablja prizanesljive evfemizme

SERGU PREMUR

Pariški *Le Monde* ugotavlja, da se italijanski tisk, ko poroča o finančnih manevrih Montijeve vlade, v glavnem izogiba izrazu »austeriteta«, ampak raje rabi bolj meglezne izraze, kot npr. »paket strukturnih reform«. Besede so pomembne, piše pariški popoldnevnik, in isto resničnost lahko opišemo z različnimi izrazi glede na naše prepričanje in namene. Tako so italijanski mediji v primeru vladnih ukrepov v Grčiji in Španiji rabili izraze, kot so varčevanje, omejevanje, strogotnost, a malo časa pozneje, ko so podobni ukrepi prizadeli Italijo, je izraz »austeriteta« dobesedno izginil s strani domačih časopisov. Z evfemizmi se uveljavlja manj dramatičen in kritičen odnos do dogajanja, meni *Le Monde*.

Agencija Reuters, ki so jo povzeli številni mediji po svetu, ugotavlja, da premier Monti izvaja »strog varčevalni režim rezanja izdatkov, večanja davčnega pritiska in omejevanja pokojnin. Vendar ima Mario Monti v rokavu adut,« pristavlja Reuters: »Boj proti davčni utaji, sredstvo za zmanjšanje ogromnega javnega dolga tretje največje ekonomije evro območja.« 'Evasione' - italijansko v angleškem besedilu - je v Italiji nekakšen nacionalni šport, posebej za premož-

nejše, ki se izdajajo za reveže. Utajeni davki znašajo od 120 do 130 milijard evrov, navaja ameriška tiskovna agencija, ki omenja nedavni »spektakularni napad« davčnih inšpektorjev v Cortini. Razsežnost italijanske utaje ni primerljiva z nobeno drugo evropsko državo, tudi ker preveč let ni bilo potrebne politične volje za resnični boj proti utajevalcem. Kaže pa, da se je v Montijem v Italiji končno spremenilo, meni Reuters.

Pri branju portugalskega *Jornal de Negócios* o perspektivah Italije me je spreletelo po hrbtu: Berlusconi se bo vrnil na oblast! Gre za oceno Nobelovca za ekonomijo Roberta Mundelle, ki meni, da sedanjemu premierju Monti, ki vodi tehnično vlado, ne bo zmogel napovedanega uravnovešenja javnih računov. In če pade Monti, pravi Mundell, se bo lahko spet uveljavil najmočnejši italijanski politik v povojni zgodovini: Silvio Berlusconi. Ekonomski izvedenec poudarja razsežnosti italijanske krize, saj rimski javni dolg presega seštevek dolgov ostalih najbolj zadolženih držav Evropske unije - Portugalske, Španije, Grčije in Irske skupaj. »Morda je že preveč nepopularen, da bi se lahko vrnil, vendar razpolaga z neverjetno močjo in ga ne bi podcenjeval,« opozarja Nobelov nagradjenec.

Ostanimo kar pri srhljivih novicah, in sicer pri oceni ameriškega finančnega bloga *ZeroHedge*, ki se v naslovu analize o Italiji sprašuje, če je že spet postala fašistična država. Pisanje je ostro in mestoma grobo; tako piše, da se v Pizzalandu dogaja velika tatvina, zaradi katere bodo kapitali masovno bežali v tujino. Nesprejemljivo je, da so dodatno obdavčili finančne rente, na dobička na investicije v državne obveznice. Vse se dogaja s pospešenim tempom: decembra je nastopila neizvoljena vlada profesorja Montija, ki je kot evropski komisar že vodil boj proti Microsoftu, se družil s prof. Prodigem, ki prihaja iz komunistične Bolgne, deloval pri Goldman Sachs in podobno kot Mario Draghi bil usmerjen proti Berlusconiju, in vsekakor zagovarja prednost države nad posameznikovimi interesi. Ameriški analist trdi, da gre za nekakšno sovjetizacijo italijanske gospodarske strukture, ki zapuša okvir liberalizma in kot zadnji dokaz navaja dejstvo, da so na meji s Švico postavili videokamere, ki registrirajo vozila morebitnih izvoznikov nelegalnih kapitalov. Če je res tako, za razliko od ameriških bloggerjev, čestitam avtorjem pobude!

Neue Zürcher Zeitung posveča dopis aktualni temi dohodkov italijanskih

parlamentarcev, ki so v središču hudih polemik, saj so najbolj plačani parlamentarci v Evropi. Z mesečnim bruto dohodkom 16 tisoč evrov prejemajo 60 odstotkov več od evropskega povprečja, in to brez dodatnih 3600 evrov prispevka za sodelavce. Na drugo mesto evropske lestvice se uvrščajo francoski poslanci (13.500 evrov), na tretje pa nemški (12.600 evrov). Glede na splošne varčevalne ukrepe Montijeve vlade, ki so prizadeli velik del prebivalstva, je italijanska javnost vedno bolj kritična do nesorazmerno visokih dohodkov parlamentarcev, ugotavlja dnevnik iz Zürich.

The Straits Times opozarja, da mafija pravzaprav predstavlja prvo italijansko banko. Razsežnosti treh glavnih italijanskih kriminalnih združb - sicilske mafije, kalabrijske 'ndranghete in kampanijske camorre - so zastrašujoče, poroča dnevnik iz Singapurja. Organizirani kriminal je v času gospodarske in finančne krize povečal svoj vpliv in izkorišča na tisoče manjših podjetij. Gre za problem nacionalnih dimenzij, saj zagotavlja kriminalcem okrog 140 milijard letnega obrata. Nadalje, s svojimi 65 milijardami evrov likvidnosti je »podjetje Mafija & Co« postalo prva italijanska banka. Končno, vsakoletni izkupiček treh ita-

lijanskih mafij predstavlja 7 odstotkov celoletnega bruto domačega proizvoda, poroča singapurski časopis.

Ameriški mediji še niso pozabili na Amando Knox in njenega soobtoženca Raffaeleja Sollecita. Več let so sledili preskavi in procesu zaradi umora Knoxove sostanovke, britanske študentke Meredith Kercher leta 2007 v Perugiji. Med prvostopenjskim procesom, na katerem sta bila obsojena, in med prizivnim postopkom, ko so ju sodniki oprostili, je kazalo, da se je med osumljenjema razvilo ljubezensko razmerje, sedaj pa se je izkazalo, da Sollecito ima italijansko zaročenko. Novico, da je nova zaročenka po rodu Italijanka in po imenu Annie, je posredovala ameriška televizija Foxnews.

Ker novice iščem na internetu, sem odkril zanimivo novičko okrog samega brskanja po mreži: prejšnjega decembra je bil na iskalniku Google najbolj iskana italijanska osebnost Mario Monti, ki je dosegel 19,4 odst. vseh iskanih osebnosti. Na drugo mesto se je uvrstila starletka Belen, ki je med italijanskimi spletnimi privrženci dosegla 14,4 odst., na tretje mesto pa se je uvrstil popevkar Jovanotti s 7,8 odst., a to predvsem zaradi smrtne nesreče med urenjanjem dvorane za koncert v Trstu.

LIBERALIZACIJA POKLICEV - Občina Trst prisluhnila predstavnikom taksistov in potrošnikov

Taksisti včeraj protestirali Občina pripravljena na sodelovanje

Zborovanja ter srečanje z županom Cosolinijem in člani tretje komisije občinskega sveta - Politične stranke proti liberalizaciji taksi službe

Občina Trst bo, če bodo slednja postala zakon, vladna določila o liberalizaciji poklicev - v tem primeru taksi službe - izvajala v sodelovanju in dogovoru s stanovskimi organizacijami, pri čemer bo zagotavljala vzdržnost ukrepov. To sta tržaški župan Roberto Cosolini in odbornica za trgovino Elena Pellaschiar včeraj zjutraj zagotovila predstavnikom tržaških taksistov, medtem ko bo občinski svet na svoji seji prihodnji ponedeljek skraj gotovo soglasno sprejel resolucijo, v kateri se izraža nasprotovanje liberalizaciji taksi službe, se potrjuje veljavnost sedanje ureditve slednje in se obvezuje župana, naj to stališče posreduje predsedniku italijanske vlade, vladi in poslanskim oz. senatorskim skupinam.

To je rezultat včerajšnjega dopoldanskega srečanja Cosolinija in Pellaschiarjeve s taksisti, ki včeraj dopoldne večini niso delali, saj so se sestali na spontanah zborovanjih in so zagotavljali le nujne prevoze. Veliko pa se jih je udeležilo srečanja z županom in odbornico ter seje tretje komisije občinskega sveta, ki je slednjemu sledila in na kateri se je razpravljalo o resoluciji svetnika opozicijskega Ljudstva svobode Paola Rovisa o tem vprašanju. Gre za resolucijo, ki vsebuje zgoraj omenjene zahteve in je LS želelo, da bi jo na zadnji seji občinskega sveta obravnavali kot nujno, a brez uspeha, zaradi česar je prišlo tudi do polemike med predstavniki Berlusconijske stranke in levosredinskega sveta. Nekaj iskric je letelo tudi na včerajšnji seji komisije, čeprav je prevladala skupna kritična ocena vladne namere liberalizacije taksi službe, ki bi v Trstu prizadela sistem, ki dobro deluje, poleg tega bi spravila v težave 250 družin.

V svojem orisu resolucije je svetnik Rovis opozoril, kako ni mogoče enačiti npr. liberalizacije urnikov trgovin z liberalizacijo službe, kot je tista, ki jo nudijo taksisti, saj gre v prvem primeru za trgovsko dejavnost, v drugem pa za javno službo, saj dovoljenja za njeno opravljanje podeljuje Občina, ki tudi oblikuje pravilnik in določa cene. V Trstu deluje 250 taksistov (točneje 249, medtem ko naj bi 250. dovoljenje podelili v kratkem): gre za obrtnike, ki opravljajo javno službo za neko javno upravo, je dejal Rovis in dodal, da v Trstu sistem taksi službe deluje zelo dobro, saj je na taksi treba čakati največ pet minut, avtomobili so v redu in redno pregledovani in tako zagotavljajo koristnikom ekonomsko vzdržnost službe. Liberalizacija ne bi zvišala zaposlitvene ravni, nasprotno, uničila bi obrt, ki nudi kruh 250 družinam, spodbudila bi oblikovanje večjih podjetij, ki bi zaposlovala prekerne delovno silo, cene pa se ne bi znižale, kvečjemu obratno, prišlo bi do precejšnjega porasta slednjih, kot se je že zgodilo v nekaterih drugih evropskih državah. Zato mora Občina jasno izraziti svoje nasprotovanje temu, je dejal svetnik Berlusconijske stranke.

Podobnih misli so bili tudi predstavniki stanovskih združenj taksistov in potrošnikov, ki so opozorili predvsem na nekatere negativne aspekte napovedane liberalizacije taksi službe: gre npr. za to, da bodo po novem taksisti lahko delovali tudi zunaj svoje občine (tu se postavlja tudi vprašanje neelojalne konkurence iz drugih občin ali držav) ali pa za možnost, da eno podjetje zbere skupaj več dovoljenj za opravljanje službe. Na to so opozorili

Taksisti včeraj dopoldne večinoma niso vozili, ampak zborovali (arhivski posnetek)

KROMA

predvsem Rita Rapotez in Antonio Chersi iz združenja Confartigianato ter Tiziana Clarot iz obrtne zveze CNA, ki so se tudi vprašali, kaj bi za te obrtnike, ki ne morejo računati na kake socialne blažilce, pomenila liberalizacija. Še bolj direkten je bil pri tem predstavnik združenja Unitaxi Mauro De Tela, ki je dejal, da taksisti delajo povečini sedem dni na sedem po deset-dvanajst ur dnevno, nimajo pa plačanih bolniških in drugih dopustov, zato bi liberalizacija zanje pomenila povečanje revščine. Taksiste, ki po njenem mnenju nudijo dobro službo, kar pa ne bi bilo mogoče reči, če bi jo opravljal kdo drug od zunaj, je podprla tudi predstavnica Združenja potrošnikov Luisa Nemez.

V nadaljevanju so taksisti naleteli na podporo vseh predstavnikov političnih skupin večine in opozicije v občinskem svetu: začela sta predstavnika LS Ernest Bertoli in Maurizio Bucci, katerima so se v nadaljevanju kar zadeva opozicijo pridružili že omenjeni Rovis in Piero Camber (LS), Michele Lobianco (Prihodnost in svoboda) in Paolo Menis (Gibanje petih zvezd), medtem ko so iz vrst večine poleg predsedujočega Giovannija Marie Colonija in Alessandra Carmija (Demokratska stranka) posegli še Marino Andolina in Iztok Furlanič (Zveza levice), Paolo Bassi (Italija vrednot) in Marino Sossi (Levica, ekologija in svoboda). Pravzaprav ni manjkalo nekaj polemičnih

tonov zaradi spora iz prejšnjih dni, saj so svetniki LS očitali večini, da na ponedeljkovi seji občinskega sveta ni hotela obravnavati resolucije kot nujne, iz vrst leve sredine pa so odgovorili, da je bila takratna odločitev pravilna, saj so lahko na seji komisije prisluhnili predstavnikom taksistov. Predstavniki Berlusconijske stranke so tudi večkrat zahtevali, naj se Rovisova resolucija uvrsti kot prva točka dnevnega reda prihodnje seje občinskega sveta. Kot kaže, se bo to naposled tudi zgodilo, saj je predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič izrazil pripravljenost, da skliče takoj sestanek načelnikov skupin, ki morajo določiti dnevni red, ali pa točko kar uvrsti sam na seji. (ž)

OBČINSKI SVET - Resolucija, o kateri še ni bilo razprave

Desna sredina o davku Imu

Ljudstvo svobode poziva župana, naj »vede najnižje količnike« - Resolucije predstavili tudi v rajonskih svetih

Novi davek na nepremičnine Imu je na tržaški občini izzval novo polemiko med desnosredinsko opozicijo in mestno upravo. Ljudstvo svobode očita Cosoliniju in njegovim, da se niso hoteli doslej lotiti problema, ki bo v kratkem povzročil kar nekaj »problemčkov« veliki večini občanov. Berlusconijsva stranka je tik pred božičem predstavila v občinskem svetu resolucijo o uvedbi davka Imu, o kateri pa še ni bilo razprave. Po novem letu je Ljudstvo svobode »razširilo« svojo akcijo na rajonske svete. Isti dokument je predstavila v vseh sedmih rajonskih svetih, da bi tudi v njih stekla razprava o žgočem vprašanju.

O zadevi je bil govor na tiskovni konferenci, ki jo je na temo »novi davek na nepremičnine Imu« sklical vodja Ljudstva svobode v mestni skupščini Ernest Bertoli (na sliki levo), udeležili pa so se je tudi občinski svetnik Claudio Giacomelli (na sliki desno) in predstavniki Berlusconijske stranke v posameznih rajonskih svetih.

Smernice za določitev davka Imu bi morala pripraviti občinska uprava. Resolucija poziva Cosolinijev odbor, naj pri sestavi določil upošteva najnižje možne količnike, da bi na ta način najmanj pritisnili novi davčni vijak na tržaške lastnike stanovanj. Predlogi so sledeči: za davek na prvo stanovanje naj bi izbrali najnižji količnik, 0,2 odstotka. Za davek na nepremičnine, »ki ne predstavljajo glavnega stanovanja«, naj bi izbrali količnik 0,4 odstotka (namesto predvidenega 0,76 odstotka), »da bi na ta način spodbudili oddajanje v najem praznih stanovanj«. Pri davku na prvo stanovanje naj bi upoštevali odbitek 75 evrov za vsakega tam bivajočega sina ali hčerke, mlajših od 26 let. Na ta način bi se davek Imu bistveno znižal in dru-

žine bi bile razbremenjene večjega dela nove davčne obremenitve. Bertoli je poudaril, da je Cosolini »podedoval zdravo občinsko blaginjo,« zato bi lahko uprava upoštevala ukrepe v prid občanov, da jih ne bi z novim davkom dodatno izžela.

Med predstavniki rajonskih svetov je bil prisoten tudi svetnik Ljudstva svobode v zahodnokraškem rajonskem svetu Alberto Viatori. Sporočil je, da je bila tudi v tem rajonskem svetu predstavljena resolucija o davku Imu in po vsej verjetnosti bo tudi odobrena na prihodnji rajonski seji.

M.K.

OBČINSKI SVET - Predsednik proračunske komisije

Švab zavrača očitke

Razprava o davku Imu bo konec meseca, ko bodo znana določila iz Rima

Med predstavitvijo resolucije Ljudstva svobode o novem nepremičninskem davku Imu je občinski svetnik Berlusconijske stranke Claudio Giacomelli izrecno poudaril, da ni mestna skupščina še razpravljala o dokumentu, ker se »občinska komisija za proračun, ki jo vodi Igor Švab, že mesec dni ni sestala.« Komisija bi morala predhodno obravnavati zadevo, šele potem bi lahko prišla v pretres občinskemu svetu.

Občinski svetnik Slovenske skupnosti in predsednik proračunske komisije Švab je zadevo podrobno pojasnil in zavrnil Giacomellijsve očitke.

»Desnosredinska opozicija je predstavila resolucijo tik pred zadnjo sejo občinskega sveta pred božičnimi počitnicami, to je 23. decembra. Župana Cosolinija, odbornika za proračun Maurizia

Consolija in pristojne občinske urade sem takoj obvestil o dokumentu. Vodja urada me je opozoril, da občina še čaka na točna določila iz Rima o uvedbi davka na nepremičnine Imu, odbornik Consoli pa je zagotovil, da ne nasprotuje obravnavi v komisiji, treba pa bi bilo počakati na srečanje omizja krajevnih uprav, ki ga bo v kratkem sklical D.«

»O tem sem takoj obvestil svetnika Giacomellija, zato sam dobro ve, zakaj ni bila doslej sklicana seja komisije o resoluciji o davku Imu. Sklic komisije bi bil sedaj povsem nesmieln. Bil bi to le potrata javnega denarja. Proračunska komisija se bo na to temo gotovo sestala še pred obravnavo občinskega proračuna. Nakazana sta bila že termina: 25. ali 27. januar.«

M.K.

SKP - Tiskovna konferenca

Saulle: V Trstu bo v prihodnosti ostalo »deželno« pristanišče

Stranka komunistične prenovе je sprožila vrsto pobud, katerih namen je po eni strani združevati stranke in gibanja, ki na državni ravni nasprotujejo vladi ministrskega predsednika Maria Montija in sploh vladi finance in kapitala, po drugi pa na lokalni ravni pomagati občanom, ki so v hudih težavah zaradi gospodarske krize. Poleg tega namerava SKP spodbujati združevanje občanov in informiranje glede dogajanja v tržaški pokrajini, v kateri so gospodarske in industrijske dejavnosti v zelo težkem položaju.

Stališče SKP in predloge za razvoj mesta je predstavil včeraj pokrajinski tajnik SKP Antonio Saulle, ki je še predvsem poudaril, da se tržaško pristanišče sploh ne razvija. Sploh se na Tržaškem nič ne razvija, je menil Saulle, to pa je posledica dejstva, da primanjkuje vsako načrtovanje. Nasprotno, pred nami je kvečjemu nazadovanje. Dovolj je pomisliti na infrastrukturo oz. na železniško (ne)povezavo, na logistično platformo, na škedenjsko (ne)zvezano, na industrijsko cono, v kateri že dolgo let čakajo na bonifikacijo, na dogajanje v družbi Fincantieri. Pristanišče pa ne bo več »mednarodno«, ampak bo postalo »deželno«, še zlasti če se bo uveljavil projekt banke Unicredit. SKP je mnenja, da je ta projekt na meji razsodnosti. V Tržiču bi morali npr. izkopati 9,3 milijona kubičnih metrov morskega dna, ker morje ni dovolj globoko, medtem ko tega problema v Trstu ni. Poleg tega bo moralo pristanišče v Tržiču za dosego svojih ciljev (350.000 TEU) v prihodnosti izkoriščati promet, s katerim služijo danes na 7. pomolu. Skratka, z naložbo 500 milijonov evrov bodo v Tržiču zgradili dvojček tržaškega pristanišča, pravi Stranka komunistične prenovе.

V zvezi s posledicami gospodarske krize je tržaška SKP že poskrbela za več pobud. Med temi je zbiranje podatkov družin v težavah glede plačevanja računov za dobavo elektrike, plina in vode. SKP zahteva od občinske uprave oz. od družbe Acegas-Aps, da v tem obdobju ne preneha dobave tistim, ki niso plačali računov.

A.G.

ŠOLSTVO - Pobuda Deželnega šolskega urada in mladih Confindustrie

Video kot spodbuda k vpisu na tehnične in poklicne šole

Preveč vpisanih na liceje, kar ne odgovarja povpraševanju v gospodarstvu - V prihodnjih tednih vrsta srečanj

V italijanskem gospodarstvu pri-manjkuje diplomirancev, ki bi prihajali iz tehničnih in poklicnih šol (trenutno jih potrebujejo dobrih 76.000), medtem ko se vpis na take vrste šol že dvajset let znižuje, narašča pa vpis na liceje. Če k temu dodamo visoko brezposelnost mladih med 15. in 29. letom, ki v 23,6 odstotkih primerov (v Furlaniji Julijski krajini v 14 odstotkih primerov) ne delajo, ne študirajo in se ne usposabljaajo za kak poklic, je slika vse prej kot rožnata. Da bi poskusili spremeniti to nesorazmerje, so se pri Deželnem šolskem uradu za FJK in deželnem odboru mladih podjetnikov Zveze industrijcev Confindustria odločili za pobudo, katere cilj je dijakom tretjega letnika nižje srednje šole, ki se bodo v prihodnjih tednih odločali glede izbire višje srednje šole, in njihovim družinam orisati možnosti, ki jih nudi tehnična oz. poklicna izobrazba.

Kot sta na včerajšnji popoldanski predstavitvi na sedežu tržaških industrijcev opozorili deželna predsednica mladih podjetnikov Confindustrie Arianna Bellan in deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame, se je pred dvajsetimi leti 47 odstotkov dijakov vpisovalo na tehnične in poklicne šole, 31 odstotkov pa na liceje, medtem ko danes 33 odstotkov mladih izbere tehnično oz. poklicno šolo, 46 odstotkov pa licej. Beltramejeva in Bellanova sta prepričani, da k takim izbiram prispevajo še vedno obstoječi predsodki, po katerih naj bi bila dijakom tehničnih in poklicnih šol zaprta pot na univerzo, čeprav to ne drži, saj se z vpisom na take vrste šol ohranja možnost izbire: dijak lahko nadaljuje študij na univerzi, ravno tako pa ima možnost napredovati v svetu dela in poklicev.

Da je tako, potrjujejo tudi zgodbe protagonistov video posnetka z naslovom Menti d'opera per il futuro, ki so ga proizvedli na Deželnem šolskem uradu v režiji Livie Cosulich, medtem ko je za tehnično plat poskrbel David Čok. V njem nastopajo nekateri bivši dijaki, ki so uspešno zakorakali v svet dela: Alberto Lena (zavod Kennedy Pordenon), Maria Emanuela Cassarà (Volta Trst), Elena Hager in Elias Turco (Sandrinelli Trst), Martina Sossi (Zois Trst) in Nicola Giacinto (Malignani 2000 Červinjan). DVD zgoščenko z videom (napoveduje se tudi slovenska verzija) bodo delili na informativnih srečanjih z družinami, ki bodo stekla v prihodnjih tednih: prvo bo že v torek v Vidmu, medtem ko bo na Goriškem srečanje 20. januarja na zavodu Perco v Ločniku, na Tržaškem pa 25. januarja na liceju Dante v Trstu, v Čedadu pa bo srečanje 31. januarja v prostorih nižje srednje šole Piccoli. (iz)

Predsednica mladih podjetnikov Arianna Bellan (levo) in deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame med predstavitvijo

KROMA

NAGRADA N. MAGANJA

Zbirajo predloge za nagrado ženski

Nagrada Nadja Maganja doživlja letos svojo tretjo izvedbo. Nagrado so ustanovili Društvo sv. Egidija Furlanije-Juljske krajine, Društvo slovenskih izobražencev, Slovenska skavtska zamejska organizacija ter družina Nadje Maganja Jevnikar (1951-2006). Nagrado organizatorji namenjaajo ženski, ki jo odlikujejo vrednote, ki so označevale življenje in delo Nadje Maganja - vera, ljubezen do zgodovinskega in znanstvenega raziskovanja, intelektualno delo, pisanje kot sredstvo za sporočanje lastne izkušnje in mnenja, skrb za bližnjega, volja do ekumenskega in medverskega dialoga, pedagoško delo, solidarnost z revnimi in potrebnimi, varstvo človekovih pravic, trdno prepričanje o nujni priznanja etičnih vrednot ne glede na javno mnenje ali veljavno ideologijo.

Do 21. januarja 2012 lahko organizacije, ustanove ali posamezniki posredujejo predloge za letošnjo nagrado ženski ali skupini žensk na sledeči elektronski naslov: premionagradanm@libero.it. Tiskovna konferenca, na kateri bodo objavili ime letošnje nagrajenke, bo potekala v ponedeljek, 13. februarja, podelitev nagrade pa bo potekala v ponedeljek, 27. februarja 2012 ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu, na sedežu Društva slovenskih izobražencev (Ul. Donizetti 3).

Kdor želi prispevati v sklad Nagrade Nadja Maganja, lahko to stori s pologom na sledeči tekoči račun: Comunità di Sant'Egidio Friuli Venezia Giulia - IBAN: IT17 V020 0802 2300 0010 0887 150 - BIC/SWIFT: UNCRIT2B0PA, Banca: Unicredit Banca SPA

OPČINE - Nocoj na odru

Premiera mladinske igre Razbojnice

»Razbojnice« iz nove izvirne gledališke predstave, ki bo nocoj zaživela na odru Finžgarjevega doma na Opčinah, so višješolska dekleta, ki so se naveličala nagajanja svojih moških sošolcev in so ustanovila tajno društvo, da bi se jim maščevala.

Igra je nastala v okviru Slovenskega kulturnega kluba, ustvarili pa so jo sami mladi, tako glede besedila kot režije in izvajalcev. Igro v treh dejanjih je namreč napisala Patrizia Jurinčič, ki je skupaj z Maruško Guštin tudi režirala igro. »Tudi mladi izvajalci so veliko sodelovali pri izoblikovanju lastnih likov«, nam je povedala Maruška Guštin. V igri nastopajo sami mladi igralci, večinoma so prav višješolci: Klara Kravos, Nina Malalan, Gaja Guerrini, Jasmina Gruden, Andrej Pelikan, Nejc Kravosa, Ksenija Kosmač, Ksenija Vremec in Danilo Devetak. Skupina v tej zasedbi deluje od začetka tekočega šolskega leta, čeprav je večina članov skupine delovala že v minulih dveh letih, med katerima so že nastudirali in se predstavili s prvo mladinsko igro Patrizie Jurinčič »Dogodivščine v slačilnici«. Glede na velik uspeh, na katerega je naletel njen gledališki prvenec, se je mlada avtorica v drugi igri lotila podobne teme, to je odnosov med najstniki, prijateljev, pa tudi tekmovalnosti in – nekoliko bolj delikatne teme - nasilja med šolskimi stenami. Temo je torej tokrat nadgradila z nekoliko zahtevnejšimi poudarki, čeprav je ohranila lahkoten in ironičen slog dialogov, ki bodo gotovo pritegnili mlade in manj mlade gledalce.

Vsi bodo torej toplo dobrodošli nocoj, ob 20. uri, v Finžgarjevem domu na Opčinah.

Svečanost v Štorjah v spomin na smrt Marjana Štoko

Na kraju, kjer so 9. januarja leta 1944 nacistični okupatorji kruto umorili Marjana Štoko, mladega partizana s Proseka, stoji od leta 1972 simbolno kamnito znamenje - steber s pretrgano vrhovo življenja mladega partizana - v spomin na Marjanovo smrt in v opomin vsem poznejšim rodovom. Prav tam bo **jutri ob 11. uri** ob 40-letnici postavitve spomenika potekala spominska svečanost, ki jo organizirata Zveza Borcev in Aktivistov Sežana – Štorje in sekcija VZPI-ANPI Prosek Kontovel. V spomin na mladega partizana, ki so ga Nemci po zverinskem mučenju obesili na obcestni drog, bosta zapela Ženski pevski zbor Prosek Kontovel, Moški pevski zbor Vasilij Mirk, zaigrala bo Godba Prosek, na častni straži pa bodo taborniki RMV.

Slovesno odprtje etične banke ... pa ne samo

Sredi novembra je v Ulici Coroneo 31/2 odprla svojo prvo filialo etična banka, zgled transparentnega in odgovornega poslovanja. Banka investira prihranke strank samo v projekte s področja družbene in mednarodne kooperacije (predvsem v socio-zdravstvene projekte), okoljevarstva, kulture, obnovljivih virov energije, biološkega kmetovanja in civilne družbe. Posebno praznično pa bo tudi **danes**, ko je bo 12.15 slovesen prerez traku ob prisotnosti krajevnih oblasti in generalnega direktorja etične banke Maria Croste. Sicer bo dogodku posvečen ves dopoldan. Ob 10. uri bo v gledališču Miela predstava-konferenca Pop Economy o gospodarsko-finančni krizi oziroma o nasvetih za bolj vzdržen stil življenja. Ob 11. uri pa bodo ravno tam predvajali krajši video Con i nostri soldi, ki ponuja vpogled v krajevne realnosti, ki jih finančno podpira deželna etična banka (v Trstu na primer Center za boj proti nasilju nad ženskami Goap in zadrugo Il posto delle fragole). Srečanje se bo zaključilo ob 11.20 s posegom predsednika etične banke Uga Biggerija.

Rumizeva Kutina iz Istanbula jutri spet v Mieli

Zaradi velikega povpraševanja (torkova predstava je bila razprodana) bo jutri ob 21. uri neutrudni popotnik, novinar in pisatelj Paolo Rumiz spet nastopil v gledališču Miela s koncertnim branjem svoje balade La cotogna di Istanbul (Kutina iz Istanbula). Rumiz bo s sodelovanjem pevke Ornelle Serafini in glasbene skupine, ki jo vodi Alfredo Lacosegliaz (sicer tudi avtor izvirne glasbene kulise), pripovedoval o ljubezni Dunajčana Maxa in Sarajevčanke Maše, ki ju sevdalinka pospremi na usodno potovanje med ljubeznijo in smrtno skozi donavsko-balkansko območje. Vstopnina 10 evrov - karte si lahko nabavite pri blagajni gledališča od 17. do 19. ure.

ULICA PIETRAFERRATA - 24 ur po nasilju v Puljah

Sodnik izpustil roparja

Presenečeni policisti so ju hoteli pridržati zaradi pobega iz pripora - V sredo napadla mladeniča in bežala do Sessljana

Policisti so se včeraj popoldne odpravili v sintsko naselje v Ulici Pietraferrata, da bi izvedli hišno preiskavo v zvezi z aretacijo trojice tatov, do katere je prišlo v sredo zvečer po ropu v hiši v Puljah pri Domju in slikovitem avtomobilskem zasledovanju na javno cestnem priključku. V prikolah so presenečeni policisti med preiskavo naleteli na dva od treh aretirancev. Spet so ju hoteli pridržati zaradi pobega iz zapore, 31-letni Cristopher Carri in 18-letni Dylan Levacovich pa sta jim z nasmeškom pokazala potrdilo sodišča. Sodnik za predhodne preiskave ju je 24 ur po prijemu izpustil iz zapore, Carri je po poročanju Anse v hišnem priporu, Dylan Levacovich pa na prostosti. Elvis Levacovich naj bi bil v priporu. V Ul. Pietraferrata se policisti niso vdali, dokler jim ni sodnikovo odločitev po telefonu potrdilo tajništvo tržaškega zapore.

Tatovi so v sredo zvečer napadli mladega stanovalca, ki se je v Puljah vrnil domov in jih presenetil med krajom, eden izmed njih (policija) je trdila, da je bil to Dylan Levacovich, ki naj bi bil zdaj na prostosti) pa ga je večkrat udaril z izvijačem in mu povzročil telesne poškodbe. Mobilni oddelek policije je tožilcu predlagal, da bi enega roparja obtožili poskusa umora, sodnik za predhodne preiskave pa je predlog zavrnil.

Ponoči kradla gorivo v Ulici Caboto

V noči med četrtkom in petkom je patrulja policije pod nadvozom v Ulici Caboto naletela na ustavljen avtomobil, ob katerem sta stala moška. Zaradi pozne ure, ura je bila 1.30, je bila dvojica dokaj sum-

ljiva in policista sta se odločila, da izvedeta kontrolo. V prtljžniku avtomobila sta bili dve plastični kanti s po petdeset litri plinskega olja. Moška sta dejala, da sta gorivo kupila v Sloveniji, ustavila pa naj bi se zaradi okvare na vozilu. Močan smrad po gorivu je bil policista vodil do tovarnjaka, parkiranega v bližini. Iz tanka je štrlela ročna sesalna črpalka, na tleh pa je bil madež goriva. 23-letni A. G. in 24-letni G. V. (prvi je rojen v Caserti, drugi v Trstu, oba imata stalno bivališče v Trstu) sta priznala tatvino in si prislužila kazenski ovadbi.

Mladi serijski prestopnik v zapor

Policisti mobilnega oddelka so v četrtek zjutraj po dokončni obsodbi odvedli v zapor 23-letnega Tržačana z začetnicama S. L., ki ima kljub mladim letom pri tržaških policistih že kar debelo kartoteko. Gre namreč za vodjo skupinice mladostnikov, t. i. »punkbestia«, ki jih je policija v prejšnjih letih večkrat prijavila zaradi nezakonitega zasedanja nepremičnin, povzročanja škode in telesnih poškodb, upiranja policiji, groženj in tatvin v stanovanjih. Leta 2007 je tržaški kvestor večkrat opomnil člane skupine, ki so zasedli poslopje v Ul. Fabio Severo, podnevi pa motili mimoidoče na Trgu Oberdan. S. L. se je med letoma 2004 (ko je bil star 16 let) in 2010 do take mere »proslavil« z vandalskimi dejanji in nasilnim obnašanjem (julija 2007 so mu na avtobusu med drugim zasegli nož), da je za kvesturo postal osrednji lik skupine mladeničev, med katerimi so bili nekateri tudi vpleteni v preiskave o drogah. Tržaško sodišče ga je naposled obsodilo na devet mesecev zaporne kazni.

NOVA BOLNIŠNICA

Salus v Albaniji

V Tirani bodo danes slovesno odprli zasebno bolnišnico Salus, prvo italijansko-bolnisko, ki je nastala na pobudo istoimenske tržaške klinike. Bolnišnica v albanški prestolnici ustreza evropskim standardom, osebje je strokovno podkovano, oprema pa avantgardna. V novem objektu imajo 90 postelj in tri kirurške sobe. Na današnji slovesnosti bodo navzoči albanški premier Sali Berisha, minister za zdravstvo Petrit Vasili, predsednik Dežele FJK Renzo Tondo ter italijanski veleposlanik Massimo Gaiani, pa še generalna direktorja bolnišniško-univerzitetnega podjetja Francesco Cobello in bolnice Burlo Garofolo Mauro Melato ter predsednik tržaške zdravniške zbornice Claudio Pandullo. Predsednik nove bolnišnice Franco Stock je pojasnil, da je cilj tega načrta ponuditi prebivalcem Albanije kakovostne zdravstvene storitve, v slogu, ki je že petdeset let značilen za tržaški Salus.

SINDIKAT - Rsu

Za železarno se ne obeta nič dobrega

Vodstvo škedenjske železarne je včeraj popoldne vendar sprejelo enotno sindikalno predstavništvo zaposlenih v železarni Rsu. Toda izid srečanja je bil po prvih informacijah zelo negativen in se sindikati zdaj pripravljajo na ostre oblike protesta, s katerimi nameravajo braniti delovna mesta.

Kot smo poročali, so panožni sindikati Fiom-Cgil, Fim-Cisl, Uilm-Uil in Faillms v četrtek zahtevali takojšnje srečanje z vodstvom podjetja. Včeraj jih je sprejel direktor Enrico Cascello, ki pa očitno ni ponudil konkretnih odgovorov glede nadaljnjega proizvodnje, ohranjanja delovnih mest in razvojnih perspektiv. Srečanje je bilo »zelo negativno«, nam je povedal sinoči predstavnik Rsu Franco Palman (Uilm-Uil) in napovedal, da bodo sindikati skupaj določili prihodnje protestne pobude. Ko zapiramo redakcijo, je bil sestanek sindikatov še v teku.

GROPADA - Jutri ob 16. uri na pobudo GZ in KD Skala

Slovesno odprtje obnovljenega doma in novega puba Skala

V Gropadi bodo jutri ob 16. uri slovesno odprli obnovljene prostore kulturnega doma Gospodarske zadruga Skala, ki je nastal po dolgoletni in temeljiti obnovi stare Lovretove domačije. Po končanih obnovitvenih delih so pridobili večjo prireditveno dvorano in gostinski obrat z zunanjim prostorom delno na pokritem in s parkiriščem. Med deli so namreč tudi dodali prizidek, s pomočjo katerega so v notranjosti uredili nov pub Skala, ki ga bodo ravno tako uradno odprli na jutrišnjem prazniku. Odprtje bo pač pravi praznik, na katerega je vabljena vsa vaška skupnost. Na sporedu je bogat program, ki ga bodo oblikovale organizacije, ki imajo sedež v domu, pa tudi nekatere iz bližnjih vasi.

Kot sta nam povedala predsednik Gospodarske zadruga Skala Aleksander Kalc in predsednik vzhodnokraškega rajonskega sosveta Marko Milkovič (njegova žena Almira Sitar bo upravljala novi pub Skala), je novi dom sad večletnega prizadevanja, ki se je začelo leta 1985 ob ustanovitvi zadruga. Takrat so praznovali 100-letnico KD Skala, 30. oktobra pa so podpisali statut Gospodarske zadruga. Decembra leta 1986 so se začela dela za gradnjo doma, ki je nastal v različnih fazah. Glavna dela so opravili v 90. letih, nato so dom glede na finančno zmogljivost dograjevali do danes. Še največjo zaslugo za to je imela nekdanja Kraška gorska skupnost, ki je gradnjo doma financirala v več fazah za skupaj okrog 80 odstotkov naložbe. Zadnje financiranje je bilo leta 2004, ko je tržaška občinska uprava tudi izdala dovoljenje za gradnjo prizidka. Poleg predsednikom KGS se je Kalc zahvalil tudi Zadrugi kraški banki, krovnicima organizacijama SKGZ in SSO, uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in sploh vsem, ki so pripomogli k nastanku doma.

Na uradni slovesnosti so najavljene številne točke. Nastopili bodo Mešani pevski zbor Skala-Slovan, Moški pevski zbor Lipa iz Bazovice, mladinski zbor Anakrousis, godba na pihala Viktor Parma iz Trebč, glasbena skupina The Muffin Man (rock evergreen), Duo Vitez, izvajalka orientalskih plesov Soraya in ASD Cherdance Millenium.

A.G.

KULTURA - Drevi predvajanje v Križu

Mreže spomina: film o naših ribičih

V Sirkovem domu v Križu bodo drevi (začetek ob 20. uri) predpremierno prikazali televizijski dokumentarni film Mreže spomina scenarista in režiserja Jadrana Sterleta. Film (posnet je bil lansko pomlad) je sad produkcije izobraževalnega programa RTV Slovenija, predvajanje pa prireja kriški Ribiški muzej. Film Jadrana Sterleta, Kraševca in sina pomorščaka, predstavlja poklon naši tisočletni ribiški in obmorski dediščini, piše v vabilu Ribiškega muzeja, ki ga bo na nocojšnji prireditvi zastopal predsednik Franko Cossutta, o filmu pa bo spregovoril sam avtor.

Pred ogledom Sterletovega filma bodo v predverju kriškega kulturnega hrama odprli razstavo portretov nekaterih nastopajočih v filmu Mreže spomina (v glavnem gre

SCENARIST IN
REŽISER JADRAN
STERLE

KROMA

za Križane), ki jih je izdelala akademsko slikarka Ana Kravanja iz Divače.

Sterle že dolgo časa proučuje naše ribiške tradicije, o katerih je posnel že vrsto dokumentarnih in umetniških filmov, v glavnem za slovensko nacionalno televizijo. Pri tem mu je precej pomagal kriški Ribiški muzej.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 14. januarja 2012

SREČKO

Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.45
- Dolžina dneva 9.02 - Luna vzide ob 23.08 in zatone ob 9.59

Jutri, NEDELJA, 15. januarja 2012

PAVEL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,1 stopinje C, zračni tlak 1018,2 mb ustaljen, vlaga 82-odstotna, brezvetrje, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 10,7 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 14. januarja 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.05, 22.15 »La talpa«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Shame«.

CINECITY - 15.20, 19.20 »Il gatto con gli stivali 2D«; 15.50, 18.50, 21.50 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«; 17.20, 21.20 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.20 »Immaturo, il viaggio«; 16.00, 18.50, 21.40 »J. Edgar«; 16.10, 19.00, 21.50 »La talpa«; 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Succhiami, la vera storia di Edward e Bella«; 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »L'incredibile storia di Winter il delfino 3D«.

FELLINI - 15.20, 18.40, 22.00 »Almanya - La mia famiglia va in Germania«; 17.00, 20.20 »Midnight in Paris«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'industriale«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »J. Edgar«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La chiave di Sara«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40 »Alvin in veverički 3«; 18.30, 21.00 »Misija: Nemogoče - protokol duh«; 17.00 »Muppetki«; 16.30, 19.00, 21.30 »Sherlock Holmes: Igra senc«; 19.20, 21.40 »Trgovci s časom«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.20, 19.00, 21.30, 23.45 »Traktor, ljubezen in rock'n'roll«; 11.50, 16.50 »Arthur Božiček 3D«; 20.55, 23.25 »Pisma sv. Nikolaju«; 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 »Alvin in veverički 3«; 20.50, 23.59 »Dekle z zmajskim tatujem«; 15.55, 18.20, 21.10 »Muppetki«; 11.10, 13.10, 15.10, 17.10, 19.10, 21.10, 23.10 »Jack in Jill«; 11.40, 14.00, 16.20, 18.40, 21.00, 23.30 »Tihotapci«; 12.00, 16.10, 18.30, 20.40, 22.50 »Angleška pita«.

K/D Ribiški muzej
Tržaškega Primorja Trst - Križ
in
Izobraževalni program TV Slovenija

vas vljudno vabita
na svečano predpremiro

dokumentarnega filma
MREŽE SPOMINA

scenarista in režiserja
JADRANA STERLETA

O morskem ribištvu govorijo še zadnji kraški ribiči in njihove žene iz Križa in Nabrežine, pripovedujejo o mrežah, ki so pomenile preživetje, pa tudi o tem, od kod smo prišli prav do obale Tržaškega zaliva. Film Jadrana Sterleta, Kraševca in sina pomorščaka, je poklon tej naši edini, bogati, več kot tisočletni obmorski kulturni dediščini, ki je lastna Slovincem od Trsta do izliva reke Timave.

Projekcija dokumentarnega filma bo
danes, 14. januarja 2012 ob 20.00
v prostorih doma A. SIRKA v Križu

Pred ogledom filma bomo svečano odprli likovno razstavo portretov nekaterih udeležencev v filmu, ki jih je portretirala akademska slikarka
ANA KRAVANJA iz Divače.

PRISRČNO VABLJENI!

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 20.15

»Winter il delfino«; 18.15 »Winter il delfino 3D«; Dvorana 2: 15.45, 18.30, 20.30 »Il gatto con gli stivali«; 20.20, 22.15 »Non aver paura del buio«; Dvorana 3: 15.45, 17.10 »Alvin Superstar 3: Si salvi chi può«; 18.30, 22.15 »Le idi di marzo«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Immaturo, il viaggio«; 17.10, 22.15 »Succhiami - La parodia di Twilight«.

SUPER - 15.45, 21.30 »Sherlock Holmes: Gioco d'ombre«; 18.00, 19.40 »The Artist«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.45 »L'incredibile storia di Winter il delfino«; 18.50, 21.30 »J. Edgar«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15 »Immaturo - Il viaggio (dig.)«; Dvorana 3: 17.20, 19.50, 22.10 »La talpa«; Dvorana 4: 17.30 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 20.15, 22.10 »Miracolo a Le Havre«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.00 »Shame«.

Čestitke

SKD Barkovlje čestita iz srca dragi MAGDI ob njeni okrogli obletnici in ji želi uresničitev vseh želja.
SERGIO KOCJAN je slavil 80. rojstni dan. Veliko zdravja in mnogo let prijetne družbe mu želijo pevci zbora V. Vodnik.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio
ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

IP: Istrska ulica 212
TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Katarina - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14, Sesljan - avtocestni priključek km 27

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
ADRIA: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale
TOTALERG: Ul. Flavia 59
V sodelovanju s FIGISC Trst.

REPEN - Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor

Kosilo za ostarele

Udeležilo se ga je več kot 140 starejših občanov - Glasba v živo in tombola z nagradami

Kraške občine že leta posvečajo veliko pozornost svojim manj mladim občanom. Devinsko-nabrežinska, zgoniška in repentabska občina, »združene« v kraškem zdravstvenem okraju so tako tudi letos v okviru socialne službe na dan svetih treh kraljev priredile tradicionalno novoletno kosilo za starejše občane.

Letos so se starejši srečali v repentabski občini, v restavraciji Krizman v Repnu. Udeležba iz leta v leto raste, tako so organizatorji letos komaj zadostili vsem prošnjam: prisotnih je bilo namreč nad 140 oseb. Pred nekaj leti je bilo ob prvem takem srečanju prijavljenih približno 40 oseb. Letošnja udeležba torej potrjuje, da so podobna srečanja zaželena in družbeno potrebna, kar isto-

časno pomeni, da je tovrstni projekt treh občin zelo uspešen. Poleg kosila je program predvideval tudi plesno zabavo z glasbo v živo ter tombolo z bogatimi nagradami, ki sta jo izredno prijetno in domiselno vodili socialni delavki Marisa ter Sandra.

Prisotne so najprej pozdravili domači župan Marko Pisani ter občinska odbornica za socialne zadeve Roberta Skabar. Oba sta poudarila pomen takega druženja tudi v takih ne prav rožnatih trenutkih. Sledili so še pozdravi devinsko-nabrežinske odbornice Daniele Pallotta ter predsednika tržaškega pokrajinskega sveta Maurizia Vidali. Praznik se je ob veselem klepetu, plesu in zabavi zavlekel do mraka.

Pihalni orkester Breg

s sodelovanjem **KD F. Venturini**
prireja

**jutri - v nedeljo,
15. januarja, ob 17. uri**
v domu M. Ukmar pri Domju

novoletni koncert

Sodelujejo **gojenci glasbene šole**,
mladinska glasbena skupina
Rock n' bendime in svetovni prvak na
diatonično harmoniko **Marko Manin**.

Toplo vabljeni!

Izleti

KRUT zaključujemo vpisovanje na voden ogled razstave »Ekspresionizem« v Villo Manin in ogled bližnjega mesteca Portogruaro, v soboto, 4. februarja. Informacije in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

NA OGLED JASLIC v Mokronog, Šentjanž, Boštanj in okolice se bomo podali v soboto, 28. januarja. Avtobus bo spremljal udeležence po ustaljeni navadi. Imeli bomo tudi sv. mašo in dobro kosilo. Za vpis in vse ostale informacije pokličite na tel. št. 347-9322123.

Šolske vesti

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD J. STEFANA prireja danes, 14. januarja, od 9.30 do 11.30 dan odprtih vrat. Profesorji znanstvenih predmetov biokemijskega, elektronskega in mehanskega oddelka bodo predstavili ustroj šole in nudili informacije o vzgojno-izobraževalni ponudbi. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

DAN ODPRTIH VRAT na liceju Franceta Prešerna bo v nedeljo, 15. januarja, od 10. do 12. ure v šolskih prostorih na Vrldski cesti - Strada di Guardiella, 13/1 v Trstu. Prisrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH, Nanoški trg 2, sporoča, da bo vpisovanje potekalo od 16. januarja do 20. februarja s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 7.45 do 13.30. Tajništvo bo v obdobju vpisovanja odprto tudi v soboto, 28. januarja in v soboto, 11. februarja od 8.30 do 13.00. Obenem sporočamo, da bo informativni sestanek za starše, ki bodo otroke vpisali v prvi letnik vrtca oz. šole v sredo, 18. januarja, ob 17.00 v prostorih ravnateljstva.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOSOVEL obvešča, da bo informativno srečanje o predstavitvi tako matične šole na Opčinah, kot podružnice na Proseku v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri na sedežu šole Kosovel na Opčinah, v Bazoviški ulici 7.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da je koledar informativnih sestankov za starše ob vpisih za š.l. 2012/13 v šole in vrtce naslednji: v ponedeljek, 16. januarja, ob 17.00 na osnovnih šolah J. Ribičiča-K. Široka (Ul. Frausin, 12) in I. Grbca-M.G. Stepančič (Ul. Svevo, 15); v torek, 17. januarja, ob 10.30 v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu (Ul. Frausin, 12); v sredo, 18. januarja, ob 10.30 v otroškem vrtcu Jakoba Ukmarja (Staroistrska cesta, 78); ob 11.00 v otroškem vrtcu v Šklednju (Ul. Svevo, 15).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča koledar predstavitev svojih šol in vrtcev: Vrtec Baskovlje (Ul. Vallicula 11): v ponedeljek, 16. in 23. januarja, od 11. do 12. ure ter v sredo, 18. in 25. januarja, od 14. do 15. ure; Vrtec Lonjer (Lonjerska cesta 240): v ponedeljek, 16. in 23. januarja, od 14. do 15. ure ter 20. januarja, od 14. do 15. ure; OŠ Milčinski (Ul. Marchesetti 16): v sredo, 18. januarja, ob 17. uri; OŠ Finžgar (Ul. Cereto 19): v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri; OŠ Župančič (Ul. Caravaggio 4): v ponedeljek, 23. januarja, ob 17. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI sporoča, da bo do 20. februarja sprejemalo vloge za vpis otrok v vrtce in osnovne šole po sledečem urniku: ponedeljek 8.00-17.00, torek, sredo in četrtek 8.00-14.30, petek 8.00-13.00. Koledar informativnih sestankov: OV Pika Nogavička Dolina 20. januarja, ob 16.00; OV Miškolin - Boršt in OV Kekec Boljunec - sestanek v Boljuncu 17.

Zveza cerkvenih pevskih zborov

vabi na

TRADICIONALNI BOŽIČNI KONCERT

Sodelovali bodo:

► **združeni mešani zbor**
pod vodstvom Edija Raceta in

► **združeni otroški zbori**

KD Igo Gruđen iz Nabrežine

► **MIPZ Ladja** iz Devina

► **DS Vesela Pomlad** z Opčin
pod vodstvom Mirka Ferlana

JUTRI, 15. januarja 2012,

ob 16. uri

v stolnici sv. Justa v Trstu

januarja, ob 16.00; OV Palčica Ricmanje 18. januarja, ob 16.30 in 8. februarja, ob 11.00; OV Mavrica Milje - 23. januarja, ob 16.00; OŠ P.Voranc Dolina 19. januarja, ob 16.30; COŠ F.Venturini Boljunec 23. januarja, ob 16.30; COŠ M.Samsa - I.T.Zamejski 17. januarja, ob 17.00 in 8. februarja, ob 17.00; COŠ A.Bubnič Milje 23. januarja, ob 16.30.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE SREDNJE ŠOLE SIMONA GREGORČIČA V DOLINI vabi na predstavitev šole, ki je namenjena starešem učencem letošnjih petih razredov osnovnih šol, ki bo v torek, 17. januarja, ob 17. uri na sedežu šole. Istega dne bo ob 18. uri zbor staršev za razgovor o obšolskih dejavnostih, oz. o zimovanju in šolskih izletih.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVANA CANKARJA ob priliki vpisovanja za naslednje šolsko leto Vas vljudno vabi na informativni sestanek z dijaki in profesorji, ki bo v četrtek, 19. januarja, ob 16.30 v Kettejevi dvorani na sedežu šole v ul. Frausin, 12. Srečanje bodo uvedli dijaki 3. razreda s prizorčkom Lučke Susi v režiji prof. Manice Maver »Posebna ponudba«. Toplo vabljeni!

Obvestila

JOGA pri Skladu Mitja Čuk: na razpolago je le še nekaj prostih mest za tečaj 2012. Informacije in vpis na tel. št. 349-0981408.

KMEČKA ZVEZA poroča, da je na pobudo Tržaške pokrajine odprt solidarnostni račun za zbiranje sredstev za pomoč govedorejskemu obratu Daria Zidariča, ki je utrpel veliko škodo zaradi požara. Številka računa IBAN IT98C0892802201010000031340.

JUS OPČINE TER AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabita na tiskovno konferenco danes, 14. januarja, ob 10.30 pred vhodom na pašnik »Šikovca« ob državni cesti Opčine - Sežana, kjer bosta poročala, kako je družba Terna s pomočjo javnega reda vdrla na zemljišče z namenom, da bi začela izredna dela na stebrih daljnovoda.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na tel. 335-8180449 (Erika).

AŠD SK BRDINA Ob priliki smučarskih tečajev bo v nedeljo, 15. januarja, možen avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke ESSO na Opčinah. Tel. št.: 335-5476663 (Vanja).

JUSTREBČE vabi člane in vaščane, da se v nedeljo, 15. januarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljskih poteh Kalič/Frčatouke in Kal/Samarinke. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče P r Kale ob 8.30.

SEKCIJA VZPI PROSEK-KONTOVEL obvešča, da bo komemoracija padlega partizana Marjana Štoke v nedeljo, 15. januarja, ob 11. uri v Štorjah.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 16. januarja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na večer posvečen analizi ljudskih štetij na našem področju od srede 19. stoletja do prve svetovne vojne. Govorila bosta zgodovinarja Aleksej Kalc in Dean Krmac.

POHITITE S PRIJAVO VINA 2011 Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da je še nekaj dni na razpolago za prijavo vina 2011/2012. Rok za predstavitev prijave zapade v ponedeljek, 16. januarja. Zamudniki naj pohitijo.

TEČAJ FOLKLORNIH PLESOV: Si želite razgibane družbe in se učiti folklornih plesov? Pri nas vam ne bo nikoli dolgčas. Starost je neomejena! Kd Rdeča zvezda vabi na informativno sejo, ki bo v ponedeljek, 16. januarja, ob 20. uri v prostorih društva Rdeča zvezda (Salež). Dodatne informacije in prijave na tel. št. 347-9933778 (Katrin) ali 349-2603425 (Alexia), skd.rdecaczvezda@gmail.com.

TPPZ P.TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 17. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

UPRAVNI ODBOR Združenja Odbor za spomenik padlim v NOB iz Šklednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca obvešča članstvo, da bo redni občni zbor v torek, 17. januarja, v prostorih KD Ivan Grbec, Ul. di Servola 124, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: pregled članstva in pooblastil; imenovanje tajnika zbora; poročilo predsednika, blagajnika, nadzornikov; odobritev proračuna in predračuna; imenovanje volilne komisije; predlaganje kandidatov; volitev novih članov upravnega in nadzornega odbora; razno. Pred začetkom bo potekala poravnava članarin za l. 2011 in vpisovanje novih članov za l. 2012.

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji Mladinskega doma Boljunec, se bo pričela v sredo, 18. januarja. Odhod kombija ob 8.45 izpred gledališča v Boljuncu, sledi postaja Borštu, avtobusna postaja na trgu v Ricmanjih, Log, Pulje in Domjo avtobusna postaja pri trgovini jestvin. Informacije in vpis na številki 335-8045700 Albert.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, ZTT IN MLADIKA vabimo na Kavo s knjigo v sredo, 18. januarja, ob 10. uri. Tokrat bo naš gost Vili Prinčič in njegova knjiga »V sinjo brezkončnost - po poteh zapuščine bratov Rusjan, pionirjev letalstva«. Po srečanju z avtorjem bo tudi priložnost, da se pogovorimo o možnosti ustanovitve slovenske Univerze za tretjo življenjsko obdobje v Trstu.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje otrok v občinski otroški vrtce v Šempolaju za šolsko leto 2012/2013. Prošnje za vpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini, do 31. januarja. Obrazci so na razpolago v zgoraj navedenem uradu ter v otroškem vrtcu. Informativni sestanek za starše, ki bi radi vpisali svoje otroke v občinski otroški vrtce bo v četrtek, 19. januarja, ob 16. uri v prostorih navedenega vrtca. Za informacije je na razpolago urad za šolstvo, telefonska številka 040-2017370.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST prireja v četrtek, 19. januarja, ob 20.30 v Razstavni dvorani Zadrudne kraške banke na Opčinah, Ul. Rectorio 2, celovečerno predavanje »Globoke sanje - o novih odkritjih Jamarskega oddeska SPDT v zadnjem letu«. Predavanje je pripravil Dean Zobec. Pred predavanjem, od 19.00 do 20.30, bodo odborniki članom na razpolago za poravnavo letne članarine in zavarovalnine.

DAN ODPRTIH VRAT na gostinski šoli Ad formanduma: v petek, 20. januarja, od 15.30 do 18.30 na Fernetičih in v soboto, 21. januarja, od 9. do 13. na sedežu Ad formanduma v Trstu, Ul. Ginnastice 72. Za informacije: Nataša Bisiacchi (tel. 040-566360).

NARAVNO OBRAZNI LIFTING pri Skladu Mitja Čuk - ponovni začetek tečaja v sredo, 18. januarja, na Proseški ulici 131, Opčine. Info: 340-9116828 (Maša), prava.narava@gmail.com.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz Sardinije. Srečanje bo v petek, 20. januarja, ob 20.30 v prostorih Zadruga Dolga Krona - Dolina 528. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Nadaljuje se tudi včlanjevanje v združenje ONAV za l. 2012. Informacije in prijave na www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

KRUT obvešča, da bo začel prvi sklop likovnih srečanj »Ustvarjalna zima« v torek, 24. januarja, ob 15. uri. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ obvešča, da bo zasedanje Deželnega sve-

ta v sredo, 25. januarja, ob 18. uri v prvem sklicu in ob 19. uri v drugem sklicu. Deželni svet bo potekal v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

LETNIK '67 dobimo se! Vabljeni na srečanje v soboto, 28. januarja. Prijave in info na tel. št.: 329-3338871 (Dunja) v večernih urah.

Prireditve

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi danes, 14. januarja, ob 20. uri v Finžgarjev dom (Dunajska 35, Opčine) na premiero mladinske igre »Razbojnice« v izvedbi gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba. Režija Patrizia Jurinčič (ki je tudi avtorica besedila) in Maruška Guštin.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA V TRSTU priredi danes, 14. januarja, ob 16. uri koncert božičnih pesmi v Domu za ostarele pri šolskih sestrah pri sv. Ivanu (Ul. Delle Docce 34) v Trstu ter v nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri v Domu za ostarele in onemogle Jeralla na Padričah. Koncert izvaja OMPZ Kraški cvet pod vodstvom sestre Karmen Koren.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem KD F. Venturini prireja v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri v domu M. Ukmar pri Domju novoletni koncert. Sodelujejo gojenci glasbene šole, mladinska glasbena skupina Rock n' bendime in harmonikaš Marko Manin. Toplo vabljeni!

PROSEK - Župnijska skupnost vabi na božični koncert MePZ Fran Venturini od Domja, ki bo v nedeljo, 15. januarja, ob 18.30 v župnijski cerkvi na Proseku. Zbor vodi Cinzia Sancin.

SKD V. VODNIK vabi v nedeljo, 15. januarja, ob 18.00 na Pozdrav novemu letu. Nastopili bodo MoPZ V. Vodnik, otroška plesna skupina Stars ter Zmaga in Vitorio. Možno včlanjevanje.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi v nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri v stolnico sv. Justa v Trstu na tradicionalni »Božični koncert«. Sodelovali bodo: združeni mešani zbor pod vodstvom Edija Raceta in združeni otroški zbori KD Igo Gruđen iz Nabrežine, MIPZ Ladja iz Devina in DS Vesela Pomlad z Opčin pod vodstvom Mirka Ferlana.

SKD SLOVENEK IN ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ BORŠTA IN ZABREŽCA pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabijo v torek 17. januarja, v Boršt na praznovanje vaškega zavetnika Sv. Antona. Ob 17.00 bo v vaški cerkvi slovesna sv. maša. Ob 20.30 bo v srenjski hiši Kulturna prireditve. Nastopajo: MePZ Slovenec Slavec - dir. Danijel Grbec, otroška dramska skupina SKD Slovenec s prizorčkom »Lepa kura« - režija Boža Hrvatčič; dramska skupina z veselोगro v narečju »Gostilna mama« - tekst Jasna Petaros in Edvin Rapotec, režija Aleksander Corbatto. Ponovitev kulturne prireditve bo v nedeljo, 22. januarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Borštu.

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG vabi v petek, 20. januarja, ob 20. uri v Babno hišo v Ricmanjih na srečanje z gospo Emilijo Pavlič, strokovnjakinja za zdravo prehrano in dobitnico prestižnih mednarodnih nagrad. Gospa Pavlič bo gostom večera posredovala dragocene kulinarčne nasvete, ki jih bo obogatila s praktičnimi primeri.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus s sodelovanjem CSV vas vljudno vabita na predavanje za mlade »Kako naj se soočamo s problemom smrti drage osebe«, ki bo potekalo v okviru workshopa o žalovanju v petek, 20. januarja, ob 17. uri v prostorih CSV, Pasaža Fenice št. 2, 3. nadstropje v Trstu. Predavala bo psihologinja in psihoterapevtka dr. Marzia Rucli.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

3-SOBNO STANOVANJE delno opremljeno in prenovljeno, dajem v najem v centru Sežane. Tel. 040-291488 ali 00386-31736238.

37-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami kot skladiščnik v tovarni išče resno zaposlitev. Tel. 328-1740877 ali 040-200882.

IZKUŠENA GOSPA v gospodinjstvu in negi starejših oseb išče delo. Tel. 335-6445419.

Nova produkcija SSG
Jean-Baptiste Poquelin Molière

TARTUFFE

(Tartuffe, ou l'Imposteur)

režija: **Samo M. Strelac**

DANES, 14. januarja ob 20.30 (red B)

v četrtek, **19. januarja ob 19.30** (red K)
v petek, **20. januarja ob 20.30** (red F)
v soboto, **21. januarja ob 20.30** (red T)
v nedeljo, **29. januarja ob 16.00** (red C)

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave
Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

PRODAM ŽELEZNA VRATA 80x200, uporabna za termično centralo. Tel. št.: 040-814212.

PRODAM AVTO honda civic LS 1,5 Vtec, limuzina s 5 vrati, letnik '98, prevoženih 262 tisoč km, dobro opremljen, edini lastnik, redno servisiran. Prometni davek plačan do avgusta 2012, vinjeta pa do 31. januarja 2012. Tel.: 349-4225478.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

MARIZA je odprla osmico v Ricmanjih. **OSMICO** sta odprla Ivan in Sonja Colja v Samatorci 53. Tel. št. 040-229586. **PAHOR MARIO** ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

SALOMON v Rupi je odprl osmico; tel. 0481-882230.

V LONJERJU je odprl osmico Fabio Ruzzieri. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570.

Prispevki

V spomin na dragega očeta Dušana Lovriho daruje sin Dino 50,00 evrov za Sekcijo VZPI - ANPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg.

V spomin na dragega Dušana Lovriho darujeta brat Pepi 40,00 evrov in nečak Vojko 40,00 evrov za Sekcijo VZPI - ANPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg.

Ob obletnici smrti Edija Glavine daruje žena z družino 50,00 evrov za MePZ Tončka Čok in 50,00 evrov za KK Adria Lonjer - Katinara.

V spomin na Dušana Lovriho daruje Ladi Kocijan 50,00 evrov za MPZ Valentin Vodnik.

V spomin na Dušana Lovriho darujeta Vojko in Pepi Lovriha 80,00 evrov za MPZ Valentin Vodnik.

V spomin na drago mamo darujeta Franco in Susanna 100,00 evrov za MePZ Lipa.

V spomin na očeta Fabja Jurinčiča daruje Fulvijo z družino 100,00 evrov za MoPZ Kraški dom.

V spomin na Fabja Jurinčiča darujejo Vera Milič 50,00 evrov, Nadja in Miloš 50,00 evrov, Jušta in Drago 20,00 evrov, Majda in Marko Oblak 50,00 evrov in Vesna in Igor 20,00 evrov za MoPZ Kraški dom.

V spomin na Fabja Jurinčiča daruje družina Žigon iz Zgonika 30,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V spomin na Frido Valetič daruje Maruška 30,00 evrov za AŠZ Sloga.

V spomin na dragega Mirka Milkoviča darujeta Aldo in Elda 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk, 30,00 evrov za cerkev sv. Andreja v Trebčah in 30,00 evrov za SPD Hrastje - Trebče.

V spomin na Frido Valetič daruje Marta Jankovič Pupulin 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

GOSPODARSKA KRIZA - Naša podjetja v času recesije - Dotcom

Krizno obdobje sprejeli kot nov izziv in priložnost

Uroš Grilanc meni, da mladi ne ustanavljajo podjetij, ker niso dovolj motivirani

Skupina mladih je leta 2004 ustanovila podjetje Dotcom. Korak v svet podjetništva je med krajevno mladino prej izjema kot pravilo, poskus pa se je obnesel. Podjetje se je razvilo, trenutno šteje skupaj z družbeniki 16 zaposlenih - 12 v Trstu in 4 v Ljubljani (pred časom je v podjetju sicer delalo dvajset ljudi). Tržaški družbeniki so Uroš Grilanc, Andrej Sossi, Andrej Močilnik in Marko Piciulin, ljubljanski referent je Iztok Colja. Podjetje proizvaja programske rešitve, ukvarja se z načrtovanjem in implementacijo informacijskih sistemov, z rešitvami na področju elektronskega poslovanja, s sistemi za shranjevanje in upravljanje dokumentov v elektronski obliki, spletnimi aplikacijami ipd. Opravka ima tako z zasebnimi podjetji kot z javnimi upravami, dejavno je v celi Italiji in Sloveniji, stranke pa ima še v Avstriji, na Norveškem in v Grčiji, kjer pa so posli z gospodarsko krizo povsem zastali.

»Položaj italijanskega sektorja informacijske tehnologije ni tako slab,« meni Uroš Grilanc, ki razlaga, da preživljajo podjetja določeno krizo - nekatera so zmanjšala delovno silo, druga so okrnila investicije, v primerjavi z drugimi sektorji pa slika ni tako črna. »Bistveno slabše je v Sloveniji, kjer so podjetja morda premajhna in investicije so zaradi tega omejene. Če podjetja ne vlagajo v inovacijo, mi ne delamo.«

Z leve Andrej Sossi,
Uroš Grilanc,
Andrej Močilnik in
Marko Piciulin

KROMA

Pri Dotcomu so krizo sprejeli kot nov izziv in priložnost. »Na slovenskem trgu so izpadli nekateri konkurenti, mi pa smo prišli na zeleno vejo oziroma do nekaterih strank, o katerih bi v preteklih letih lahko samo sanjali,« razlaga repenski podjetnik. Ob zmanjšanju konkurence je na to vplivala tudi sprememba tržne strategije z različnimi investicijami, ki so bile posledica iz-

gube večje količine dela v določenem sektorju. Začeli so proizvajati rešitve za upravljanje dokumentov, ti proizvodi pa prav pridejo podjetjem in tudi bankam, ki v kriznem obdobju omejujejo stroške. Dotcom je v letu 2011 dosegel majhno rast, za leto 2012 pa so prve napovedi še nekoliko boljše. Najtežje je bilo leto 2010, ko je bilo vseh skozi vse ustavljeno, ker so podjetja v ne-

gotovem obdobju skrajno omejila investicije. »Paraliza« trga pa je mlade podjetnike spodbudila, da so investirali v nov prodajni program, ki se zaenkrat obrestuje.

V vseh sektorjih se dogaja, da zaradi pomanjkanja denarja nihče nikogar ne plačuje ali pa da prihaja pri plačilih do velikih zamud. Sektor informacijske tehnologije seveda ni izjema, največje zamudnice so javne uprave. »Tu pa je treba razlikovati med manjšimi občinami, ki plačujejo pravočasno in večjimi občinami ter pokrajinami, ki v povprečju plačajo več kot 120 dni po izdaji računa.

Grilanca smo vprašali, ali je za mlade danes zelo zahtevno ustanoviti in uveljaviti novo podjetje. »Nimam dovolj izkušenj, da bi sedanjost primerjal s preteklostjo. Lahko povem, da prva tri leta sploh nismo vedeli, kaj bomo točno delali, v mislih smo imeli samo približno usmeritev. Ko smo se razvili, je nastopila gospodarska kriza in spet so bile težave.« Gotov je vsekakor, da so marže v primerjavi s preteklimi desetletji neznatne, stroški za osebje in birokracijo pa zelo visoki. V Sloveniji so postopki enostavnejši, majhnost trga pa ne dopušča velikih priložnosti. Kaj pa mladi? »Zdi se mi, da ni velikih motivacij, da bi nekaj ustvarili. Nečemu se moraš odreči, precej moraš tvegati, tri, štiri ali pet let pa potrpiš in veliko delaš za majhen zaslužek. V Italiji in Sloveniji ni kot v anglosaških državah, kjer finančno podpirajo mlade podjetnike, ki imajo dobro idejo. Tu si moraš sam pomagati in potrebuješ tako idejo kot začetni kapital, vsekakor pa nimaš izkušenj. To je po mojem glavni problem, ne glede na krizo.«

Aljoša Fonda

LITERARNI NATEČAJ - Ob 150. obletnici pisateljevega rojstva

Svevova dela izziv za pisce

Pobudniki pričakujejo ironičnost in ustvarjalnost - Na sporedu tudi tri konference o Italiji Svevu

Udeleženci
včerajšnje
predstavitvene
konference
natečaja

KROMA

Niz prireditev, ki slavi 150. obletnico rojstva velikega tržaškega pisatelja Itala Sveva, se nadaljuje in skrbi, da je kulturno dogajanje v Trstu razburljivo. Uvod v praznovanje 150-letnice je bila otvoritev dveh razstav, ki sta doživeli odlični odziv s strani obiskovalcev, zdaj pa je uradno razpisan tudi literarni natečaj, ki bo zainteresiranim omogočil svojo interpretacijo nekaterih najpomembnejših Svevovih literarnih del.

Podrobnosti natečaja so njegovi idejni snovalci včeraj predstavili na novinarski konferenci, na kateri je med drugimi govorila ravnateljica tržaške fakultete za književnost in filozofijo Cristina Benussi. Govornica je razložila, kako je prišlo do zamisli za literarni natečaj, posvečen Italiji Svevu in dodala, da pričakujejo izvirna in ironična literarna besedila. K sodelovanju so povabljeni vsi, ki jim je leposlovje blizu, je povedala Benussijeva, ustvarjati pa bo mogoče v treh kategorijah - prva tema bo vezana na Svevov roman Una vita, druga na roman Senilità, tretja pa na literarno delo La coscienza di Zeno. Benussijeva nam je povedala, da bodo zainteresirani morali dobro poznati omenjene Svevove romane, ustvariti pa bodo morali elaborate, v katerih bo sta do izraza prišli ironičnost in kreativnost piscev. V zvezi z obdelavo romana Una vita bo potrebno v novinarskem slogu napisati »pogrebno hvalnico« protagonistu, ubogega Alfonsa Nittija. Komur bo izhodišče predstavljalo roman Senilità, bo moral napisati elaborat v obliki zdravniškega izvida, v

katerem bo opisana bolezen mladega Emilia Brentanija, roman La coscienza di Zeno pa bo moral biti povzet v obliki curriculumu spoštovanega Zena Cosinija.

Riccardo Cepach, kurator Svevovega muzeja, je včeraj dejal, da je literarni natečaj namenjen vsem, ki ljubijo besedne igre, ironijo in parodijo, ob tem pa je še spomnil, da bo elaborate potrebno oddati do 15. marca letos. Izdelke lahko zainteresirani osebno prinesejo na sedež Svevovega muzeja (ul. Madonna del Mare št. 13), možno jih je poslati tudi po pošti ali pa po e-pošti na naslov museosveviano@comune.trieste.it. Pomembno je tudi, da se avtorji ne podpisujejo, elaborat je namreč treba oddati v kuverti s šifro, priložena pa mora biti še manjša kuverta z osebnimi podatki. Dodatne informacije nudijo na spletni strani www.150svevo.it ali na tel. št. 040 6758182-8170 (Svevov muzej).

Najbolj izvirna leposlovna dela bodo nagradili 31. marca v avditoriju muzeja Revoltella, kjer bodo člani žirije podelili mikavne nagrade. Naj ob koncu še povemo, da bo Svevov opus mogoče bolje spoznati tudi v sklopu treh konferenc, ki bodo na sporedu ob januarjskih torkih zvečer. Na prvi, ki bo v torek, 17. januarja, bo predaval Luigi Nacci, na drugem srečanju 24. januarja bo govorila režiserka Sabrina Morena, zadnja konferenca pa bo 31. januarja, njen gost pa bo priznani psihiater Peppe dell'Acqua. Priporočila srečanj, ki se bodo začela ob 18. uri, bo dvorana Bazlen v palači Gopčević. (sč)

NABREŽINA - V nizu treh gledaliških večerov ob praznikih

Kraljična na zrnju graha

Avtorsko delo mlade Irene Pahor, ki je tudi režirala predstavo in nastopila kot igralka

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je v zadnjih dneh božičnih praznikov organizirala Festival Epifanije, ki je obsegal tudi tri gledališke predstave. Prvi dve sta bili v sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi in ju je ponudilo tržaško gledališko združenje L'Armonia, tretja predstava pa je bila minulo soboto zvečer v slovenščini. Šlo je za avtorsko delo mlade Irene Pahor, ki je tudi sama igrala in predstavo režirala. Vse tri gledališke prireditve so bile v dvorani Kulturnega doma Igo Gruden v Nabrežini in so privabile številno občinstvo.

Gledališka predstava Kraljična na zrnju graha je v bistvu na pol resno na pol neresno razmišljanje o dilemah sodobne »princeze«, ki je razdvojenca med hrepenenjem po sanjskem princu (ki ga ni) in med realno eksistenco samostojne, a osamljene mlade ženske. Zaključek ni preveč spodbuden, saj se junakinja umakne v svet pravljic in dileme ne razreši.

Irene Pahor
v vlogi kraljične

KROMA

KD RDEČA ZVEZDA

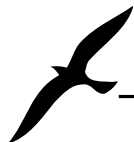
Tečaj folklornih plesov v Saležu

Si želite razgibane družbe in se učiti folklornih plesov? V ponedeljek, 16. januarja, ob 20. uri bo v Saležu informativna seja za tečaj slovenskih in balkanskih folklornih plesov, na pobudo kulturnega društva Rdeča Zvezda.

Zamisel za tovrstni tečaj je sprožila skupina mladih občanov ter članov društva, ki si že dalj časa prizadeva, da bi obudila zanimanje za folklorno plesno zvrst. V sklopu KD Rdeča zvezda je namreč že delovala folklorna skupina do sredine osemdesetih let. Takratni člani so poskrbeli tudi za krojitev narodnih noš, ki predstavljajo še danes veliko bogastvo društva.

Skupina je najprej želela preveriti, ali sploh obstaja zanimanje s strani občinstva in je v ta namen priredila določeno število folklornih večerov. Pobuda je pritegnila precejšnje število mladih širšemu občinstvu. Priložnost se je pojavila v decembru, ko jih je zgoniška občina povabila, da nastopijo na občinski božičnici. Noše za nastop so si člani folklorne skupine izposodili kar od društva, za glasbeno spremljavo pa je poskrbela nalašč za to priložnost sestavljena skupina glasbenikov. Tako se je folklorna skupina prvič predstavila javnosti minulega 15. decembra in sicer z splotom belokranjskih plesov. Ob priklopu plesne skupine je v občinski telovadnici bučno zadonel aplavz; lahko pa še pišemo, da je nastop vzbudil veliko zanimanje do folklornih plesov in, da skupina je pobrala veliko pohval publike.

Organizacija tečaja folklornih plesov predstavlja nadaljnji korak v razvoju folklorne skupine, saj si člani želijo, da bi se delovanje skupine nadaljevalo in dodatno obogatilo. Plesni tečaj se bo začel konec januarja in bo potekal v večernih urah enkrat tedensko v prostorih KD Rdeča zvezda. Člani kulturnega društva Rdeča zvezda toplotno vabijo vse zainteresirane, da se ne glede na starost udeležijo ponedeljkove informativne seje.

TRST - Včeraj predstavili letošnjo 23. izvedbo Alpe Adria film festivala

Izbor filmov srednje in vzhodne Evrope

Od 19. do 25. januarja na ogled več kot 40 kratko in dolgometražnih filmov - V sporedu precej prostora tudi slovenski filmski produkciji

Osem dolgometražnih, sedemnajst kratkometražnih in osemnajst dokumentarnih filmov, je le nekaj številk 23. izvedbe Alpe Adria Trst film festivala. »Pobude, ki jo imam posebej rad - kot je na včerajšnji predstavitvi podčrtal župan Roberto Cosolini – ker si je že pred dvajset in več leti zadala za cilj odkrivanje in spoznavanje vzhoda in tistega prostora, ki upamo, da bo v prihodnje postal ekonomsko in kulturno zaledje našega mesta«. »Ene najbolj pestrih, plodnih in zanimivih kulturnih prireditvev«, je še dodala predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat.

Zastor se bo v četrtek, 19. januarja, dvignil v znamenju filma Majki makedonskega režiserja Milča Mančevskega in se spustil v sredo, 25. januarja, s posebnim homažem, ki ga prireditelji posvečajo pred nedavnim umrlemu češkemu politiku Vaclavu Havlu. Vmes bo med kinodvorano Ariston in gledališčem Miela zaživel nad vse bogat spored sedme umetnosti, ki je nastala na območju 23-letnega vzhodne Evrope, se pravi na področju, ki ga tržaški festival pretresa in spremlja že več kot dve desetletji.

Med dolgometražnimi, kratkometražnimi in dokumentarnimi filmi bo tudi letos kar nekaj prostora namenjenega slovenski produkciji. Tako bo v soboto, 21. januarja, ob 20.30 zaživel film Izlet Nejača Gazvode, presenečenje zadnje slovenske filmske sezone, nizkoporačunski prvenec 23-letnega režiserja, ki je prejel nagrado občinstva na sarajevskem festivalu. Prav Gazvodo so prireditelji povabili, da bo v nedeljo popoldne spregovoril tržaškemu občinstvu o tako neverjetnem uspehu. Za letošnji festivalski masterclass, se pravi posebno filmsko lekcijo pa bo poskrbel Milče Mančevski.

V Trst pa se v nedeljo, 22. januarja, spet vrača eden najboljših slovenskih avtorjev, Metod Pevec, ki se je tokrat posvetil dokumentarni reporta-

Predstavitve festivala so se včeraj udeležili številni filmski navdušenci

KROMA

ži in se s filmsko kamero podal na pot Aleksandrink, se pravi na pot več sto predvsem vipavskih deklet, ki so se iz rojstne doline s trebuhom za kruhom podale do Egipta.

Slovensko, tokrat zamejsko filmsko produkcijo bo v ponedeljek, 23. januarja, predstavljala tudi Nadia Roncelli. Z Mirom Tassom je namreč ustvarila dokumentarec Un onomasticidio di stato (Surname murder), ki pripoveduje o poitalijančevanju predvsem slovenskih priimkov med Trstom, Gorico in Vidmom. Dokumentarec bo zaživel v sklopu Zone di cinema, se pravi znotraj sporeda, ki ga prireditelji posvečajo filmskim ustvarjalcem, ki so se rodili ali živijo v Furlaniji Julijski-krajini. Roncellijeva in Tasso sta vanj nekako izlila in seveda pri tem filmsko prilagodila vsebino istoimenske Tassove knjige, ki je izšla pri tržaški založbi Mladika.

Na platnu gledališča Miela pa bo v sredo, 25. januarja, zaživel tudi kar nekaj tržaških slovenskih

vasi in to v desetminutnem zgodovinskem posnetku Zadnji cesar, obisk Karla I v Trstu iz leta 1917, ki ga je Cappella Underground dala v celoti restavrirati in priča o cesarjevem postanku v nekaterih slovenskih vaseh, kot na primer Kontovelu.

Med posebnimi dogodki gre omeniti poklon, ki ga prireditelji posvečajo Otokaru Wawri nemu najpomembnejših čeških režiserjev. S svojim delom je Wawra znal ovekovečiti sodobno češko in slovaško zgodovino, s skupino kolegov pa je leta 1955 ustanovil eno najpomembnejših evropskih filmskih šol, priznana Famu v Pragi. Wawra, ki je bil mentor Emira Kusturice in Milosa Formana in je umrl septembra lani v Pragi, se bodo pri Trst Film Festivalu spomnili v soboto, 21. januarja, s projekcijo dveh njegovih filmov, Tiha barikada in Živimo v Pragi.

Del letošnjega filmskega izbora bo posvečen tudi šoli poljskega režiserja Andrzeja Wajde, eni zanimivejših šol filmskega dokumentarca, ki je

hkrati nekakšen simbol nove nouvelle vague poljskega filma.

V sklopu Wall of sound, se pravi stene zvoka, gre omeniti predstavitev filma Bijelo Dugme srbskega režiserja Igorja Stoimenova. Filmski portret najpopularnejše rock skupine jugoslovanske glasbene scene bo zaživel v petek 20. januarja. Vreden ogleda bo tudi dokumentarec Srdana Keče, Pismo oču, ki s pomočjo pripovedi o očetovi smrti, pripoveduje tudi o koncu bivše Jugoslavije.

V kinodvorani Ariston bo v soboto, 21. januarja, prvič predstavljeno delo enega naperspektivnejših tržaških režiserjev, Davida Del Degana, Lee.

V Trstu pa bo na zadnji festivalski dan zaživele tudi druga izvedba natečaja Corso Salani, ki ga prijatelji in družinski člani mnogo prezgodaj preminulega italijanskega režiserja in igralca posvečajo mladim filmarjem. Nagrado v višini 10 tisoč evrov namenjaio mlademu avtorju še nedokončanega dokumentarnega dela, da bi s pomočjo te vsote lahko speljal do konca svoj načrt.

Tudi letošnji festival bo za sabo pustil knjižno publikacijo. V torek, 24. januarja, bodo predstavili knjigo Il coraggio della cinefilia. Scrittura e impegno nell'opera di Callisto Cosulich, ki predstavlja tudi zadnji del zajetnega homaža, ki ga je tržaški festival posvetil trem uglednim osebnostim iz našega mesta, ki so velik del svojega življenja posvetile ravno filmu. Po Tulliu Kezichu in Francu Giraldiju, je tokrat še zadnji na vrsti prav filmski kritik Callisto Cosulich.

Za konec pa še želja, ki jo je včeraj ob koncu izrekel župan Cosolini in sicer, da bi prihodnje leto Festival in seveda tudi vse ostale mestne filmske prireditve našle primernejšo lokacijo, ki bi lahko gostila tudi številnejše občinstvo. Upajmo, da bo ta želja postala tudi obljuba. (Iga)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 18. januarja, ob 20.30 / Anibale Ruccello; prevzeto od romana Alberta Moravie: »La Ciociara«. / Režija: Roberta Torre / Ponovitev: v četrtek, 19. ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 20. in v soboto, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 14. januarja, ob 21.00 / Donna Juanita» od Rosarija Gallija in "Patriotismo orizzontale" od Marije Letizije Compatangelo: »Spie« / Režija: Irene Noli / Ponovitev: v nedeljo, 15. januarja, ob 17.00.

V torek, 17. januarja, ob 21.00 / Enrico Groppali: »Homunculus, il Nerone di Napoli«. / Režija: Paolo Castagna / Ponovitev: v sredo, 18. in v četrtek, 19. januarja, ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Danes, 14. januarja, ob 20.30 / Donald Lee Coburn: »Gin game«. / Režija: Francesco Macedonio / Nastopata: Valeria Valeri, Paolo Ferrari / Ponovitev: v nedeljo, 15. in v torek, 17. ob 16.30, od srede, 18. do sobote, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. januarja, ob 16.30.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 14. januarja, ob 10.30 / Ivo Andrič: »Aska in volk ali Ples za življenje«.

V soboto, 21. januarja, ob 10.30 / Ravil Sultanov, Natalija Sultanova: »Takšnega cirkusa pa še ne ...«.

V ponedeljek, 23. januarja, ob 10.00 / Predstava za šole / Po Franu Milčinskem: ustvarjalci predstave: »Butalci«.

V sredo, 25. januarja, ob 20.00 / David Mamet: »Romanca«. / Ponovitev: od četrтка, 26. do sobote, 28. januarja, ob 20.00.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki oder

Danes, 14. januarja, ob 10.30 in ob 16.00 / Goriški vrtljak - Andrej Jus: »Žaba Greta«. / Gostovanje Lutkovnega gledališča Maribor.

V torek, 17. januarja, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Sljehrniki«. / Ponovitev: v soboto, 21. januarja, ob 20.00.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V četrtek, 19. januarja, ob 19.30 / Bertolt Brecht: »Ustavljeni vzpon Artura Uia«. / Režija: Eduard Miler / Ponovitev: v petek, 20., ob 20.00, v soboto, 21. ob 19.30, v nedeljo, 22. ob 18.00, od torika, 24. do četrтка, 27., ob 19.30, v nedeljo, 29. ob 18.00, v ponedeljek, 30. januarja, ob 19.30 ter v torek, 31. januarja, ob 17.00.

Štihova dvorana

Danes, 14. januarja, ob 15.00 in 17.00 / »Mini cirkus Bufeto« / Produkcija: Zavod Bufeto.

Klub CD

Danes, 14. januarja, ob 20.00 / Tone Partljič: »Sprava«. / Režija: Boris Kobal / Igrata: Janez Hočevnar Rifle in Sandi Pavlin / Ponovitev: v soboto, 21. januarja, ob 20.00, v petek, 10. in v soboto, 11. februarja, ob 20.00.

Jutri, 15. januarja, ob 20.00 / Hazarderska črna komedija / Vladimir Đurđević: »Ne stavi na angleže«. / Režiser: Gašper Tič / Nastopajo: Jernej Čampelj, Tomislav Tomšič in Andrej Murenc/Primož Vrhovec / Ponovitev: v soboto, 28. januarja ob 20.00.

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 14. januarja, ob 11.00 / Milan Jesih: »Cesarjeva nova oblačila«.

V torek, 17. januaaja, ob 19.30 / Dušan Jovanović, Mitja Čander, Eva Mahkovic: »Bobby in Boris«. / Ponovitev: do

četrтка, 19., ob 19.30 / Ponovitev: v torek, 24. januarja, ob 19.30.

V petek, 20. januarja, ob 17.00 / Ot-fried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«. / Ponovitev: v soboto, 21. ob 11.00

Mala drama

Danes, 14. januarja, ob 20.00 / Kolektiv Narobov: »FM«.

V ponedeljek, 16. januarja, ob 20.00 / »Senca tvojega psa«. / Nastoapajo: Branko Završan s triom Brki latino pozabe.

V torek, 17. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V sredo, 18. januarja, ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011 / »Mandič-Stroj«. / Ponovitev: od četrтка, 19. do sobote, 21. januarja, ob 20.00.

Slovensko mladinsko gledališče

Zgornja dvorana

Danes, 14. januarja, ob 17.00 / Charles Dickens - Blažka Müller Pograjc: »Oliver Twist« / Režija: Matjaž Pograjc / Produkcija: Slovensko mladinsko gledališče.

V torek, 17. januarja, ob 19.30 / Klaus Mann – Žanina Mirčevska: »Mefisto«.

Spodnja dvorana

V sredo, 18. januarja, ob 18.30 / Oscar Wilde: »Ribič in njegova duša«.

V petek, 20. januarja, ob 20.00 / Borut Šeparović: »Mavzer«. / Ponovitev: v soboto, 21. ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 14. januarja, ob 20.30 / Muzikal / Enrico Botta e Annalisa Benedetti: »Alice nel paese delle meraviglie«. / Režija: Christian Ginepro / Ponovitev: v nedeljo, 15. januarja, ob 16.00.

Gledališče Verdi

V torek, 17. januarja, ob 20.30 / Gaetano Donizetti: »Anna Bolena« / Dirigent: Boris Brott / Orkester in zbor gledališča Verdi / Nastopajo: Mariella Devia, Cinzia Forte, Luiz Ottavio Faria, Laura Polverelli, Rossana Rinaldi, Celso Albelo Deniz Leone, Elena Traversi in Alla Gorobchenko. / Ponovitev: od srede, 18. do petka, 27. ob 20.30 ter v soboto, 28. januarja, ob 17.00.

TRIČIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 18. januarja, ob 20.45 / Koncert / Nastopajo: Barthold Kuijken - flavta; Sigiswald Kuijken - violina; Wieland Kuijken - viola; Ewald Demeyere - clavicembalo.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 23. januarja ob 20.30 / Koncert / nastopajo »Esquina de Alfama« iz Lizbone (Portugalska) - tradicionalni »portugalski blues«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Linhartova dvorana

Danes, 14. januarja, ob 20.30 / Glasba / Nastopa skupina Bonga iz Angole.

Štihova dvorana

V sredo, 18. januarja ob 10.00 in 12.45 / Koncert / »El-classic.com«. Nova glasbena kulturnovzgojna učna ura. / Zasnova: Aleksander Arsov / Nastopajo: Janja Hvala - sopran; Blaž Trček - saksofon, klarinet; Aleksander Arsov - avtor, elektronsko ozadje.

Klub CD

V torek, 17. januarja, ob 20.30 / Koncert / »FIRE!« Švedska / Mats Gustafsson - pihala, fender rhodes, elektronika; Johan Berthling - bas, orgle in Andreas Werliin, bobni, tolkala.

V torek, 24. januarja, ob 20.30 / Koncert / Nastopata zasedbi: Robert Jukič in Kramp dobreite iz skrinje zarote (Slovenija - Avstrija) / Metod Banko - glas; Andraž Mazi - kitara, bendžo in lap steel; Tonč Feinig - orgle, glas; Robert Jukič - kitara, glas in Sergej Radelović - bobni in glas.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografiska razstava in knjižnica. Urnik: od prto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Kulturni dom(Ul. Brass, 20): je na ogled samostojna razstava priznanega slikarja Jožeta Ceja z naslovom:»Poklon umetniku od njegovem življenjskem jubileju«. Razstavo prireja Kulturni dom Gorica in Slovenska kulturno gospodarska zveza, v sodelovanju s Kulturno zadrugo Maja iz Gorice. / Razstava bo odprta vse do 23. januarja po sledečem urniku: od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Kulturni center Lojze Bratuž: 20. januarja 2012 je na ogled razstava del goriškega umetnika Roberta Faganela ob njegovem življenjskem jubileju. Razstava bo odprta do 9. 12. 2011 od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro. Do 20. 1. 2012 pa ob prireditvah ali po domeni.

SLOVENIJA

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

LOKAVEC

Kovakev muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Knjižnica Otona Župančiča (Kersnikova ulica 2): do konca januarja so na ogled ilustracije iz knjige Rimljani v Ljubljani, avtorice Ane Plestenjak in ilustratorja Marka Zoroviča.

*priredivte
kje in kdaj na
www.primorski.eu*

MARIBOR - Evropska prestolnica kulture

Danes uradno odprtje EPK

V polnem teku priprave v partnerskih mestih

V Mariboru bodo danes uradno odprli Evropsko prestolnico kulture (EPK). Otvoritvena slovesnost na Trgu Leona Štuklja se bo začela ob 20. uri, pričakujejo pa približno 5000 ljudi, med njimi tudi veliko tujih gostov. Slovesnost bo v živo predvajala TV Slovenija, prav tako jo bo mogoče spremljati na zaslonu na mariborskem Trgu svobode.

Slovesnost bo režiral Matej Filipič, ki si jo je zamislil kot "simbolno dobrodošlico umetnikom, Mariborčanom in EPK", pomembno vlogo pa bo v njej igrala svetloba. "Želim si, da bi kultura in umetnost, pa tudi EPK po vseh teh naporih in mučenju, nekako zasijale. Ta prostor, ne le Maribor in partnerska mesta ampak vsa Slovenija, potrebuje malce več svetlobe, ki bi osvetlila dejansko stvarnost in pregnala temne zadeve, ki se plečejo ves čas," je dejal.

V protokolarnem delu bodo zbrane nagovorili častni pokrovitelji EPK, predsednik republike Danilo Türk, evropska komisarka za kulturo Andrija Vasilu, mariborski župan Franc Kangler in generalna direktorica zavoda Maribor 2012 Suzana Žilič Fišer. Sledil bo umetniški program z več kot 100 nastopajočimi.

Priprave na Evropsko prestolnico kulture (EPK), ki so jo že včeraj kot prvi začeli v Mariboru, so v polnem teku tudi v petih partnerskih mestih. Kot so včeraj v Mariboru zatrdili predstavniki teh mest, so na ta veliki dogodek pripravljeni tudi na Ptuj, v Velenju, Murski Soboti, Novem mestu in Slovenj Gradcu.

EPK Maribor 2012 je prvi v zgodovini tega evropskega kulturnega projekta, pri katerem sodeluje več partnerskih mest. "To dela ta projekt še bolj pester in še bolj zanimiv," je poudaril koordinator zavoda Maribor 2012 za partnerska mesta Borut Pelko. "Ideja ob kandidaturi je bila, da se združi več mest v tako imenovani vzhodni kohezij-

ski regiji, ki nujno potrebuje določen razvojni preboj," je dodal.

Vsako sodelujoče mesto je pripravilo svoj program, povezujejo pa jih t.i. skupni in mrežni projekti, nastali v produkciji zavoda Maribor 2012. Velenje se je osredotočilo na svojo industrijsko dediščino, Ptuj na pustno izročilo, Novo mesto na arheološko zapuščino, Murska Sobota na kulturo podeželja, Slovenj Gradec pa na sloves mesta miru.

Med pomembnejšimi dogodki v Velenju je velenjski koordinator EPK Peter Groznik navedel Pikin festival, Vodno mesto in projekte Muzeja premogovništva. V Novem mestu je Sandra Boršič navedla projekte Mesto situl, Človek z bombami in Fotopub.

Na Ptuj, so po besedah Maje Leber na prvem mestu kurentovanje in poletni festivali. V Murski Soboti je že na ogled razstava o slovanski poselitvi Pomurja, Mojca Breščak je postavila še festival Fronta, mrežni projekt Uf, industrija ter Sledi panonskih muz. V Slovenj Gradcu pa bodo med drugim v okviru EPK izvedli projekte Oživljeni zven preteklosti s skladateljem Hugom Wolfom ter festival Urška.

Vsa partnerska mesta bodo imele tudi svoje otvoritvene slovesnosti. EPK bodo 20. januarja odprli v Slovenj Gradcu, dan pozneje še v Velenju, 28. januarja v Novem mestu, 4. februarja v Murski Soboti, kot zadnji pa bodo to storili 10. februarja na Ptuj.

Čeprav je bilo v minulem letu nekaj trenj med Mariborom in partnerskimi mesti, so vsi predstavniki včeraj zatrdili, da mesta dobro sodelujejo in so zadovoljna s svojo vlogo v EPK. "Treba se je zavedati, da je Maribor nosilec in 50-odstotni deležnik projekta. Glede na delež, ki ga mi prispevamo, smo zadovoljni," je pojasnila Boršičeva.

Partnerska mesta bi si po besedah Mojce Breščak "morda želela le malo več pozornosti pri promociji EPK v tujini".

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Alternativni abonma

Monodrami o vohunkah

Deli Marie L. Compatangelo in Rosaria Gallija - Še danes in jutri

Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine je po prazničnem premoru abonmajski niz alternativne scene povzelo s predstavo v lastni produkciji z naslovom Spie, v kateri sta združeni kratki monodrami dveh sodobnih italijanskih avtorjev, Marije Letizije Compatangelo in Rosaria Gallija. Vezna nit dveh monologov je posebni »poklic« obeh protagonistk, ki sta zgodovinski osebnosti in ki sta bili vohunki, sicer v povsem različnih obdobjih in okoliščinah, poleg tega sta bili povsem različni tudi po značaju. To sta Francozinja Marthe Richard, ki je med prvo in tudi med drugo svetovno vojno svoje delovanje v korist Francije opravljala zahvaljujoč se ljubezenskim zvezam, in Juanita Castro Ruz, Fidelova in Raulova sestra, ki se je aktivno udeležila kubanske revolucije: leta 1958 je, denimo, potovala po Združenih državah, da bi zbirala sredstva za upor proti diktatorju Batistu, a je po zmagi zaradi prevlade komunistične struje čutila, da so bili njeni ideali prevarani in je začela sodelovati z agencijo CIA.

Marthe Richard je imela zelo razgibano življenje, vredno pravega pustolovskega romana. Šele šestnajst let stara je bila že vpisana kot prostitutka, pri osemnajstih se je poročila z bogatim industrijcem, ki ji je kupil letalo, tako da je bila tudi ena prvih pilotk. Ko je leta 1916 njen mož umrl v vojni, jo je angažirala francoska tajna služba. Po vojni se je poročila z britanskim bogatašem, a je kmalu spet ovdovela. Spisala je spomine o svojem vohunskem delovanju, po katerih je bil posnet uspešen film. Med drugo svetovno vojno je postala ljubica marsejskega gangsterja, ki je sodeloval z Gestapom, in tako spet nudila svoje usluge Franciji. Po letu 1945 se je posvetila političnemu delovanju in se predvsem borila za ukinitve javnih hiš. Monodrama Marije Letizije Compatangelo z naslovom Patriottismo orizzontale (Vodoravni patriotizem) prikazuje Marthe Richard v trenutku pred predstavitvijo tega pomembnega zakona, ko se spominja svojega življenja.

Monodrami Rosaria Gallija je naslov Donna Juanita. Tudi njo avtor prikazuje tik pred odločilnim dejanjem, ko in z nevidnim sogovornikom še enkrat razmišlja o svoji udeležbi v kubanski revoluciji in o razvoju dogodkov, ki so jo privedli do tega, da je leta 1964 zapustila Kubo in v Mehiki sklicala odmevno tiskovno konferenco, da bi javno oizgosala dogajanje v svoji domovini, med katero je izjavila: »Nisem več mogla ostati ravnodušna nad tem, kar se je dogajalo v moji do-

movini. Moja brata Fidel in Raul sta jo spremenila v ogromno ječo obdano z vodo. Ljudstvo je pribito na križ trpljenja, ki ga vsiljuje mednarodni komunizem.«

Oba avtorja sta dokaj didaskalično nanizala spomine obeh junakinj in jih popestrila z le nekaj drobnimi osebnimi čustvenimi vzgibi, kot da bi šlo za vložek za dokumentarno zgodovinsko oddajo. Tak nevtralni poučni ton dodatno poudarja režijski prijem mlade Irene Noli. Igralka Rosaria Ferraiolo (**na posnetku**), ki igra tako pustolovko in damo Marthe Richard kot angažirano revolucionarko Juanito Castro Ruz, ne daje junakinjama posebne značajske barvitosti in njuno čustveno prizadetost ob pripovedovanih dogodkih zlasti poudarja z glasovnimi pianissimi, ki gledalcem v bolj oddaljenih sedežih dokaj otežujejo razumevanje pripovedovanega.

Predstava bo v mali Bartolijevi dvorani Rossettijevega gledališča v Trstu na sporedu še danes in jutri. (bov)

TOMIZZEVO DUH

Potomci Jugoslavije

MILAN RAKOVAC

Zašto južnoslavenski autori, artisti, historičari bježimo od smrti Jugoslavije? Napisao sam i ja roman »La Triestina«, dotičući s bolom još toplo truplo pokojne domovine, i još nekoliko pisaca parcijalno je zaplakalo nad njom ili ju proklelo; snimljeno je nekoliko filmova, održano već bezbroj simpozija, ali, u načelu su post-jugoslovenska tvrdo na samo na svojim nacionalnim pozicijama, i svi smo »zagreblji vse to v zemljo«, kako veli u svom romanu »Jugoslavija, moja dežela« (kojega sam se ovdje dotakao) Goran Vojnović. On je, naravno, već generacijski i sam udaljen od bivše domovine, u kojoj se rodio kao – njen sin, Jugosla-ven, ali je imao tek desetak godina kada je ona prestala postojati. Vojnović je napisao kolosalni, kritični, artistični epitafor Jugoslaviji, dvadeset godina poslije njezine smrti. Jer Goran Vojnović potražio je razloge tamo gdje i jesu, u samome srcu čovjeka, u našoj naravi, u našem zlosretnom »epskom« mentalnom nasljeđu - u sebi samome:

»Kdo ve, kdaj sem nazadnje pomislil na ulico Dinka Vitezića v Puli, na bele oficirske bloke in na

svoje tamkajšnje otroštvo pred poletjem leta 1991. Zagrebel sem nekoč vse to v zemljo, brez nadgrob- nika, brez krste, brez sveč, brez žal- nega govora, brez povorke, zagrebel in ne ozirajoč se odkorakal daleč stran, prepričan, da ne bo ta po- zabljeni svet nikdar več oživel. Zdaj pa je košček za koščkom neokrnjen vstajal iz spominskih globlin in me paraliziral v moji lastni garaži... Moj do nedavna pokojni oče me je skoraj šestnajst let po svoji smrti iz zasede tako neusmiljeno napadel s svojo nesmrtnostjo... Vse se je vra- čalo. Pula in njeni duhoviti grafiti, hotel Bristol v Beogradu, nevzdržna novosadska sopara. Vračala se je Ljubljana, tista Ljubljana, ki je bila takrat. Vračala se je moja mama, ko je bila še moja mama...«

Vladan, junak romana, lju- bljanski student koji je već sahranio oca i otišao od matere, jer je našla drugoga, nema snage ni svojoj dje- vojci Nadiji priznati da ide tražiti oca, jer je čuo da je živ, a sinu je pri- čao kako su ustaše bili pobili cijelu njegovu familiju negdje u Bosni u Drugom svjetskom ratu, a proglasio se mrtvim i sada se skriva čak i od

svoje obitelji, od svoga sina, zato što je traženi ratni zločinac, koji je, ge- neral JNA, spalio slavonsko selo i pobio sve ljude u njemu:

»Želel sem si predstavljati Ne- deljka kot predanega vojaka, ki bri- sanje vasi z zemeljskega obličja do- življa kot še eno v nizu vojaških ak- cij, nujnih za dosego predvidenega vojaškega cilja... Laže sem pač spre- jemal idejo, da se je Nedeljko Bo- rojević nekoč čez noč razčlovečil, se spremenil v mehanski ubijalski stroj in da kot tak ni bil več moj oče... Za- vedal sem se, da ga moram najti že zato, ker lahko le on ovrže to naivno otročjo teorijo ter mi pojasni, kaj se v resnici plete po glavi človeku, ki se znajde sredi množičnega pokola...«

Junak romana, dječak koji iz Pule preko Beograda dolazi u Lju- bljanu, zatečen je kad njegov djed, nekad milicioner a sad slovenski na- cionalist, s mržnjom dočekuje svo- ju kćer, jer je njen muž oficir, Srbin, a unuka prihvaća; te se mati mu Du- ša i on sele u ljubljanski kvart Fuži- ne, gdje si ona, »naravno« opet nađe čifura, a on, Vladan, polazi u školu:

»Predvsem pa me je Daniel na- tančno podučil o pravilih nacional-

izma, ki jih je imel v malem prstu. Tako me je že prvi dan vprašal, ka- ko je ime mojemu očetu, in mi dru- gi dan razložil, da sem Srb, ker je Nedeljko srbsko ime, Vladan pa tu- di, in da ni važno, da je moja mama Duša, saj da se nacionalnost dolo- ča po očetu... mi je tudi povedal, da imam v razredu sedem Slovencev, dva Hrvata, tri Muslimane, osem Srbov, enega Makedonca, enega Šiptarja in še par pedrov ki nočejo povedati, kako je ime njihovim oč- etom, in skrivajo, kaj so, da jih ne bi zabavali. Vse to je bilo zame nekaj novega, saj smo v Puli vedeli le, da imajo eni none, drugi bake, tretji pa babe...«

Vladan nalazi oca, preko bi- všeg oficira, Slovenca, očevog dru- ga:

»Končno sem pogledal mimo svojega očeta in začel obračunava- ti z vojnim zločincem pred seboj... - 'a te lahko nekaj vprašam? Ti je blo laže?' – 'kako to misliš?' – 'pa to... ko si sestavil vse to... z usodo' – 'kako misliš sestavil?' – 'tako, lepo... ko si sestavil vso to svojo zgodbo, in ko si z njeno pomočjo samemu sebi ra- zložil, da ji ne moreš ubežati. Ko se

je vse to, mislim, tvoj kup trupel in Milutinov kup trupel... vse to... ko se je vse to poklopilo...Ti je bilo la- že, a ne? Ti je bilo laže ko si začel verjeti, da je vse to samo tvoja uso- da, ki ji tako ali tako nikoli nisi mogel ubežati? Ko si samega sebe pre- pričal, da nisi ti pobil vseh tistih lju- di, ampak da je bila vse to tvoja uso- da?«

Problem bivših Jugoslavena i danas je, naravno, Jugoslavija. Kako načiniti nešto kao da je nikada nije ni bilo; južnoslavenske nacionalne estetike i etike bave se samo tim bi- zarnim sindromom. Vojnović je u tome, kao potomak Jugoslavije, da- kle i jugoslavenstva (kao i ja) za- pravo jedinstven; potražio je odgo- vore u samome sebi, a ne u ONOM DRUGOM, u onim drugima. Zato je Goran Vojnović poštena, pisme- na, elegantna mlada vertikala među svima nama, potomcima bivše do- movine Jugoslavije: ECCE POETA! I zato, toplo preporučam; odmah kupite knjigu »Jugoslavija, moja de- žela«, ali ne samo zbog emotivnih razloga; nego zato jer je to prvo- klasna proza, iznimna artistični ar- tafakt!

EVRO - Italija padla na BBB+, Slovenija izgubila točko, Francija ob najvišjo oceno

S&P znižal bonitetno oceno devetim evropskim državam

Novica se je razširila včeraj popoldne in takoj potisnila tečaje evropskih borz navzdol

NEW YORK - Bonitetna hiša Standard & Poor's (S&P) je sinoči znižala bonitetno oceno devetim evropskim državam. Italija, Španija, Ciper in Portugalska so padle za dve točki, za Slovenijo, Slovaško, Avstrijo, Francijo in Malto pa je bila ocena znižana za eno stopnjo. Francija je tako z najvišje ocene AAA padla na AA+, Italija pa je z A+ zdrknila na BBB+ in se tako prvič znašla v drugi bonitetni skupini. Slovenija ima zdaj oceno A+.

Novica, da se S&P pripravlja na znižanje bonitetne ocene več evropskih držav, se je razširila že včeraj popoldne po srednjeevropskem času in takoj negativno vplivala na trgovanje na borzah. Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 je sklenil pri 2337,01 točke, kar je 0,33 odstotka manj kot v četrtek.

V Frankfurtu je indeks DAX izgubil 0,58 odstotka in se oblikoval pri 6143,08 točke. Londonski FTSE 100 je zdrsnil za 0,46 odstotka na 5636,64 točke, pariški indeks pa je izgubil 0,11 odstotka in trgovanje končal pri 3196,49 točke.

V rdečem je končal tudi milanski indeks FTSE Italia All-Share, ki se je znižal za dva odstotka na 15.852,15 točke, ter züriški SMI, ki je izgubil 0,36 odstotka in sklenil pri 5996,34 točke.

Novica o znižanju bonitetne ocene več evropskih držav je tudi takoj potisnila tečaj evra navzdol, ki je dosegel najnižjo vrednost v zadnjih 17 mesecih.

Bonitetno oceno AAA bodo po včerajšnji odločitvi S&P v prihodnje v Evropi s strani vseh treh večjih bonitetnih hiš - Moody's, S&P in Fitch - obdržale Velika Britanija, Danska, Finska, Nemčija, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska in Švica. Poleg omenjenih se bodo s to oceno ponašale še Kanada, Singapur in Avstralija.

S&P je že 5. decembra 15 članicam območja evra, tudi Nemčiji in Franciji, zaradi poglobljanja krize v območju skupne evropske valute zagrozila z znižanjem bonitetne ocene. Med državami sta se znašli tudi Italija in Slovenija, ki bi jima agencija oceno lahko znižala za do dve stopnji.

Razlogi za takratno odločitev so zaskrbljenost agencije nad "potencialnim učinkom poglobljanja politične, finančne in denarne krize znotraj območja evra" na članice evrske skupine. Bojijo se namreč, da bi zaradi finančne krize, ki jo povzročajo dolžniške težave, lahko poslabšali gospodarski obeti Slovenije in drugih držav, s tem pa tudi možnost stabilizacije javnih financ.

Znižanje bonitetne ocene države otežuje njen dostop do svežih finančnih virov in podraži njeno zadolževanje. Pri državah, kot je Francija, pa ima znižanje bonitetne ocene tudi širši vpliv. Če se bi namreč znižala boniteta tako velike članice območja z evrom, bi temu zelo verjetno sledilo tudi znižanje bonitetne ocene inštitucij, za katerih dolg te države jamčijo, kot je začasni sklad za zaščito evra (EFSF), v prihodnje pa tudi Evropski mehanizem stabilnosti (ESM).

Ti mehanizmi se bodo zadolževali z namenom zagotavljanja sredstva za problematične članice območja z evrom. EFSF se je na primer v začetku januarja z izdajo triletnih obveznic na finančnih trgih zadolžil za tri milijarde evrov, sredstva pa bodo porabljena v okviru programov pomoči za Irsko in Portugalsko. Z zniževanjem bonitetnih ocen držav se bo tako podražilo tudi zadolževanje te inštitucije.

Sicer pa je S&P avgusta znižal tudi bonitetno oceno ZDA. Poteza je na borzah sprožila pretrese, kasneje pa se je stanje umirilo.

ZDA - Nova strategija Washington bo zmanjšal število vojakov v Evropi

WASHINGTON - ZDA načrtujejo umik kakih 7000 od skupaj 81.000 svojih vojakov, ki so nameščeni v Evropi, je v četrtek dejal ameriški obrambni minister Leon Panetta. Pojasnil je, da so se Američani o načrtovanem koraku, ki je del nove ameriške obrambne strategije, že posvetovali z evropskimi zavezniki.

Po navedbah Panette naj bi iz Evrope umaknili dve brigadni bojni skupini, od katerih vsaka šteje okoli 3500 mož. Kljub temu pa nameravajo ZDA ohraniti močno vojaško navzočnost v regiji, je dodal prvi mož Pentagona. "Naše varnostne zaveze Evropi in Natu ostajajo trdne," je dejal.

Ameriški predsednik Barack Obama je prejšnji teden predstavil novo ameriško desetletno obrambno strategijo, v kateri sta kot strateški prioriteti opredeljeni azijsko-pacifiško območje in Bližnji vzhod, predvideva pa tudi zmanjšanje števila pripadnikov ameriških oboroženih sil.

Po podatkih ameriškega obrambnega ministrstva je bilo lani v Evropi nameščenih 81.000 ameriških vojakov, največ v Nemčiji. Tam so sicer nameščene tri brigadne bojne skupine, ena pa v Italiji. Po 11. septembru 2001 pa je precej ameriških enot, ki so uradno nameščene v Evropi, delovalo na območju Afganistana in Iraka. (STA)

Sedež bonitetne agencije Standard & Poor's v New Yorku

ANSA

MJANMAR - Postopno odpiranje Oblasti izpustile več političnih in drugih zapornikov

YANGON - Mjanmarske oblasti so izpustile več znanih disidentov, novinarjev, voditeljev etničnih manjšin in tudi nekdanjega premiera. Med izpuščenimi so tudi člani skupine Študentska generacija 88, ki je bila sinonim za demokratični boj in je bila na čelu spodbujanja upora leta 1988, v katerem je umrlo več tisoč ljudi. Amnestija je del vrste reform, ki so jih v zadnjem času sprožile mjanmarske oblasti, potem ko je lani oblast v državi prevzela civilna vlada, ki uživa podporo vojske.

Nova mjanmarska vlada je od maja lani pa do včeraj osvobodila več kot 20.000 zapornikov, med njimi 347 političnih. Včeraj naj bi izpustila še okoli 650 zapornikov. Koliko je med njimi političnih, sicer ni jasno. Je pa med izpuščenimi tudi nekdanji premier in vodja vojaške obveščevalne službe Khin Nyunt, ki je bil od leta 2004, ko so ga odstranili z oblasti, v hišnem priporu. Prav tako so izpustili legendarnega študentskega vodjo v vstaji leta 1988 Min Ko Nainga. Ta naj bi bil za številne Mjanmarce najbolj spoštovan pripadnik prodemokratskega gibanja za Nobelovo nagrado za mir Aung San Suu Kyi. Na prostosti sta poslej tudi eden izmed vodij etnične manjšine Shan Khun Tun Oo ter ugleden menih Shin Gambira, ki je sodeloval v spodbujanju i. t. žafranovi revoluciji leta 2007.

Mjanmarska vlada želi pokazati, da izpolnjuje zahteve Zahoda, v zameno pa verjetno pričakuje odpravo ostrih gospodarskih sankcij. V opozicijski stranki Aung San Suu Kyi Narodna liga za demokracijo so množično amnestijo označili za "pozitiven znak". (STA)

Grčija še brez dogovora z zasebnimi upniki

ATENE - Tudi včerajšnji drugi dan izjemno pomembnih pogajanj Grčije s predstavniki zasebnih upnikov o delnem odpisu grškega dolga se je končal brez dogovora. Pogovori naj bi bili zelo napeti, pogajanja pa se bodo nadaljevala prihodnje sredo.

Grčija se z zasebnimi upniki pogaja o odpisu ali prestrukturiranju dolga v vrednosti okoli 100 milijard evrov. Dogovor mora biti sklenjen, preden lahko država računa na več svežega denarja s strani mednarodnih posojilodajalcev, EU in Mednarodnega denarnega sklada (IMF). Ključen za Grčijo bo 20. marec, ko bo državi zapadlo v plačilo za 14,5 milijarde evrov dolgov.

Predstavnika zasebnih upnikov, prvi mož Inštituta za mednarodne finance (IIF) Charles Dallaro in Jean Lemierre iz francoske banke BNP Paribas, sta včeraj nadaljevala pogovore z grškim finančnim ministrom Evangelosom Venizelosom in premierom Lucasom Papademosom.

Cerkev v Belgiji od pedofilskih duhovnikov zahteva odškodnino žrtvam

BRUSELJ - Katoliška cerkev v Belgiji je v četrtek sporočila, da bodo morali duhovniki in drugi predstavniki Cerkve, ki so zlorabljali otroke, plačati odškodnino žrtvam tudi v primerih, ko bodo žrtve zahtevale za odškodnino vložile po izteku roka, ki ga je določila država.

Cerkev v Belgiji je sprva pozvala žrtve zlorab, naj se obrnejo na civilna sodišča. Vendar pa je tudi izrazila pripravljenost uvesti kazni, od opravičil do plačila odškodnine, tako za nedavne primere kot za tiste, ki so po belgijski zakonodaji že zastarali. Če posamezni duhovniki ne bodo sposobni plačati odškodnin, je Cerkev izrazila pripravljenost plačati, vendar pa ne omenja konkretnih zneskov. V zadnjih dveh letih se je zaradi zlorab s strani duhovnikov, ki so se zgodile zadnja desetletja, v Belgiji pritožilo več kot 500 žrtev.

V ospredju volitev na Tajvanu odnosi s Kitajsko

TAIPEI - Na Tajvanu bodo danes potekale predsedniške volitve, na katerih je pričakovati tesen boj med sedanjim predsednikom Ma Ying-jeoujem in kandidatko opozicijske Demokratske napredne stranke (DPP) Tsai Ing-wen. Predvolilna kampanja se je vrтела predvsem okoli odnosov z veliko sosedo Kitajsko in gospodarskih vprašanj.

Zadnje javnomnenjske raziskave napovedujejo, da bo 61-letni Ma prejel 49 odstotkov glasov, 55-letna Tsaijeva pa 46 odstotkov. Tretji kandidat, vodja Stranke za ljudi Soong Chu-yu pa naj bi imel pet odstotkov podpore. (STA)

EU - Voditelji članic so se decembra dogovorili o njegovem ogroju, veljati pa naj bi začel 1. januarja 2013

V senci kritik intenzivna pogajanja o fiskalnem paktu, ki naj bi ga konec meseca potrdil evropski vrh

BRUSELJ - V EU potekajo intenzivna pogajanja o medvladni pogodbi o fiskalnem paktu, ki jih spremljajo kritike iz Evropskega parlamenta in Evropske centralne banke. Prvi osnutek pogodbe je bil nared sredi decembra, sedaj pa se pripravlja še končni osnutek, ki naj bi ga konec meseca potrdil vrh EU.

Namen pogodbe je okrepiti gospodarski steber gospodarske in denarne unije z nizom pravil za krepitev proračunske discipline, s krepitvijo usklajevanja gospodarskih politik in izboljšanjem upravljanja območja evra z rednimi vrhunskimi sestanki.

Voditelji članic unije so se decembra dogovorili o političnem ogroju novega fiskalnega pakta, ki bo imel obliko medvladnega sporazuma in zaradi nasprotovanja Britancev ne bo vključen v primarni evropski zakonodajni kot sprememba pogodbe. Nato so uradniki unije sredi decembra pripravili prvi osnutek sporazuma, s čimer so politične zaveze prenesli v pravni jezik. Osnutek je bil nato že dvakrat dopolnjen, nazadnje ta te-

den. Po navedbah virov v Bruslju se sedaj pripravlja končni osnutek, ki naj bi bil osnova za razpravo na vrhu unije.

Ta je napovedan za 30. januar. Ali bo vrh dejansko takrat, za zdaj še ni jasno, saj je na tisti dan v Belgiji napovedana splošna stavka. Omenja se, da bi lahko bil vrh preložen na nedeljo, torej na 29. januar, ali celo 1. ali 2. februar. Uradna odločitev še ni sprejeta.

Temelj pogodbe, ki v najnovejšem osnutku nosi ime "pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju gospodarske in denarne unije", je novo fiskalno ali zlato pravilo, ki določa, da morajo biti proračuni članic evrskega območja "uravnoteženi ali v presežku". Načelo uravnoteženega proračuna pomeni, da strukturni primanjkljaj, to je primanjkljaj, ki ne upošteva učinkov gospodarskega cikla - torej močne konjunkturalne ali recesije, na letni ravni ne sme preseči 0,5 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP).

Najnovejši osnutek pogodbe pri tem določa, da bodo lahko pogodbenice začasno odstopale od srednjeročnih proračun-

skih ciljev v primeru izrednega dogodka izven njihovega nadzora ali v primeru hujšega gospodarskega padca.

Najnovejši osnutek tudi določa, da lahko strukturni primanjkljaj dosega do en odstotek BDP, če je javni dolg države bistveno pod 60 odstotki BDP in če so tveganja dolgoročne vzdržnosti javnih financ majhna.

Fiskalno pravilo bodo morale pogodbenice vnesti v nacionalno pravo v enem letu po uveljavitvi pogodbe skozi "zavezujoče in stalne določbe", pri čemer so zaželele ustavne določbe. Celotna pogodba pa mora začeti veljati najpozneje v petih letih.

Sicer pa sporazum temelji na paktu za stabilnost in rast, ki kot zgornjo mejo za javnofinančni primanjkljaj določa tri odstotke BDP, za zgornjo mejo javnega dolga pa 60 odstotkov BDP, ter na svežnji nedavno uveljavljenih šestih zakonodajnih predlogov. Pogodbenice v postopku zaradi presežnega primanjkljaja bodo morale pripraviti proračunske in gospodarske programe, vključno s podrobnim opisom strukturnih reform, ki jih bodo sprejele za zagotovitev učinkovite

in trajne korekcije presežnih primanjkljajev. Nadzor nad izvajanjem teh programov bosta spremljala Evropska komisija in Svet.

Poleg tega bodo morale pogodbenice s ciljem boljšega usklajevanja izdajanja nacionalnih obveznic Evropski komisiji in Svetu predhodno poročati o načrtih izdaje svojih obveznic. Pogodba določa tudi pravila za zbliževanje gospodarskih politik, na primer krepitev sodelovanja na področjih, ki so ključna za normalno delovanje območja evra ob upoštevanju celovitosti notranjega trga EU. Prav tako pogodba določa, da se bodo voditelji držav v območju evra sestajali vsaj dvakrat na leto pod vodstvom stalnega predsednika, ki ga bodo voditelji članic območja evra izbrali z navadno večino.

Določbe v pogodbi bodo v celoti veljale za države v območju evra. Pod določenimi pogoji pa bodo veljale tudi za druge članice unije, ki niso prevzele skupne evropske valute, a se pogodbi želijo kljub temu pridružiti. Edina, ki se ji zagotovo ne bo pridružila, je Velika Britanija.

Pogodba naj bi bila dogovorjena na bližajočem se vrhu in podpisana marca,

nato pa bo stekel postopek ratifikacij. Cilj je, da pogodba začne veljati 1. januarja 2013. Medtem ko je bilo v prvem osnutku določeno, da začne pogodba veljati po ratifikaciji v devetih članicah območja evra, je sedaj ta prag opredeljen pri ratifikaciji v 12 članicah.

Pogodba v nastajanju je deležna ostrih kritik Evropskega parlamenta. V parlamentu menijo, da je zadnji osnutek pogodbe "nesprejemljiv", saj je v nasprotju z obstoječo pogodbo EU in ne spouštuje metode skupnosti, po kateri imajo pomembno vlogo pri odločanju skupne evropske institucije.

V zadnjem osnutku je namreč vloga Evropske komisije in Sodišča EU pri spremljanju izvajanja novih proračunskih pravil precej razvodenela. Po prejšnjih osnutkih je lahko Evropska komisija kršiteljce proračunskih pravil poslala na Sodišče EU. Po zadnjem osnutku pa lahko to stori le država članica, ki meni, da druga država ne izvajata pravil o proračunski disciplini.

EU upa, da bo nov fiskalni pakt povrnil zaupanje finančnih trgov v območju evra in pomagal k izhodu iz krize. (STA)

GORIŠKA - Seštevek kaznivih dejanj se je v primerjavi s preteklostjo znižal

Rafal tatvin pripisujejo tolpi profesionalcev

V zadnjih tednih naraslo število klicev na 113 - Zaradi novogoriškega torbičarja 600-odstotni porast kraj

Rafal tatvin iz zadnjih tednov v raznih krajih goriške pokrajine pripisujejo tolpi profesionalcev, mogoče tudi več kot eni, ki jo je zelo težko izslediti, ker za sabo ne pušča zadostnih indicij in se zelo hitro premika po teritoriju. »Težko jih je prijeti, ker ne gre za domačine, ki jih lahko brez večjih težav nadziraš. Iz zadnjih let je najbolj zloglasen primer tolpe tatov iz Catanie, ki se je z letalom odpravljala v Veneto, tu oropala kako banko in se še isti večer vrnila na Sicilijo. Zato je preiskovalcem pri delu v veliko pomoč vsako opozorilo, ki ga dobijo od ljudi. V zadnjih dneh stalno brni tudi naš telefon, saj vse več prebivalcev goriške pokrajine nas pokliče, da bi nam sporočilo, karkoli se jim zdi sumljivega,« pojasnjuje goriški kvestor Riccarda Piovesana, ki je včeraj z vodji raznih policijskih oddelkov podal obračun lanskoletne dejavnosti sil javnega reda in še posebej policije.

»Lanski seštevek vseh kaznivih dejanj se je v primerjavi s povprečjem iz preteklih treh let znižal za 4,3 odstotka. Lani so sile javnega reda iz goriške pokrajine skupno obravnavale 4.583 kaznivih dejanj, med katerimi se je zlasti povečalo število prijav zaradi povzročitve lažjih telesnih poškodb, ki jih je bilo 56, in sicer kar 51 odstotkov več kot v prejšnjih letih,« navaja kvestor in poudarja, da se lani v primerjavi s prejšnjimi leti ni spremenilo število tatvin in krajev, ki jih je skupno bilo 2.089. »Lani smo zabeležili skoraj 600-odstotni porast kraj torbic; vezan je na nizko število tovrstnih primerov v prejšnjih letih, ko smo povprečno zabeležili tri kraje torbic na leto, lani pa jih je bilo kar 14. Porast je sicer povzročil novogoriški torbičar, ki se je motornim kolesom kar nekajkrat pripeljal v Gorico, ukradel torbico in se vrnil domov. Na koncu smo ga v sodelovanju s slovensko policijo izsledili in prijavi,« pravi Piovesana in pojasnjuje, da se lani ni povečalo število tatvin v stanovanjih glede na prejšnja leta. »Lani smo obravnavali 325 tatvin v stanovanjih, natanko toliko kot leta 2010. Je pa tudi res, da smo decembra zabeležili zelo veliko primerov - okrog 60, še vedno pa so tatvine stanovanj na dnevnem redu krajevne kronike,« pravi Piovesana. Po besedah kvestorja so za tatvine stanovanj značilna ciklična obdobja, ko se zaradi prisotnosti tolpe profesionalcev število obiskanih domov poveča. »Tatvin je konec, ko tatove aretiramo ali pa ko odidejo drugam,« priznava Piovesana, ki se dobro zaveda, da sprožijo tatvine stanovanj velik socialni alarm. Zaradi tega so sile javnega reda okrepile svojo prisotnost na teritoriju, vsekakor pa potrebujejo tudi pomoč domačinov. Vsak klic na 113 je zato dobrodošel.

Policisti so lani obravnavali tudi 22 ropov in prijeli 14 njihovih storilcev. Število kaznivih dejanj, vezanih na prekupevanje droge, je upadlo za 24 odstotkov. »Poraba mamil se ni znižala, saj jih uživalci kupujejo v Sloveniji,« pravi kvestor in poudarja, da so lani za 11 odstotkov povečali število patrolj na teritoriju, kljub temu da imajo vedno večje težave z osebjem. »Na državni ravni je povprečna starost agentov 42 let, na Goriškem pa 44 let. Za policiste je to problem, ker je zanje vedno težje opravljati nočne izmene in druge zadolžitve, ki zahtevajo fizični napor,« pravi Piovesana in dodaja, da se velika družbena zavest prebivalcev Goriške opazja pri nizkem številu primerov spolnega nasilja. »Na državni ravni je spolno nasilje resen problem, na Goriškem pa k sreči ni tako. Od leta 2008 do leta 2010 smo povprečno obravnavali 15 primerov spolnega nadlegovanja, lani pa samo štiri, pri čemer smo ugotovili identiteto

vseh štirih storilcev,« zaključuje kvestor, ki poudarja, da goriški policisti zelo dobro sodelujejo s kolegi na slovenski strani meje, kar potrjujejo številne skupne preiskave. Ena izmed teh se je lani zaključila z aretacijo Goričana Alexa Rusa, ki je v Novi Gorici z nožem porezal štiri osebe. (dr)

Kvestor Riccarda Piovesana (desno), v goriški pokrajini so lani obravnavali 325 tatvin v stanovanjih (spodaj)

BUMBACA

TRŽIČ - V trgovini Benetton

Kupca okradla prodajalka

Iz torbice sta ji vzela denarnico in mobilni telefon

S pretvezo, da si bosta pomerila nekaj oblačil, sta vstopila v skladišče in okradla prodajalko, nato pa sta pobegnili neznanu kam. V četrtek popoldne je v trgovini znamke Benetton v tržiščem mestnem središču prišlo do tatvine, ki sta jo po vsej verjetnosti zagrešila dva tuja državljana. Moški in ženska sta v trgovino, ki deluje v Ulici Duca D'Aosta, vstopila okrog 16. ure. Prodajalko sta lažna kupca s tujim naglasom najprej vprašala, kje si lahko pomerita nekaj oblačil. Nato sta se odpravila v zadnji del trgovine, kjer so kabine za preoblečenje.

Ženska je vstopila v eno izmed kabin, moški pa je počakal zunaj in gledal naokoli. Ker so se pred nedavnim začele sezone razprodaje, so imele prodajalke trgovine polne roke dela, zato ni nobena opazila, da je moški odprl vrata skladišča, v katerega lahko vstopajo samo uslužbenci, in stopil vanj. V skladišču je našel torbico uslužbenke, iz katere je vzel mobilni telefon in denarnico, v kateri je ob 50 evrih gotovine hranila tudi osebne dokumente in bankomat. Tat je nato ponovno vstopil v trgovino, poklical svojo pajdasičo in nemudoma odšel. Lastnik trgovine in prodajalke so takoj opazili, da sta se moški in ženska sumljivo obnašala, ko so odkrili tatvino pa je bilo že prepozno, saj je tatinski par med tem časom že izginil. Lastnik trgovine je poklical sile javnega reda, uslužbenki pa ni preostalo drugega, kot da je prijavila tatvino, poklicala banko in blokirala kartico.

KVESTURA - Na avtocesti 2.500 glob

Goričani vse pogosteje žrtve goljufij na spletu

»Goričani so vse pogosteje žrtve spletnih goljufij, goljufe pa v veliki večini primerov ni mogoče izslediti, saj živijo na drugem koncu sveta.« Med včerajšnjim obračunom lanskih dejavnosti sil javnega reda je o goljufijah na spletu spregovoril vodja oddelka pošte policije Francesco Di Lago, ki opazja, da so nekateri uporabniki spleta neverjetno naivni. »Z informativnimi akcijami skušamo ljudi opozarjati na nevarnosti spleta, kljub temu pa vse več ljudi nasede na limanice, ki jih postavijo goljufi,« pravi Di Lago in poudarja, da tudi mlade redno nago-varjajo, kako naj uporabljajo splet. »V zadnjih štirih letih nismo izsledili nobenega pedofila, ki bi se skušal postaviti v stik z mladostniki iz goriške pokrajine. To seveda ne pomeni, da nevarnosti ni za vogalom. Zato skušamo mlade poučiti o tem, da naj nikakor ne zaupajo ljudem, ki jih spoznajo na spletu. Problematično pa je zlasti to, da splet in socialna omrežja uporabljajo tudi desetletni otroci. Pred štirimi leti sem po šolah spraševal, kdo ima računalnik doma. Pristilno je odgovorila polovica dijakov; danes imajo računalnik in dostop do spleta dobesedno vsi,« poudarja Di Lago.

V zadnjih letih se je zelo spremenila dejavnost mejne policije, ki je zdaj prisotna na teritoriju, saj mejnih prehodov ne nadzoruje več. Mejni policisti so najbolj pogosto prisotni ob hitri cesti Gorica-Vileš, saj po njej še vedno vstopajo v Italijo tuji državljani brez potrebnih dokumentov. »Lani smo aretirali 26 oseb in jih 95 prijavili,« pravi vodja mejne policije Maria Elena Napolana, ki opozarja, da so lani zasegli tudi več ukradenih avtomobilov, ki so bili namenjeni proti vzhodu, zlasti v Ukrajino. Z zanimivimi podatki je včeraj posegel tudi vodja prometne policije Gianluca Romiti. Povedal je, da so lani zaradi vožnje pod vplivom alkohola prijavili enajst oseb več kot leta prej, po uvedbi sistema »Safety Tutor« pa so samo na odseku med Sesljanom in Palmanovo naložili 2.500 glob. Ta podatek si velja zapomniti vsa-kič, ko z avtom zapeljemo na avtocesto! (dr)

GORICA - Županski kandidat Cingolani: Županstvo mora postati »steklena palača«

Goriško županstvo mora postati »steklena palača«, upravni postopki morajo biti transparentni in pod nadzorom občanov. V to je prepričan Giuseppe Cingolani, kandidat leve sredine za goriškega župana, ki za desno sredino transparentnost in participativnost nista pomembni. »Od 28. julija je župan sklical samo tri občinske svete, tako da je dejansko blokiran vsak ukrep, ki bi Goričanom pomagal iz krize,« poudarja Cingolani, ki je med četrtkovim zasедanjem leve sredine osvojil njihovo zahtevo po čim prejšnjem sklicu občinskega sveta. »Desna sredina skuša zakriti svoje notranje razdore, vendar zaradi njene razkropljenosti nikakor ne smejo biti oškodovani goriški občani,« poudarja Cingolani in opozarja, da je občinska komisija za socialo že eno leto brez predsednika, čeprav bi na tem področju treba čim prej sprejeti dodatne ukrepe.

»Če bom izvoljen za župana, bo participativnost eden izmed naših glavnih adutov. Uvedli bomo participativni proračun, ki ga najbolj napredne uprave že imajo; z njim bomo podprli pobude, za katere se bodo odločili občani. Poleg tega bomo uvedli sklepe občinskega odbora na ljudsko iniciativo in avdicije občanov pri občinskih komisijah,« poudarja Cingolani in ugotavlja, da je danes vsa oblast v rokah ene osebe, kar je na celi črti zgrešeno. »Romoli je prepričan, da je občinski svet popolnoma odveč, v resnici pa gre za organ, ki neposredno predstavlja občane in ki bi moral reševati njihove probleme,« poudarja Cingolani.

GORICA - Prispevki

600 evrov upokojencem z najnižjimi pokojninami

Pomoč pri kritju vsakdanjih življenjskih stroškov. To je cilj prispevkov, s katerimi želi goriška občina podpreti družine v stiski in predvsem upokojence, ki so zaradi zelo nizkih pokojnin v čedalje večjih težavah. Decembra je občinski odbor sprejel sklep, v katerem je predvidel 50.000 evrov za financiranje projektov socialnega vključevanja in dodeljevanje izrednih prispevkov najrevnejšim upokojencem.

»Ekonomska kriza je hudo udarila predvsem po starejših občanah z najnižjimi pokojninami. Zato smo sklenili, da občanom, ki so v največji stiski, namenimo izredni prispevek, s katerim jim bomo pomagali pri kritju vsakdanjih življenjskih stroškov,« je povedala goriška občinska odbornica Silvana Romano, ki se je zavzela za to pobudo. Prispevkom za upokojence bo občina namenila 25.200 evrov, s preostalimi 24.800 evri pa bodo financirali razne projekte, ki predvidevajo začasno zaposlitev socialno šibkejših občanov nad 35. letom. »V tem primeru občani ne bodo neposredno prispevka, pač pa prejmejo denar v zamenjavo za delo pri kakem podjetju, obrtniku ali drugi zasebni ustanovi, ki jih po zaključku projekta lahko tudi zaposli. Letos smo že financirali več takih projektov: na področju zdravstvenega okolja je tako imelo priložnost za začasno zaposlitev in hkrati učenje novega poklica kakih 30 ljudi,« je poudarila odbornica Romanova in pristavila, da se občani za sodelovanje pri teh projektih ne prijavijo preko razpisa, pač pa pridejo v stik z občino s pomočjo socialne službe.

Za upokojence bo kot rečeno na voljo 25.200 evrov, vsak upravičenec pa bo prejel 600 evrov, kar pomeni, da bodo lahko ugodili 42 občanom. Prošnje bodo lahko do 29. februarja na uradu za socialne storitve občine Gorica vložili vsi občani, starejši od 65 let, ki mesečno prejemajo najnižjo pokojnino zavoda INPS (467,43 evra). Prispevek bodo lahko prejeli samo tisti, ki ne koristijo drugih izrednih socialnih prispevkov. Družinski indeks ISEE (kazalec ekvivalentnega ekonomskega položaja) koristnikov ne sme presegati 35.000 evrov, kot je predvideno za ukrepe, ki so financirani iz sklada FAP (»Fondo per l'Autonomia Possibile«), njihovo nepremičninsko premoženje pa ne sme presegati 20.000 evrov. Za vložitev prošnje morajo občani dokazati, da bi vajo v goriški občini vsaj od prvega januarja 2010. (Ale)

GORICA Sortiranje odpadkov 56-odstotno

Sodelovanje in sinergija. To sta ključni besedi, s katerimi je občinski odbornik Francesco Del Sordi povzel srečanje o ločenem zbiranju odpadkov, na katerega je povabil goriške upravitelje stanovanjskih stavb. »Glede na to, da smo na področju ločenega zbiranja odpadkov zabeležili odličen rezultat - septembra smo v Gorici skoraj dosegli prag 56 odstotkov - je občina želela okrepiti neposredne stike s stanovanjskimi upravitelji in s tem spodbuditi dialog. Če bomo dodatno izboljšali storitve, bomo izboljšali tudi rezultate,« je povedal odbornik za okolje. V teku srečanja je odbornik izrazil pripravljenost za uvedbo nekaterih poskusnih rešitev, s katerimi bi lahko izboljšali sortiranje v večjih stanovanjskih hišah: sogovorniki so predlagali novo razporeditev zbiralnikov za steklo, zabojnike za suhe odpadke, ki jih ni mogoče reciklirati, in bolj pogost odvoz odpadkov.

GORICA - Zanimanje za priročnik o dvojezičnem otroštvu

Dvojezični otroci potrebujejo dosledne in motivirane starše

Med udeleženci veliko italijanskih mam in očetov, ki želijo, da bi njihovi otroci usvojili tudi slovenščino

Suzana Pertot, Ivo Corva in Dunja Jogan (levo) ter udeleženci na goriški predstavitvi (spodaj)

BUMBACA

Dvojezični otroci potrebujejo dosledne in motivirane starše, saj bodo le tako usvojili oba jezika in se v njihju sporazumevali brez težav. Doslednost je potrebna tako v mešanih kot čisto italijanskih in slovenskih družinah; v mešanih mora dvojezični starš vztrajati pri pogovarjanju z otrokom v slovenščini, čeprav mu sin ali hči odgovarjata v italijanščini. Za slovenske družine je doslednost prepotrebna pri odpravljanju interferenc med jeziki, italijanski starši pa morajo biti dosledni in motivirani pri svoji odločitvi, da malčke vpišejo v šole s slovenskim učnim jezikom. Usvajanje dveh jezikov je namreč zelo dolg proces, ki se zaključí po dvanajstem letu starosti, zato ni nikakor pametno, da starši vpišejo otroka v slovenski vrtec, ko mogoče že vedo, da bo nadaljeval svojo šolsko pot na italijanski osnovni šoli.

Številnim koristnim nasvetom in navodilom za starše otrok, ki živijo v jezikovno mešanem prostoru, kakršna je nedvomno tudi goriška pokrajina, je bilo mogoče prisluhniti v četrtki na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici, kjer je Suzana Pertot predstavila svoj priročnik o dvojezičnem otroštvu. Kot je uvodoma povedal projektni menedžer Ivo Corva, publikacija z ilustracijami Dunje Jogan je eden izmed sadov čezmejnega evropskega projekta Jezik-Lingua. Po uvodu Corve in pozdravu Silvana Cecottija za imenu Fundacije Goriške hranilnice je Pertotova spregovorila o dvojezičnih otrocih, o usvajanju dveh jezikov in o možganskih procesih, ki so pri tem soudeleženi. Pojasnjeno je bilo, da morajo otroci v učenje dveh jezikov vložiti velik umski in čustveni napor, pri čemer je zanje izredno pomemben odnos, ki ga imajo starši do obeh jezikov. Mamice in očetje morajo biti svojim otrokom v zgled. Če drugega jezika ne poznajo, se morajo tudi sami naučiti kakšno njegovo besedo in enostavni stavek. Skupaj z otroki lahko gledajo risanke, čeprav jezika ne razumejo, lahko vzamejo v roke slikanico ali knjigo in jo berejo s pomočjo otrok, ki v šoli usvajajo prvine drugega jezika in so zelo zadovoljni, če lahko starše nekaj naučijo. »Če otroci občutijo željo staršev po usvajanju dveh jezikov, bodo pri njihovem učenju uspešnejši,« je razložila Pertotova

in opozorila, da so otroci z odprtim značajem pri tem olajšani. Med večerom je bilo govora tudi o prednostih, ki jih prinaša dvojezičnost in jih pripadniki slovenske narodne skupnosti dobro poznamo. Pri tem je bilo zlasti zanimivo, da je med italijanskimi družinami, ki svoje otroke vpišejo v slovenske šole, v zadnjih časih vse pomembnejši ekonomski faktor, saj pričakujejo, da jim bo poznavanje dveh jezikov pomagalo pri iskanju zaposlitve.

Predstavitve knjige je bila dobro obiskana, saj je bilo udeležencev okrog sedemdeset. Preko polovico prisotnih so predstavljali starši italijanske narodnosti, kar nedvomno dokazuje, da vlada med njimi veliko zanimanje za vprašanja dvojezičnosti. Iz njihovih vprašanj je bilo mogoče razbrati tudi dvome, ki jih imajo, ko vpišejo svoje otroke v slovenske šole. Najbolj razširjena je nedvomno bojazn, da bi ne uspeli slediti otrokom pri njihovem šolanju, da bi jim ne znali pomagati pri opravljanju domačih šolskih obveznosti in pri usvajanju slovenskega jezika. Italijanskim staršem je bilo razloženo, da razpolaga slovenska narodna skupnost z ustanovami, ki otrokom nudijo pomoč pri popoldanskem učenju, da otroci svoje znanje slovenskega jezika lahko utrjujejo tudi v športnih in kulturnih društvih, da je na voljo cel kup organizacij, v katere se lahko vključijo za utrjevanje znanja slovenskega jezika, da so za usvajanje slovenščine zelo koristni bivanja in kolonije v Sloveniji. Pertotova je poudarila, da morata biti oba starša prepričana v izbiro slovenske šole, drugače bo otrok imel težave pri usvajanju jezika, za mešane družine pa je zlasti pomembno načelo en človek - en jezik, ki se ga morata starša držati, čeprav je to včasih vir frustracij predvsem za dvojezičnega starša, ki mu otrok odgovarja v italijanskem jeziku.

Med predstavitvijo priročnika je bilo napovedano, da bodo v okviru projekta Jezik-Lingua priredili tudi delavnice pod vodstvom Jane Pečar in Marianne Kosic. Za udeležbo na njih se je zanimalo več staršev, ki bi se radi poglobili v vprašanja dvojezičnosti, predvsem pa bi radi zagotovili svojim otrokom čim boljše pogoje, da bi usvajali dva jezika in spoznali vso njuno lepoto. (dr)

GORICA - Stefano Cosma (FLI)

Priročnik odpira oči Zakaj ni bilo občine?

Na četrtkovi predstavitvi priročnika o dvojezičnem otroštvu na sedežu Fundacije Goriške hranilnice je bil prisoten pokrajinski svetnik stranke FLI Stefano Cosma, ki je bil pred kratkim izvoljen v pokrajinsko konzulto za vprašanja slovenske narodne skupnosti. Cosma nam je glede predstavitve in priročnika poslal tiskovno sporočilo, v katerem poudarja, da so navodila psihologinje Suzane Pertot izredno koristna za italijanske starše, ki vpišejo svoje otroke v slovenske šole.

»Na predstavitvi priročnika žal ni bilo predstavnikov goriškega občinskega odbora, ki si polnijo usta z odprtostjo, v resnici pa vprašanj dvojezi-

čnosti sploh ne razumejo,« pravi Cosma in poudarja, da je bila zanj predstavitev priročnika zelo poučna. »Pred dvajsetimi leti sem nasprotoval prošnji, naj se na dvorišču vrtca ločijo italijanski otroci od slovenskih. Zdaj sem razumel, da je bila takratna zahteva osnovana na jezikovnih in didaktičnih razlogih, saj so hoteli le preprečiti mešanje dveh jezikovnih kodov, kar ni imelo nikakršne politične podlage,« pravi Stefano Cosma in poudarja, da bi treba dvojezični priročnik Suzane Pertot razširiti med čim večjim številom ljudi, saj je okrog dvojezičnosti še vedno preveč stereotipov, ki temeljijo na medsebojnem nepoznavanju.

PRVI USPEH

Slovenski Lindbergh preletel Atlantik

Matevž Lenarčič

FOTO K.M.

Ekstremnemu pilotu Matevžu Lenarčiču, ki s Pipistrellovim letalom Virus SW 914 leti na poti okrog sveta, je v četrtek pozno popoldan uspel veliki podvig - prelet Atlantskega oceana. Njegovo letenje s pomočjo svetovnega spleta vsak dan napeto spremljajo po vsem svetu. Zjutraj je Lenarčič poletel iz Dakarja na zahodni Afriški obali in po 11 urah in pol na povprečni višini 4.000 metrov s hitrostjo 300 kilometrov na uro ob 18.03 po našem času varno pristal na letališču Natal v Braziliji. Med letom je prekal tri časovne pasove in preletel zahtevno tropsko konvergenčno nevihtno cono, kateri se je moral izogniti proti jugu in tako znatno podaljšal pot. Slovenski pilot je tako v tretjem letalnem dnevu, potem ko je v prvem dosegel Maroko, v drugem pa Dakar, premagal prvo od velikih ovir na svoji poti, in sicer več kot 3.200 kilometrov dolgi prelet Atlantskega oceana.

»Iz Brazilije ga bo pot vodila najprej v Severno Ameriko, potem na skrajni jug, kjer ga čaka naslednji velik izziv - polet na Antarktiko. Za tem se bo soočil z najtežjim delom svoje poti - čakajo ga še izredno zahtevni več tisoč kilometrov dolgi preleti preko Tihega oceana in pa prelet gore Mount Everest. Matevža pričakujemo nazaj predvidoma v marcu,« so v četrtek popoldan sporočili iz ajdovskega Pipistrela, kjer tako kot mnogi po svetu, natančno spremljajo Lenarčičevo potovanje.

Pilot si je včeraj vzel čas za potreben počitek po tako velikem podvigu, za katerega je potrebna izjemna vzdržljivost in koncentracija. V Natalu so ga ob pristanku tople sprejeli tamkajšnji novinarji in slovenska veleposlanica v Braziliji Milena Šmit v družbi slovenskih in drugih prijateljev. Spletno stran www.worldgreenflight.com, kjer so ažurno objavljeni podatki o posameznih etapah potovanja, so kar zasuli komentarji posameznikov z vsega sveta, ki navdušeno spremljajo podvig. V zadnjih urah preleta Atlantskega oceana so bili mnogi kar »prilepljeni« na računalniške monitorje. Nekateri njegov prelet postavljajo ob bok Lindberghovemu preletu Atlantika, zato so ga poimenovali kar slovenski Lindbergh. Z različnih koncev sveta se oglašajo tudi piloti, ki Lenarčiču ponujajo pomoč in podporo, v primeru, da se bo znašel v težavah.

Podvig tretjega dne je vsekakor pomemben mejnik v letalski zgodovini, takšnih bo, smo prepričani, v prihodnjih dneh še veliko. (km)

DOBERDOB - Pri kulturnem društvu Jezero

V novo leto vstopajo s »praucami z varšta«

Novo leto se pri doberdobskem kulturnem društvu Jezero začena v pravljicnem vzdušju. Nadaljeval se bo namreč niz pravljicnih uric z naslovom »Prauce z varšta«, ki je namenjen otrokom vrtcev in osnovnih šol. Decembra se je zaključil prvi sklop pravljic »Po mačjih pravljicnih poteh«, v drugem sklopu, ki se bo začel danes, pa se bodo otroci sprehajali po pravljicnem in čarobnem gozdu ter spoznali veliko živalic in nenavadnih bitij.

V prvem sklopu so otroci prisluhnili ljudskim pravljicam o mucah iz vsega sveta. Odpotovali so na krilih domišljije na hladni sever, v Skandinavijo, kjer so spoznali nagajive škrate, severne jelenčke, Božička in seveda mačko Nikolisito. Nikolisita je bila prav posebna muca, ker je lahko ogromno požrla. Nekega dne je toliko pojedla, da je postala okrogla kot balonček in je zletela v nebo, kjer je pojedla celo Sonce in Luno.

Med drugim srečanjem so otroci odpotovali v Indijo in prisluhnili pravljici »Skrivnost bele muce«. Na tretjem pravljicnem potovanju so se odpravili v Miklavževo deželo s pridno muco Zvezdico in poredno muco Terezko. Spoznali so, da ima Miklavž skrito v daljnem gozdu pekarno, kjer angelčki in hudički pečejo piškote za vse otroke sveta. V sredo, 28. decembra, je bilo na vrsti zaključno srečanje, kjer so otroci pokazali staršem in prijateljem vse, kar so delali med pravljicnimi delavnicami. Saj sta pravljicarka Martina Solc in učiteljica glasbe Jana Drasič vsako urico popestrili z glasbo, plesom, igrami in ustvarjalnimi delavnicami.

Drugi sklop, ki bo tudi zaobjel štiri srečanja, se začne danes ob 15.30; za informacije in vpisovanje sta na voljo tel. 338-2127942 (Katja) in naslov katja.fran-dolic@libero.it.

Med pravljicnimi uricami so otroci tudi plesali

SOVODNJE - Prvi sklop del za podvojitev obrtne cone

Širijo plinsko omrežje, sledile bodo razlastitve

Od 23. januarja do 3. februarja bodo zaprli cestni odsek Štradalte od pokopališča do križišča s Potjo na Roje

V decembru so se v sovodenjski občini začela dela za širitev obrtne cone na Malnišču, za razvoj katere se sovodenjska občina zavzema že več let. Družba Est Più bo v okviru prvega sklopa del, ki ga je preko dražbe zaupala podjetju EdilGas, razširila plinsko omrežje do tovarne Kemika, drugi sklop del pa predvideva urbanizacijo območja oz. ureditev novih parcel. Po zaključku del bo sovodenjska obrtna cone v bistvu podvojena.

Stroške za širitev, ki je vredna preko dva milijona evrov - točneje 2.011.134 evrov -, bo kriil prispevek goriške Trgovinske zbornice, ki je že pred leti namenila sovodenjski občini denar iz Goriškega sklada (Fondo Gorizia). Zaradi zapletov s spremembo regulacijskega načrta se je postopek zataknil, zdaj pa zgle-da, da so težave mimo.

Za razpisovalca dražbe, s katero bodo izbrali podjetje ali navezo, ki bo izvedla dela, je občina Sovodnje leta 2005 izbrala družbo Iris. Od takrat se je marsikaj spremenilo, saj je prišlo do prodaje energetskega sektorja goriškega podjetja za javne storitve. Energetski sektor je najprej prevzela družba Newco Energia, v prejšnjih mesecih pa jo je nasledila nova družba Est Più, ki je v lasti družb ENI in AcegasAps.

Slednja je tudi izdelala drugi del izvršnega projekta, ki ga je občinski od-

bor iz Sovodenj jeseni odobril. V okviru drugega sklopa del bodo poskrbeli za napeljavo vode in elektrike, ki bosta služili podjetjem, ki se bodo v obrtno cone vselila, za ureditev notranjih cestnih povezav in parkirišč ter za gradnjo nove ceste, ki bo obrtno cone povezovala s Štradalto. Ta bo preprečila, da bi se to-vorni promet po Peči povečal.

Prvi sklop del, ki je vreden približno 186.000 evrov, je dokaj enostaven in bi se moral zaključiti v kratkem. Delavci so z nameščanjem plinske napeljave začeli pri tovarni Kemika, zdaj pa se pomikajo proti Štradalti. Zaradi del bo od 23. januarja do 3. februarja cestni odsek Štradalte od sovodenjskega občinskega pokopališča do križišča s Potjo na Roje zaprt za promet. Cesta bo zaprta med 8. in 18. uro, za stanovalce in za vozila z dovoljenjem pa bo prehod zagotovljen. Znaki, ki bodo opozarjali na cestno zaporo, bodo nameščeni že pri vrtcu.

Kdaj se bo začel drugi sklop del oziroma prava širitev obrtne cone na Malnišču, zaenkrat še ni znano. »Najprej je treba izvesti razlastitve nekaterih zemljišč,« je povedala sovodenjska županja Alenka Florenin. Družba Est Più bo morala med tem časom poskrbeti tudi za objavo evropskega razpisa, s katerim bo izbrala izvajalca del. (Ale)

Nameščanje cevi

BUMBACA

GORIŠKA BRDA - Običaji in šege

S tradicionalno poroko bodo privabljali v Brda

Pari, ki se bodo potegovali za sodelovanje na Tradicionalni briški poroki, bodo morali poznati tudi briške šege in navade; na fotografiji lupljenje sliv po starem

FOTO K.M.

V Goriških Brdih letos začenjajo z novim projektom, ki zelo spominja na Kraško ohcet; poimenovali so ga Tradicionalna briška poroka. Namenjen je parom, ki se želijo poročiti na drugačen način, po šegah in običajih, ki so bili na tistem območju živi pred petdesetimi leti. »S Tradicionalno briško poroko želimo povečati zanimanje za Brda kot poročno destinacijo in dodati vrednost etnološkim posebnostim te destinacije,« pojasnjuje Ariana B. Suhadolnik, direktorica briškega Zavoda za kulturo, turizem, mladino in šport, ki v sodelovanju z novogoriško agencijo Dan Ljubezni in briško agencijo Jota pripravlja to novost.

Par se bo vzel 9. junija na tradicionalnem briškem Prazniku češenj, najodmevnejši in najbolj obiskani prireditvi v Goriških Brdih. Pred tem bo moral najprej imeti srečo na žrebu, kjer bo izbranih deset finalistov, nato bo moral javnost prepričati, da ga z glasovanjem umesti v ožji izbor, kjer se bo treba s konkurenco še pomeriti v poznavanju briških šeg in navad. Izbranimu paru bo orga-

nizator izpeljal poroko z vsem kar sodi zraven, vključno z nagradami pokroviteljev. »Dogodek bo tudi lepa dodana vrednost Prazniku češenj,« je prepričana Suhadolnikova. Poroka bo torej osnovana na briških šegah s ponudbo in promocijo briške hrane in vin. Pri obujanju navad, ki so jih pred petdesetimi leti imeli v Brdih ob porokah, organizatorjem pomaga upokojena briška učiteljica Darinka Širk, avtorica knjig o starih običajih. Na Tradicionalni briški poroki bodo tako prikazali nekdanje šege ob vožnji bale in postavljanju »prtona«. Podrobnosti projekta bodo organizatorji dorekli v naslednjih dveh tednih, zato lahko pride še do kakšne spremembe, nato ga bodo začeli širše promovirati.

Prijavnice, ki so že na voljo na spletni strani občine Brda, objavljene pa bodo tudi v nekaterih tiskanih medijih, lahko izpolnijo polnoletne osebe s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Organizatorji že razmišljajo, kako bi v bodoče projekt razširili tako, da bi postal vse-slovenski in tudi čezmejen. (km)

GORICA - Nasveti družbe Irisacqua

Števce je treba zaščititi

Meteorologi predvidevajo, da se bodo danes in v prihodnjih dneh temperature na Goriškem začele znatno zniževati

Vremenoslovci napovedujejo, da se bodo danes in v prihodnjih dneh tudi na Goriškem temperature začele znatno zniževati. Družba Irisacqua, ki ji je vodni okoliš AATO pred nekaj leti zaupal nalogo 30-letnega upravljanja celotnega vodovodnega omrežja na ozemlju goriške pokrajine, zato - kakor že v minulih letih - svetuje uporabnikom, naj se izognejo nevšečnosti in dodatnih stroškom s tem, da zaščitijo števce in izpostavljene vodovodne cevi pred mrazom. Previdnost v tem primeru ni odveč, saj nam bo denarnica hvaležna.

Zaščita - pravijo pri družbi Irisacqua - ni potrebna samo za preprečitev okvare števcov, temveč tudi za preprečevanje škode zaradi zmrzova-

nja vode v ceveh. Zato da bo učinkovita, mora biti zaščita zadostna in prilagojena okoliščinam. Vodometri števcu morajo biti izolirani s primernim materialom, jaški in vratca niš pa morajo biti vedno zaprti. V primerih, da se temperature spustijo več stopinj pod ničlo, je koristno, da pustimo curljati vodo iz ene izmed pip v stanovanju. »To zagotavlja stalen pretok vode skozi cevi in preprečuje, da bi voda zaledenela, cevi pa počile,« pojasnjujejo pri goriški družbi Irisacqua. Za stanovanja in druge prostore, ki jih v zimskih mesecih ne uporabljamo, pa svetujejo, da zapremo tudi ventil pretoka vode, ki je ob števcu. »Hkrati je treba izprazniti vodne cevi stavbe s tem, da odpremo pipe,« še svetujejo v družbi Irisacqua.

Zmrzovanje vode povzroča škodo

Intermodalni pol v Ronkah

Družba za upravljanje ronškega letališča in občina Ronke sta podpisali sporazum za dokončno načrtovanje in izbiro izvajalca, ki bo poskrbel za prvi sklop del za izgradnjo ronškega intermodalnega pola. Na podlagi sporazuma bo letališče poskrbelo za postopek. Občina bo v ta namen odstopila letališču prispevek dveh milijonov evrov, ki ga je treba vložiti do leta 2013.

Soški laboratorij

Soča je potrebna resnega upravljanja. Seznanjanju javnosti s to problematiko je namenjen laboratorij »Isonzo«, ki ga je financirala dežela FJK. Prvo srečanje je potekalo v novembru, novi dve srečanja pa bosta danes, in sicer med 10. in 13. uro na sedežu rajonskega sveta v Podgori, med 14. in 17. uro pa še v občinski stavbi na Trgu Libertà 35 v Turjaku. Informacije so na voljo na spletni strani www.adbve.it.

Kradel iz avtomobilov

V noči na petek je neznanec oškodoval trgovca z rabljenimi vozili v okolici Šempetra pri Gorici. V ograjenem parkirnem prostoru je vlomil v avtomobil znamke BMW in iz njega ukradel zračne blazine, z drugega avtomobila znamke Audi pa je snel in ukradel vsa štiri platišča s pnevmatikami. (km)

Osimo in Goriška

V bivši solkanski karavli bo danes ob 19. uri predstavitev zbornika »Osimo in Goriška, 35-letnica podpisa Osimskih sporazumov in 25-letnica izgradnje briške ceste«, ki ga je Goriški muzej izdal leta 2010. Knjigo bodo predstavili Andrej Malnič, Jože Sušmelj in Tomaž Vuga. Nastopil bo mešani pevski zbor Slavec Solkan. (km)

Sejem čokolade v Trziču

Na Trgu Republike v Trziču bo še danes in jutri potekal sejem čokolade »Cioccolato Monfalcone«; ob stojnicah s čokoladnimi dobrotami ponujajo tudi animacijske pobude.

NOVA GORICA - Dogovor uprave in vseh treh sindikatov

V Hitu nova kolektivna pogodba, za plačni sistem pa se še pogajajo

Po novem letu je v novogoriškem Hitu začel veljati normativni del nove podjetniške kolektivne pogodbe, nadaljujejo pa se intenzivna pogajanja in usklajevanja za nov plačni sistem in način razporejanja delovnega časa, ki se bodo zaključila predvidoma do konca marca.

Podjetniško kolektivno pogodbo je uprava družbe Hit zaradi spremenjenih poslovnih razmer zakonito odpovedala v oktobru 2009, saj njena vsebina ni več sledila korenito spremenjenim pogojem poslovanja. V letu 2010 so potekala številna pogajanja, poslovno leto so zaznamovale tudi stavke, ki so omajale zaupanje gostov in dodatno občutno pretresle poslovanje

družbe. Lani so na podlagi t.i. »božičnega dogovora« iz 24. decembra 2010 med upravo in sindikatom SIDS stekla redna tedenska pogajanja, ki jih je uprava v drugi polovici leta še okrepila.

Konec lanskega decembra so uprava in vsi trije sindikati družbe (SIDS, GIT in Vrba) podpisali normativni del PKP in sporazum, po katerem so se dogovorili, da začne PKP veljati s 1. januarjem letos in da bo področje plačnega sistema ter način razporejanja delovnega časa usklajeno do konca marca.

»Tako uprava kot nadzorni svet sta ugotavljala, da je obstoječi plačni sistem zastarel in neustrezen, saj svoje motivacijske

vloge v zvezi z nagrajevanjem zaposlenih ne opravlja več in tako resno obremenjuje poslovanje družbe Hit. Uprava se je že v letu 2010 v okviru sanacijskega programa odločila za prenovu plačnega sistema, nadzorni svet pa se je odločil, da pomoč pri tej kompleksni in občutljivi strokovni nalogi, poznavajoč njegove reference s tega področja, zaupa Andreju Cetinskemu, članu nadzornega sveta. Po naročilu nadzornega sveta in ob soglasju uprave družbe Hit je Andrej Cetinski sodeloval najprej pri skupnih pogajanjih za splošni del PKP, kasneje pa, kot zunanji strokovnjak, tudi v strokovni skupini za prenovu plačnega sistema,« so sporočili iz Hita. (km)

JAMLJE - Po dolgi bolezni

Tiho odšla Milica Pahor, 25 let učila v Šempolaju

V Jamljah se bodo danes poslo-
vili od Milice Pahor por. Povodnik, pri-
ljubljene domačinke, ki je celih pe-
tindvajset let poučevala na osnovni šo-
li v Šempolaju. Milica Pahor se je ro-
dila 28. decembra leta 1932 v Jamljah
očetu Andreju in materi Mariji Ma-
rušič. Med drugo svetovno vojno so v
njihovi beli hiši v Župančičevi ulici v
Jamljah šivali obleke za partizane, pri
čemer je sodelovala tudi Milica, čeprav
je bila še zelo mlada. Vojna je družino
zelo prizadela, Miličin brat Oskar je
umrl pri partizanih pri Kninu, njeno
sestro Slavico so odpeljali v taborišče
v Auschwitz, od koder pa se je k sreči
vrnila domov. Milici sta še zelo mlada
umrla še dva brata; Cvetko, ki je imel
ob smrti komaj eno leto, in Bine, ki je
umrl na domačem dvorišču med od-
piranjem granate. Milica je imela še
brata Danila in sestro Olgo; po pokli-
cu je bila učiteljica. Jeseni leta 1945 se
je vpisala na slovensko učiteljske v
Trstu; po razmejitvi leta 1947 so bile
Jamlje dodeljene goriški pokrajini, za-
to je Milica morala nadaljevati s šola-
njem na učiteljsku v Gorici, kjer je ži-
vela v Dijaškem domu. Po maturi ni ta-
koj dobila službe; poučevala je v ve-
černih šolah v Jamljah, Dolu in drugih
krajih. Da bi nabirala točke za stalež,
je nato za zelo kratka obdobja učila v
najrazličnejših krajih v deželi. V Klu-
že (Chiusaforte) so jo poslali za same
tri dni, oče ji je lahko dal denar samo
za vlak, tako da se je mlade učiteljice

usmilila neka tamkajšnja družina in jo
gostila na svojem domu.

Milica Pahor je zatem učila za
krajše obdobje v Doberdolu in Jamljah;
leta 1964 si je poškodovala koleno po
padcu na osnovni šoli v Repnu. Zara-
di zdravljenja je izgubila celo šolsko le-
to, tako da je bila po dogodku precej
potrta. Med poletjem leta 1965 se je
odpravila na izlet v Lourdes, ravno ta-
krat pa so na njen dom v Jamlje od-
poslali pismo s tržaškega šolskega
skrbništva. K takratnemu šolskem
skrbniku sta se odpravila Miličin oče
in sestra Olga; skrbnik jima je dejal, naj
kar sama izbereta šolo, v kateri bi Mi-
lica poučevala z naslednjim šolskim le-
tom. Izbrala sta Šempolaj in Milici ob
povratku domov dejala, da bo lahko
šolo zamenjala, če se v njej ne bo ime-
la dobro. Milica pa je takoj vzljubila
Šempolaj in njegove otroke. V šem-
polajski šoli je učila celih 25 let in ta-
ko prispevala k vzgoji več generacij
tamkajšnjih otrok. Upokojila se je le-
ta 1990, že leta 1991 so se začeli kaza-
ti prvi znaki degenerativne bolezni, za-
radi katere je zadnjih sedem let preži-
vela v domu onemoglih v Ronkah. Za-
pušča moža Oskarja Povodnika iz Ru-
pe, s katerim se je poročila leta 1981.

Milica Pahor bo ostala v lepem
spominu vseh Jamljcev; z dvorišča
pred svojo hišo je vedno prijazno na-
govorila vse mimoidoče, še posebno
svoje nekdanje učence in vaške otro-
ke, ki so jo zaradi tega imeli radi. (dr)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-
531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70,
tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13,
tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel.
0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-
410701.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALI-
ŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štan-
drež: v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri v
župnijski dvorani v Štandrežu komedi-
ja »Vsega je kriva država« (Jean Jacques
Bricaire) v režiji Edite Frančeskin, na-
stopa KD Domovina - Osp; informaci-
je po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem de-
žurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na državni ce-
sti 56
AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN
SAN MARCO PETROLI- Drev.
Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 60/a, na drža-
vni cesti 351
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni ce-
sti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
SAN MARCO PETROLI- Ul. Man-
zoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
API- Ul. del Castelliere 50

s priznано skupino Sherman Irby
Quartet, v kateri nastopa ob Sharme-
nu Irbyu, James Hurtu, Darrellu Gree-
nu tudi priznani italijanski kontrabasist
Marco Marzola. Koncerta spadata v niz
festivala »Across the border 2012«; in-
formacije in rezervacijo vstopnic v
Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass 20
- tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

OBČINA SOVODNJE vabi na tradicio-
nalni »Novoletni koncert«, ki bo v ob-
činski telovadnici v nedeljo, 15. ja-
nuarja, ob 18. uri. Nastopajo Škofje-
loški oktet, Mestni pihalni orkester
Škofja Loka in ženska vokalna skupi-
na Grudnove Šmikle iz Železnikov.
Sledi skupna zdravica.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORI-
CI bo v ponedeljek, 16. januarja, ob
20.15 koncert madžarskega baročnega
orkestra Capella Savaria, ki deluje pod
umetniškim vodstvom violinista Zsol-
ta Kallója; informacije pri blagajni Kul-
turnega doma Nova Gorica, tel.
003865-3354016 od ponedeljka do pet-
ka med 10. in 12. uro ter med 15. in 17.
uro in uro pred predstavo (www.kul-
turnidom-ng.si).

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVEN-
SKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI
obvešča, da se bo vpisovanje v vrtce, os-
novne šole in srednjo šolo začelo v po-
nedeljek, 16. januarja, in se bo zaklju-
čilo v ponedeljek, 20. februarja, v taj-
ništvu v Ul. dei Grabizio v Gorici vsak
dan 10.00 -12.00, ob torkih in sredo
tudi popoldne od 15.00-17.00. Starši bo-
do imeli tudi možnost za vpis na sple-
tni strani www.istruzione.it (link Scuola
in chiaro).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA IZ DOBER-
DOBA obvešča, da bo steklo vpisova-
nje v vrtce, osnovne šole in srednjo šo-
lo v soboto, 21. januarja, in se bo za-
ključilo v ponedeljek, 20. februarja, na
tajništvu večstopenjske šole v Dober-
dolu ob ponedeljkih in torkih 8.00-
9.00, ob sredo 14.00-16.00, ob četrt-
kih in petkih 12.30-13.30, ob sobotah
8.00-10.00. Starši bodo imeli tudi mož-
nost za vpis na spletni strani www.istruzione.it (link Scuola
in chiaro).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVEN-
SKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI va-
bi starše otrok, ki bodo v prihodnjem
šolskem letu obiskovali 1. letnik otro-
škega vrtca, na predstavitev šolske po-
nudbe: otroški vrtec Ringa Raja v Ul.
Brolo v Gorici v torek, 17. januarja, ob
17. uri, otroški vrtec Sonček v Ul. Max
Fabiani v Gorici v torek, 24. januarja, ob
17. uri, otroški vrtec Pika Nogavička v
Štandrežu v ponedeljek, 23. januarja, ob
17.30, otroški vrtec Pikapolonica v
Pevmi v sredo, 11. januarja, ob 17. uri,
otroški vrtec Kekec v Števerjanu v po-
nedeljek, 23. januarja, ob 17. uri in otro-
ški vrtec Mavrica v Bračanu v ponedel-
jek, 16. januarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVEN-
SKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI
prireja dneve odprtih vrat za starše
otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem le-
tu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca:
v otroškem vrtcu Ringa Raja v Ul. Bro-
lo v Gorici v sredo, 18. januarja, od
10.30 do 11.30, v otroškem vrtcu Son-
ček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo,
25. januarja, od 10.30 do 11.30, v otro-
škem vrtcu Pika Nogavička v Štandre-
žu v torek, 24. januarja, od 11. ure do
11.45, v otroškem vrtcu Pikapolonica v
Pevmi v četrtek, 12. januarja, od 10.30
do 11.30, v otroškem vrtcu Kekec v Šte-
verjanu v torek, 24. januarja, od 10.30
do 11.30 in v otroškem vrtcu Mavrica
v Bračanu v sredo, 18. januarja, od 10.30
do 11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVEN-
SKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI va-
bi starše otrok, ki bodo v prihodnjem
šolskem letu obiskovali 1. razred os-
novne šole, na predstavitev šolske po-
nudbe v osnovni šoli Župančič v Gori-
ci v sredo, 18. januarja, ob 17. uri, v os-
novni šoli Erjavec v Štandrežu v torek,
17. januarja, ob 17. uri, v osnovni šoli
Abram v Pevmi v četrtek, 19. januarja,
ob 17. uri, v osnovni šoli Gradnik v Šte-
verjanu v četrtek, 19. januarja, ob 17. uri
in v osnovni šoli Zorzut v Bračanu v po-
nedeljek, 16. januarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVEN-
SKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI
prireja dneve odprtih vrat za starše
otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem le-
tu obiskovali 1. razred osnovne šole: v
osnovni šoli Župančič v Gorici v petek,
20. januarja, od 8.30 do 9.30, v osnovni

šoli Erjavec v Štandrežu v sredo, 18. ja-
nuarja, od 8.30 do 9.30, v osnovni šoli
Abram v Pevmi v sredo, 25. januarja, od
8.30 do 10.00, v osnovni šoli Gradnik v
Števerjanu v sredo, 25. januarja, od 8.30
do 9.30 in v osnovni šoli Zorzut v Bra-
čanu v ponedeljek, 23. januarja, od
10.30 do 12. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA IZ DOBER-
DOBA prireja dneve odprtih vrat za
starše bodočih prvošolčkov na osnovni
šoli Romjan v Ulici Capitello v pone-
deljek, 16., in v sredo, 18. januarja, ob
8.30. Informativni sestanek za vpis v
vrtec v Romjanu bo 18. januarja ob 17.
uri v prostorih vrtca v Ul. Capitello. Za
vrtce v Sovodnjah in Rupl bo informa-
tivni sestanek v sredo, 25. januarja, ob
17. uri v prostorih vrtca v Sovodnjah.
Za vrtec Doberdob bo sestanek 23. ja-
nuarja ob 17. uri v prostorih vrtca.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v
Gorici prireajo dan odprtih vrat v šol-
skem centru v Ul. Puccini 14 v Gorici v
sredo, 25. januarja, med 18. in 20. uro.
Na poklicno tehničnem polu (poklicni
zavod za trgovske dejavnosti Ivan Can-
kar; tehnični zavod za upravo, finance in
marketing Žiga Zois, industrijski tehni-
čni zavod za informatiko in telekomu-
nikacije Jurij Vega) in na licejskem po-
lu (humanistični in znanstveni licej Si-
mon Gregorčič in klasični licej Primož
Trubar) si bodo obiskovalci lahko ogle-
dali šolske prostore, profesorji bodo nu-
dili informacije o študiju in bodo na raz-
polago za individualne pogovore.

Izleti

PDRUPA-PEČ vabi na vsakoletni izlet od
23. do 30. avgusta po Turčiji in Kapa-
dokiji; informacije po tel. 0481-882285
(Ivo Kovic).

SPDG prireja v petek, 20. januarja, no-
čni izhod za odrasle na trasi Dol - Cer-
je - Fajti hrib - Dol; trajanje okrog pet
ur, odhod ob 20.30 s trga v Gabriah; pri-
jave in informacije po tel. 348-5298655.

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB cen-
tru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel.
0481-531733) je odprta od ponedeljka
do petka med 10. in 18. uro.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je so-
vođenjska knjižnica odprta ob pone-
deljkih od 16. do 18. ure, ob torkih od
9. do 12. ure, ob sredo od 15. do 18.
ure in ob četrtkih od 10. do 12. ure.

SVET SLOVENSKE ORGANIZACIJ
obvešča, da bo zasedanje deželnega
sveta v sredo, 25. januarja, ob 18. uri
v prvem in ob 19. uri v drugem skli-
cu. Deželni svet bo potekal v komor-
ni dvorani Kulturnega centra Lojze
Bratuž v Gorici.

ZSKD organizira delavnice o družinskih
postavitev v nedeljo, 15. januarja, od
15. ure do 18.30 v KB Centru, na Kor-
zu Verdi, 51 v Gorici (v 3. nadstropju v
Tumovi dvorani). Organizatorji so
zbrali nedeljo, da bi omogočili vsem ti-
stim, ki delajo od ponedeljka do sobote,
da spoznajo metodo Berta Hellin-
gerja. Delavnico vodi terapevtka Silvia
Miclavez, več informacij o njej na
www.alcicostellazioni.it; informacije in
prijava na gorica@zskd.org ali po tel.
0481-531 495 (327-0340677).

SPDG - SMUČARSKI ODESK obvešča,
da bodo 22., 29. januarja ter 5. in 12. fe-
bruarja potekali nedeljski smučarski te-
čaji v Forni di Sopra, 26. februarja pa bo
društveno tekmovanje. Organiziran bo
avtobusni prevoz; prijave 16. januarja na
društvenem sedežu v KB centru v Go-
rici od 18. do 20. ure. Sodelovanje na
tečajih je vezano s članstvom v društvu.
DAVČNI URAD GORIŠKE OBČINE bo v
četrtek, 19. januarja, zaprt zaradi izpo-
polnjenega tečaja uslužbencev.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo
od 23. januarja do 3. februarja, v okvi-
ru del za metanizacijo in širjenje
proizvodnega območja, cestni odsek
Štradalte od sovođenjskega občin-
skega pokopališča do križišča s Potjo
na Roje zaprt za promet od 8. do 18.
ure. Zagotovljen bo prehod za stano-
valce in za vozila z dovoljenjem.

Prireditve

V FEIGLOVI KNJIŽNICI v Gorici bo v
ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri
pravljična urica.

V OBČINSKI KNJIŽNICI V TRŽIČU
prireajo pravljična srečanja z labora-

toriji za otroke tri sobote in sicer 14.,
21. in 28. januarja, ob 15.30; infor-
macije in vpisovanje do zasedbe mest
v knjižnici v Ul. Ceriani 10, tel. 0481-
494385 in 0481-494367 (od pone-
deljka do petka 9.30-13.00 in 15.00-
19.30, ob sobotah 9.30-13.00), na
www.bibliotecamonfalcone.it in na
naslovu [bibliotecamonfalcone@com-
mune.monfalcone.go.it](mailto:bibliotecamonfalcone@comune.monfalcone.go.it).

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA pri-
reja v gradu Kromberk predstavitev
knjige »Historiografija in mentaliteta
v novoveški Furlaniji in Goriški« Ne-
ve Makuc v torek, 17. januarja, ob 20.
uri. V četrtek, 19. januarja, ob 19. uri
bodo predstavili knjigo Darinke Ko-
zinc »Tišina se je uglasila«; nastopili
bodo Društvo žena Prvačina in solo
pevci glasbene šole Nova Gorica.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v
sredo, 18. januarja, ob 17.30 na po-
budo ANPI-VZPI iz Gorice, Podgore
in Štandreža, Kulturnega doma in
revije Isonzo-Soča gost večera Anton
Vratuša, avtor knjige »Dalle catene al-
la libertà - La rabska brigada, una bri-
gata partigiana nata in un campo di
concentramento fascista« (Iz verig v
svobodo - Rabska brigada). Avtorja bo
predstavila Anna Di Gianantonio.

V ČITALNICI BABEL centra Mostovna
v Solkanu bo v sklopu literarnih čet-
rtkov srečanje z Metko Cotič v četr-
tek, 19. januarja, ob 20. uri; več na ci-
talnicababel@mostovna.com.

V KATOLIŠKI KNJIGARNI na Travni-
ku v Gorici bo v četrtek, 19. januar-
ja, ob 10. uri v sklopu niza »Kava s
knjigo« tržaški pisatelj Dušan Jelinič
predstavil svoje zadnje knjižne novo-
sti. Srečanje prireja Katoliška knji-
garna v sodelovanju z Goriško Mo-
horjevo družbo, Založbo Mladika in
Založništvom tržaškega tiska.

DRUŠTVO JADRO IZ RONK vabi v pe-
tek, 20. januarja, ob 18. uri v ronško
občinsko dvorano na predstavitev
14. številke društvenega zbornika.

V OBČINSKI KNJIŽNICI V SOVOD-
NJAH bo v ponedeljek, 23. januarja,
ob 18. uri srečanje z Jožetom Šušme-
ljem, ki je zbral in uredil knjigo
»Zgodbe s Trnovske planote«. Prire-
ja Občina Sovodnje v sodelovanju z
Goriško Mohorjevo družbo in s pod-
poro Sklada Goriške hranilnice.

Mali oglasi

PRODAJAM vino vrste merlot, cena
1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel.
320-1817913.

Pogrebi

DANES V JAMLJAH: 14.00, Milica Pa-
hor por. Povodnik (iz hiše za starejše
občane Corradini v Ronkah) v cerkvi
in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Alice Per-
co vd. Cassan (iz bolnišnice v
Tržiču) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila
bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Ada Anto-
niali (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici)
v kapeli pokopališča, sledila bo upe-
pelitev; 10.30, Alfredo Tinunin iz
bolnišnice, sledila bo upepelitev.

DANES V VERSI PRI ROMANSU:
15.00, Vitale Antonio Morgut v cer-
kvi in na pokopališču.

DANES V MARIANU: 10.30, Stelio Di-
zorz (iz goriške splošne bolnišnice)
v cerkvi in na pokopališču.

✝ Zapustila nas je naša draga

Milica Pahor por. Povodnik

stara 79 let

Žalostno vest sporočajo

mož Oskar, sestra Olga in nečaki
ter ostali sorodniki

Pogreb bo v soboto, 14. januarja, ob 14.
uri v župnijski cerkvi v Jamljah.

Jamlje, 14. januarja 2012

Priznано pogrebno podjetje Preschern

SLOVENIJA TA TEDEN

V drugem krogu iskanja mandatarja

VOJKO FLEGAR

V zgodovini samostojne slovenske države se je to sredo zgodilo prvič, da mandatar za sestavo vlade, ki ga je predlagal predsednik države, ni dobil zaupnice poslancev oziroma absolutne večine najmanj 46 poslanskih glasov. Zoranu Jankoviću, predsedniku Pozitivne Slovenije, ki je na volitvah 4. decembra lani dobila največ glasov, je sestavljanje koalicije spodletelo. Dobil je celo manj glasov (42), kot imajo poslancev stranke, ki so mu podporo obljubile (44).

To ni le neuspeh predlaganega mandatarja, pač pa tudi - in morda predvsem - predsednika države Danila Türka, ki se je očitno zmotil pri oceni, da bo podelitev mandata dokončno prepričala Državljansko listo Gregorja Viranta (DLGV), stranko, ki se je z Jankovićem resda pogajala o koalicijski pogodbi in jo tudi parafirala, nazadnje pa vendarle zavrnila.

Ponedeljkovi odločitvi DLGV, da ne gre v koalicijo, je sledilo dogajanje, ki ni v čast slovenski politiki in parlamentarni demokraciji, čeprav bi se bilo težko strinjati s tistimi, ki menijo, da je bil to že tudi simbolični konec demokracije ali norčevanje iz volivcev. Na Jankovičevi strani so namreč od ponedeljka popoldne mrzlično iskali manjkajoča glasova, pojavila so se namigovanja, da morebitnim »prestopnikom« ponujajo tudi denar (kar so seveda iz Pozitivne Slovenije zanikali), glavna »tarča« tega lova pa so bili prav poslanci DLGV.

Ali so bila tovrstna prizadevanja res uspešna ali ne, morda nikoli ne bo zagotovo jasno, toda na predvečer seje parlamenta je Janković izjavil, da ima dovolj glasov za zaup-

nico, eden njegovih poslancev pa je nato pred sredinim začetkom seje napovedal 48 glasov za predlaganega mandatarja.

Na drugi strani so na to odgovorili s svojevrstno obstrukcijo glasovanja. Da bi preprečili sleherna morebitna ugibanja po glasovanju, predvsem pa onemogočili svojim poslancem, da si za volilno zaveso (glasovanje o mandatarju je tajno) nemara res »premislijo«, so se odločili, da bodo prevzeli samo toliko glasovalnih listkov, kolikor jih je bilo treba za zagotovitev sklepčnosti. Tajno glasovanje so s tem na določen način spremenili v javno, kar je takoj sprožilo očitke o protiučestnosti takšne poteze. A čeprav je šlo za »sredstvo« na samem robu »političnega okusa«, so tudi ustavni pravniki še med sejo in nato po njej soglašali, da s pravnega stališča ni sporna.

S političnega stališča pa so očitke na račun štirih desnosredinskih strank močno relativizirali socialni demokrati, ki so tajno glasovanje interno spremenili v javno. V stranki dosedanega premiera Boruta Pahorja namreč vsem svojim poslancem niso zaupali, da bodo res podprli Jankovića, zato so se dogovorili, da si bodo izpolnjene listke medsebojno pokazali.

Oboje oziroma celotno dnevno dogajanje bo šlo v slovensko politično zgodovino ob številnih polemikah in medsebojnih očitkih o kupovanju glasov, političnih »driblingih«, kršenju tajnosti glasovanja, izigravanjem volje volivcev itd. Ostaja pa dejstvo, da je Slovenija po prvem krogu brez mandatarja in da bo še

»malce dlje«, kot je to marsikdo pričakoval, tudi brez nove vlade. Zdaj bo predsednik države moral v nov krog posvetovanj s strankami, možnost predlaganja mandatarja pa imajo v drugem krogu tudi stranke oziroma najmanj deset poslancev. Slednje je zelo verjetno edina možnost, da do mandata pride Janez Janša, nekdanji premier in predsednik stranke, ki je na volitvah dobila dva poslanska sedeža manj kot Jankovičeva stranka, saj predsednik Türk Janše, ki je v prejšnjem sklicu parlamenta proti njemu poskušal vložiti ustavno obtožbo, skoraj gotovo ne bo predlagal.

Toda tudi Janša koalicije (še) tako in tako nima, čeprav je potencialnim partnerjem osnutek pogodbe zanjo poslal še pred novim letom. In tudi on za koalicijo potrebuje Virantovo stranko (poleg nje pa še Desus, ki je bil tokrat podprl Jankovića). Še malo bolj zapleteno: tudi med Janšo in Virantom lahko do koalicije pride le, če slednjega ne bo več motilo, da Janša prav tako ni tisti, ki bi v dvomu raje prodal kot spet dokapitaliziral državno banko NLB, da so tudi njuni »praktični« pogledi na neodvisnost pravosodja, spoštovanje ustavnega sodišča in problem korupcije zelo različni, da imata povsem nasprotna stališča glede družinskega zakonika ali vloge medijev ter da tudi Janša raje vlada, kot upravlja državo.

Naslednjih štirinajst oziroma danes le še deset dni, kolikor imajo »pooblaščen predlagatelj« časa, da parlamentu ponudijo nove mandatarje (prednost pri glasovanju ima kandidat predsednika države), bo potemtakem izjemno napetih.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Najstniki

O problematiki družinskega življenja z najstnikom je bilo napisanih že nešteto knjig in na obzorju se pojavljajo nove. Ponekod prirejajo celo prave tečaje ali posebne delavnice, pri katerih naj bi starši dobili dovolj pravega poduka, da bi vse steklo, kakor mora biti in s čim manj težavami. Tisti, ki svoje pubertete niso doživljali kot težavno ali problematično, bodo sicer zmiгоvali z glavami, češ koliko pretiravanja, drugi pa, ki imajo za sabo drugačne izkušnje, se bodo o novih vzgojnih težnjah za pomoč staršem izrazili pohvalno.

Znanstveniki so ugotovili, da se možgani v puberteti še enkrat občuteno spremenijo. Te spremembe se nanašajo zlasti na prednje možganske predele, na ti. prefrontalni korteks, možganski režnji, ki ga imajo vsi sesalci. Del tega režnja prejema projekcije iz jedra – talamusa. Prefrontalni korteks je človeku potreben za razumevanje soljudi, za medčloveške odnose in za to, da zgradi občutek empatije.

Že iz tega lahko razumemo, zakaj je vsakdanje sožitje z »odraščajočimi otroki« tako težavno in nič ne kaže, da bi postalo lažje. Včasih je pravi čudež, da v družini še zdržijo in še hranijo ter nagovarjajo pubertetnega zoprneža. Starši so prav pogosto popolnoma obupani, ko se čutijo nemočne in nimajo pojma, kako naj bi s svojim pubertetnikom dosegli sožitje.

V nekaterih vzgojnih knjigah avtorji prisegajo na metodo step, ki razvije osebno učinkovitost, pomaga tako posameznikom ali organizacijam razumeti, kaj pravzaprav potrebujejo za to, da bi bili uspešni. Analizira, katere težnje so pomembne in poišče učinkovite in dolgotrajne rešitve. Pubertetnik, v katerem zmogljivosti in sposobnosti še spijo, je pravi objekt za tako metodo.

Staršem je ponujen sistematični trening za demokratično vzgojo, saj je njen temelj enakovrednost med otroki in starši ter spoštovanje pravic vsakogar ter zavest o dolžnostih posameznikov. Ta pristop je ameriški po svoje izvoru in ga je seveda treba prilagoditi »domaćemu« pubertetniku. Kljub težkemu dnevu, ki so starši preživeli s pubertetnikom, je vendarle ta, ki odrasča, ki poslušajočemu glasbo v svoji sobi, ki odkriva ljubezen in prazni domači hladilnik, njihov otrok. S puberteto svojih otrok naj bi tudi starši iskali in odkrivali nove vzgojne prijeme, vendar se zelo pogosto dogaja, da se še naprej držijo vzgojnih prijemov za štiri- ali osemletnike in tako ni čudno, da pri tem dvanajstletniki ali šestnajstletniki nočejo sodelovati.

Svetovalne vzgojne knjige največkrat prikazujejo staršem možnost, kako bi svoje otroke bolje razumeli. Seveda nobena metoda ne daje vseh pravic samo staršem in ne dopušča nemarnega in pišmeuhovskega odnosa otrokom. Največkrat svetujejo, kako naj se družina vede v konkretni situaciji, da bi našli rešitev. Nekateri strokovnjaki menijo, da v že omejeni razvojni možganski fazi, ki nastopi v puberteti, starši ne smejo odnehati z vajami za spodbujanje empatije; to bo imelo pravi učinek na možganski razvoj. Pravzaprav so nekatere knjige te vrste že pravi priročniki, ki staršem nalagajo naloge, za katere morajo poiskati rešitev in tako vadijo, kako naj se obnašajo v lastni realni situaciji, pa naj gre za jemanje mamil, krajo ali nasilje. Starši morajo predvsem dobiti občutek, da je puberteta le faza v otrokovem življenju, ki bo minila in ki jo mora vsakdo preživeti.

Dandanes postajajo vzgojni problemi vse izrazitejši, kakor da bi bili npr. pubertetniki za današnje starše večji izziv kot za gene-

racije staršev pred tem. Zdi se, da je odgovor preprost: vsaka generacija staršev je na novo obremenjena z vzgojo svojih otrok in najstnikov. Danes se soočamo tudi s spremembami, ki jih prejšnje generacije staršev niso poznale. Vzemimo le računalnik: z njegovo uporabo so otroci in mladostniki veliko pred odraslimi. Iz tehnoloških sprememb prihajajo tudi družbene spremembe in te imajo nedvomno velik vpliv na otroke. Tudi preživljanje prostega časa je vse bolj pomembno tako za mlade kot za starše.

Če je vsakdanjik v družini dovolj uravnotežen in starši vedo, kaj hočejo, potem so tudi za obdobje pubertete dovolj podprti. Veliko pa lahko dosežejo in spremenijo na boljše, če so pripravljeni razmisliti tudi o sebi in o svojem odnosu do odrasčajočih otrok. Zelo pomembno je, da nove signale, ki jih prejemajo od svojih najstnikov, jemljejo dovolj resno in odgovorno. Da torej pametno izberejo svoj način vzgoje. Poiskati boljšo pot ni nič prepozno, če vidiš, da prejšnja ne učinkuje več, ker pač otrok odrasča. Puberteta je namreč povsem novo življenjsko poglavje. Starši se naenkrat morajo soočiti s problemi in situacijami, ki jih pri svojem otroku odkrivajo na novo. Kakšnega pol leta potrebujejo za to, da se prilagodijo novosti. Vsa prejšnja pravila ne veljajo več, najstnik se do svojih staršev obnaša drugače, sedaj ga tudi zanima jo povsem druge stvari. Zato postane pomembno vprašanje, kako naj gre družina naprej in kakšen naj bo vzgojni slog.

Pogosto se pojavijo pri najstnikih odklonilno stališče ali celo uporništvu, vendar je to popolnoma normalno, saj vemo, da se je začel proces ločevanja od staršev. V novi situaciji se iščejo pravo ravnotežje. Rigidna vzgoja z veliko prepovedmi, ki ni dovolj fleksibilna in ne polaga dovolj važnosti na medsebojni pogovor, lahko problematičnost še okrepi. Po drugi strani tudi vzgojni pristop, ki vse dovoli, ni primeren. Oba opisana pristopa imata navadno na otroka negativen učinek, kar se prilepi tudi na odnos med starši in otroki.

Zato je pač treba poiskati srednjo vzgojno pot, ki bo skušala upoštevati spremembe na otroku. Najstnika morajo strašiti jemati resno in upoštevati njegovo mišljenje in delovanje. Tudi način komunikacije med starši in najstnikom se mora ustrezno spremeniti in prilagoditi, saj mora težiti v način komunikacije, kakršne je med odraslimi osebami. Tako je treba z najstnikom razpravljati in ga tudi poslušati. Starši naj pokažejo, da jih zanima najstnikov svet. Tudi če je včasih izmenjava misli hrupnejša, se morajo starši potruditi, da nikoli ne izgubijo stika s svojim odrasčajočim otrokom. To pa pomeni, da se zavedajo, kdaj so svojega otroka nazadnje pohvalili, da vedo, kaj jim je pripovedoval, in da pokažejo pozornost do njegovih zanimanj.

Ne smemo pozabiti, da najstniki v bistvu iščejo spodbude in opore. Zato je pomembno, da dobijo priložnost opravljati konkretne naloge, ki so v realnem svetu pomembne. Navadno so najstniki preobremenjeni z miselnimi nalogami, šolskimi obveznostmi, vendar jim primanjkuje možnosti praktično pokazati, česa so sposobni. Za najstnika pa je pomembno, da lahko pokaže moč, ki se skriva v njem. Če dobi dovolj priložnosti za take praktične naloge, potem bo verjetno svojo naraščajočo moč izkazoval drugje manj agresivno. (jec)

RAI - Nocoj ob 20.20 na slovenskem programu

Najmlajše gledalce bodo prvič obiskale razigrane »Klepelutke«

Na slovenskem programu RAI bo najmlajše obiskala družina klepetavih bitij z mavričnega travnika

PISMA UREDNIŠTVU

Osnovna šola v Mačkoljah

V zvezi s pismom, ki ga je objavil PD dne 10. januarja 2012, z naslovom "Usoda slovenske šole v Mačkoljah", bi želela objaviti, da je, po dolgoletni neuporabi šolskega poslopja, njen lastnik, to je Agencija za upravljanje državne posesti, izpostavila potrebo, da bi se zadevno nepremičnino ovrednotilo z njeno odtujitvijo, oziroma z najemninsko pogodbo po tržni ceni.

Glede na pomanjkanje finančnih sredstev, ki bi nam omogočila izvedbo po predpisih predvidenih popravil (ki so žal omejena in nezadostna tudi za šolska

poslopja, v katerih še vedno poteka pouk) in gotovo odkupa ter, kar je bistveno, pomanjkanje otrok, ki bi lahko šolo obiskovali, je bila končna izbira neizbežna. Vse je bilo Mačkoljanom obrazloženo na seji, ki jo je organizirala uprava dne 28. novembra 2011. Vedno na razpolago.

Županja Fulvia Premolin

Najmlajše gledalce Slovenskih programov Rai bodo nocoj, s pričetkom ob 20h 20, prvič obiskale razigrane »Klepelutke«. Družina klepetavih papirnatih bitij z mavričnega travnika v Parku Papirku bo otroke pozabavala s pesmicami, besednimi igrami in dogodivščino o »govoreči roži«, ki v sebi skriva ljubko presenečenje. V družbi tržaške lutkarice Magde Martinci in učencev OŠ Virgila Ščeka iz Nabrežine bodo otroci lahko sledili tudi zgodbi o nastanku sladkosnede skupine papirnatih povodnih konj.

Scenarij je nastal izpod peresa Deve Pincin, režijo podpisuje Marija Breclj, za montažo pa je poskrbel Alan Cosma. Ustvarjalsko ekipo dopolnjujejo še Tamara Stanese, Marko Sancin, Mairim Cheber, Jan Leopoli in Aleš Lupinc, ki so s svojo predvsem za poslušalce radia Trst A dobro razpoznavno interpretacijo vsaki izmed Klepelutk vdihnili dušo.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Glasbena matica je tudi tokrat priredila kvaliteten glasbeni koncert, »ki je zbral v naši gledališki dvorani lepo število našega za glasbo in petje navdušenega občinstva. Prepričani smo, da bi bila udeležba še znatno boljša, da so bile cene nekoliko nižje. In tega bi želeli v resnici v bodoče, da bi bile take pevske in glasbene produkcije nekoliko lažje dostopne našemu širšemu občinstvu, ki je, kakor znano, splošno vneto za petje in glasbo.

O koncertu samem nam je obljubljena strokovnejša ocena, danes naj omenimo le nekaj zunanosti.

Med orkestralnimi točkami je gotovo najbolj ugajala Čajkovskega slavnostna overtura »1812«, katere zadnji del se je na splošno željo ponovil. S splošnim priznanjem je sprejelo občinstvo tudi Mirkov »Grave«, s čimer pa seveda ni rečeno, da ne bi bil gospod kapelnik Teply žel tudi živahnega odobravanja za slike iz Wagnerjevega »Mraka bogov«, Dvorakove »Slovanske pleses številka osem« in Lisztovo »Ogrsko rapsodijo številka dva«.

Glavno pa je bilo seveda nastop pevskega zborra naše Matične podružnice, ki sicer ni ravno preštevilen, ki pa je i v mešanem i moškem zboru dosegel najlepši, popolen uspeh. Težko je reči, katera pesem je ugajala najbolj, ali če bi vprašali poslušalce, pa mislimo, da bi se večina odločila za preprosto a tako ljubko koroško slovensko narodno »Glej čez jezero ...«. Sploh je zbor moral z ozirom na odobravanje, ki je sledilo vsaki točki, ponoviti skoraj vse točke, najboljše znamenje, da je njihovo izvajanje bilo za občinstvo nekaj izrednega, prav poseben užitek kakršnega si more privoščiti le redke čase.

Gotovo je mnogo doprineslo k lepemu uspehu tega koncerta tudi to, da je posegla Matica po dveh domačih skladateljih, Mirku in Šoncu, in tako seznanila naše občinstvo z njunimi deli, kar je treba res le odobravati. Naj bi le tako nadaljevala, in prepričani smo, da si bo pridobila stem trajnih zaslug za povzdigo naše domače glasbene in pevske umetnosti.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

V gledališču Verdi je uspešno nastopila pevka Ornella Vanoni, a tokrat kot igralka: »Če je bilo gledališče tako dobro obiskano, je treba bržkone pripisati dejstvu, da je bila to prva predstava po daljšem presledku in pa gotovo tudi nastopu Ornelle Vanoni kot igralka. Še do nedavnega je bila ta igralka poznana zgolj kot pevka, in to ne kot katerakoli pevka izmed mnogih, temveč kot interpretatorka pesmi čisto določene vrste: pela je pesmi raznih nizkih slojev (kar v italijanščini označuje še neprevedena in in mogoče sploh neprevedljiva »malavita«) ter že s tem dokazala določeno inteligentnost in usmerjenost. Če pa se je odločila, da postane igralka, potem lahko rečemo, da ta odločitev – vsaj po tokratni vlogi sodeč – ni bila nepremišljena. Ornella Vanoni je pokazala tolikšno igralsko sposobnost, kakor si jo je težko zamisliti pri osebi, ki gre prvič na gledališki oder.

V Achardovi komediji igra sobarico Josefo, še pred kratkim kmečko dekle, »idiotko«, ki je isto-

časno nekoliko neumna a še bolj prebrisana, včasih skoraj sramežljiva, drugič pa brezobzirno odkrita (Achard je to vlogo napisal za Annie Girurdot in v Parizu se je ta komedija igrala zelo dolgo časa neprestano). Vanoni se je držala pri kreiranju svoje Josefe kolikor mogoče napisane vloge, ne da bi kaj dodajala in njenemu liku ni kaj oporekati.

Paolo Ferrari je upodobil sodnika Sevigneja kot zelo spreten konverzator brez vsakega pretiravanja in patetičnosti. Zelo je ugajal in požel tudi aplavz na odprti sceni Mario Maranzana kot sodni pisar Julien Morestau. Nekoliko čudnega bankirja, sicer pa ljubimca sobarice je odlično zaigral Paolo Carlini. Pa tudi ostale vloge so bile v dobrih rokah Dine Sassolo, Giannija Galavottija, Angele Cardile in Roberta Pescare. Režija Silveria Blasija je bila enostavna, zelo primerna tempu komedije, povsem realistična pa scenografija Carla Tommasija.«

FILMI PO TV

Sobota, 14. januarja, Rete 4, ob 21.15

Delitto perfetto

Režija: Andrew Davis
Igrajo: Michael Douglas, Viggo Mortensen in Gwyneth Paltrow

Steven Taylor že nekaj časa sumi, da ga njegova dvakrat mlajša žena Emily vara z drugim moškim, a ima za to premalo dokazov. Emily ima resnici na ljubo res izvenzakonsko zvezo z bohemskim slikarjem Davidom Shawom. Steven ukrepa tako, kot bi najbrž radi storili vsi, ki so se kdajkoli počutili prevarane: se sestane z Davidom in mu ponudi visoko denarno nagrado za Emilyjin umor. Steven zagotovi, da bo nato poskrbel za odstranitev vseh dokazov in da bo torej Davidov ugled ostal neoporečen. Ker pa se pogostokrat dogaja, da je rezultat bistveno različen od tistega kar si ljudje pričakujejo, se tudi v Stevenovem primeru stvar zasuče nekoliko drugače ...

Sobota, 14. januarja, Iris, ob 18.55

L.A. Confidential

Režija: Curtis Hanson
Igrajo: Kevin Spacey, Kim Basinger, Russell Crowe in David Startharim

Režiser Curtis Hanson je filmsko dogajanje te filmske uspešnice postavil na losangeleška tla. Protagonist dvourne zgodbe je iznajdljivi Jack, ki si zamisli in vodi svojevrstni televizijski program o uspelih policijskih akcijah. Neposredni prenosi slikovitih aretacij pa se naenkrat sprevržejo v tragedijo. Celovečerec, ki ga je režiser povzel po istoimenskem romanu Jamesa Ellroya, je prepričljivi, delno žensko obarvani noir, ki si je leta 1998 prislužil tudi dva oskarja.

Nedelja, 15. januarja, La 5, ob 21.10

Autumn in New York

Režija: Joan Chen
Igrajo: Richard Gere, Anthony La Paglia, Winona Ryder in Elaine Stricht

Richard Gere je Will Keane, lastnik ugledne restavracije, ki se počasi bliža petdesetim, a še vedno zelo rad dvori mladim otrokom. Ko nekega dne v svoji restavraciji spozna

Charlotte, najprej kaže, da bo njun odnos še ena hitra romanca brez globljih čustev. Stvari pa se zapletejo, ko se zaljubita. Hitro se izkaže, da bo zveza vse prej kot lahka, saj imata Will in Charlotte povsem drugačne poglede na življenje. Will ima povrh tega težave z zvestobo, poleg tega pa je tudi njuna razlika v letih precejšna. Charlotte pa ima še eno skrivnost: boleha namreč za neozdravljivo boleznijo.

Sreda, 18. januarja, Rai Movie, ob 21. uri

Il paziente inglese

Režija: Anthony Minghella
Igrata: Juliette Binoche in William Defoe

Minghellov celovečerec ima v središču dogajanja zgodbo štirih oseb, ki se ob koncu druge svetovne vojne znajdejo na toskanskem podežlju zato, da bi si vsaj delno opomogle pred dokončno vrnitvijo k trpkemu povojnemu vsakdanu. Nekatere scene so posneli tudi v tržaškem pristanišču.

Petek, 20. januarja, Rai Movie, ob 21. uri

Million dollar baby

Režija: Clint Eastwood
Igrata: Hilary Swank in Morgan Freeman

Pripoved o športu, predvsem pa pripoved o življenju in življenjskih okoliščinah, ki so marsikdaj osrednji vzrok številnih odločitev in pa pripoved o čustvih. Ljubezni očeta do hčerke. Protagonist dela je Frankie Dunn, boksarski trener in lastnik losangeleške telovadnice, ki še ni uspel zapreti vseh računov s svojo preteklostjo in nekaterimi napakami, ki so vsaj na videz nepopravljive. Nekega dne se v njegovi telovadnici zgласi Maggie Fitzgerald, ki ga zaprosi, da bi ravno on postal njen trener. On seveda sprva stvar zavrne, nato pa se premisli in ji ugodí. (Iga)

SLIKOVNA KRIŽANKA - naši kraji

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

								SESTAVIL LAKO	KRAJ NA PRIMORSKEM (PLEZALNE STENE)	ZAGANJALNIK PRI AVTOMOBILU	STAR, DOSLUŽEN VOJAK	NEIMENO-VANA OSEBA	SOL BOROVE KISLINE	OTVORITEV NA ZAČETKU	AMERIŠKI PEVEC MORRISON	SKLEPNI SPEV ZBORA V STAROGRŠKI DRAMI	PRESTOLNICA NEKDANJE ASIRIJE	KONICA	ZLIV VEČ REK	PALICA BOGA DIONIZA
								NASPROTJE PODLOŽNOSTI												
								STROKOVNJA-KI ZA PRETIP-KOVANJE STENOGRAMA												
								DUHOVNI OČE						SESTAVLJA-LEC STROJEV SV. POPOTNIK (MARCO)						
								BERI PRIMORSKI DNEVNIK	RICHARD EGAN SINOVA ŽENA			ASSOCIATED PRESS FR. IGRALEC DELON			DOLORES IBARRURI REKA V ROMUNIJU			KIEFER SUTHERLAND TRŽ. NOGOM. MOŠTVO		
								STRATO-SFERNI LETALEC										AMERIŠKI DRAMATIK (WILLIAM)	RAJ, PARADIŽ	
								AM. IGRALKA (PATRICIA)						KEM. ZNAK ZA LITIJ		JEZERO MED ZDA IN KANADO				
ZNAMKA IT. AVTOMOBILA						MESTO V FJK (ORIG.)		ZAPORNIK												
FOTO VILI PRINČIČ	TRDONEBNIK	GLINASTA PIŠČAL OVALNE OBLIKE	TOVARIS PRI DELU, V VOJSKI	ŠVICARSKO-FRANCOSKI PISATELJ (CLAUDE)	LEV TOLSTOJ	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	HRIB PRI MEDVODAH AMER. TISK. AGENCIJA													
PRIZNANJE ZA ŠPORTNI USPEH						AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA			GESLO NA GRBU ALI ZASTAVI	KEM. ZNAK ZA IRIDIJ ČOLN Z ENIM VESLAČEM			REKA V FRANCIJU, DESNI PRITOK GARONE							
OKRASNA RASTLINA, BRŠČ						PREDMESTJE LOS ANGELESA ORIENTALSKA TRGOVINA							DANSKI PISATELJ BREZOBLIČNA MASA							
TKANINA ZA ŽENSKE VEČERNE OBLEKE					ALBIN (KRAJŠE) GLIVNA NITKA				ELDA NANUT		DRAGO GRAH ŠAHOVSKA FIGURA		ČEBELJA TVORBA POKRAJINA V GRČIJI					AMERIŠKI IGRALEC DOUGLAS (OČE)	ELEKTRIČNA PLOŠČATA RIBA	
AMERIŠKA PEVKA FRANKLIN							DAVID RICARDO SIBIRSKI VELETOK		FONTANA HENRIK IBSEN							NEZNANKA V MATEMATIKI JAMAJSKA GLASBA				
ŽELEZNIŠKA PROGA				POSEBNA ČRTA NA ZEMLJEVIDU LOUIS JOUVET								SRAMNI PAS								
NEPISME-NOST												SLOVENSKA PEVKA KOVAČ								
PODJETNIK, KI SE UKVARJA Z MORSKIM PREVOZOM							ZGORNJI DEL ŽICE		NEKDANJI JUG. KOŠAR. TRENER NIKOLIČ			MESTO V GRŠKI POKRAJINI EPIR				KOSTA TODOROV				

SLOVARČEK - ARIEGE = reka in departma v Franciji • HIFA = glivna nitka • INGE = ameriški dramatik • JENSEN = danski pisatelj, nobelovec (Johannes Vilhelm) • NIRAJ = reka v Romuniji • RAIN = naziv Gimnastičnega društva Krško

ROKOMET - Jutri v Srbiji začetek EP

Fredi Radojkovič stavi zlasti na Francoze

Trener Kopra meni, da pomlajena Slovenije ne more seči po medalji

Najkakovostnejše evropske rokometne reprezentance se bodo od jutri v Srbiji borile za naslov najboljše ekipe na Stari celini. Med šestanjstimi reprezentancami, ki bodo do 29. januarja nastopale v Beogradu (dvorani Arena, 20.000 gledalcev, in Pionir, 8.000 gledalcev), Novem Sadu (Spens Arena, 8.000 gledalcev), Nišu (Športni center Čair, 4.000 gledalcev) in Vršču (dvorana Millenium, 4.000 gledalcev) je tudi pomlajena slovenska vrsta, ki si je z drugim mestom v drugi fazi kvalifikacijskih skupin brez večjih težav zagotovila nastop na 10. evropskem prvenstvu. Italija je priložnost za nastop zamudila že na prvem kvalifikacijskem turnirju, ko je bila usodna slabša gol razlika v primerjavi z Latvijo in Finsko.

KAKO DOSLEJ – Na dosedanjih devetih prvenstvih je evropski naslov osvojilo pet različnih reprezentanc, vsaj eno kolajno pa deset reprezentanc. Trenutno je daleč najbolj uspešna Švedska, ki je bila štirikrat na najvišji stopnjički (4-0-0). Dva naslova je osvojila Francija (2-0-1), po enega pa Rusija (1-2-0), Nemčija (1-

Slovenski reprezentanti, zgoraj Fredi Radojkovič

KROMA, RZS

1-1) in Danska (1-0-3). Presenetljivo so še brez najzlahtnejše kolajne tako Španci (0-3-1) kot Hrvati (0-2-1). Pred dvema letoma je v Avstriji slavila Francija, ki je v finalu s 25:21 ugnala Hrvaško, medtem ko si je bro-nasto kolajno zagotovila Islandija (z 29:26 je premagala Poljsko).

FAVORITI – Kdo bo nasledil evropskega prvaka izpred dveh let? Trener Cimos Koper **Fredi Radojkovič** stavi na to, da bodo v ospredju znova tiste reprezentance, ki so krojile vrh na zadnjih velikih tekmovanjih: »Mislim, da so Francozi, Hrvati, Danci in Španci pred vsemi. Nemčija je zadnja leta nekoliko zaostala. Počasi se približuje Švedska, a najprej omenjena četverica je še vedno stopničko višje. Res je, da so Hrvati in Španci še brez zlatega odličja na EP-ju in ga željo osvojiti, a jaz stavim na Francijo. Francozi želijo v olimpijskem letu osvojiti vsa tri največja tekmovanja, EP, SP in OI. Na vsakem velikem tekmovanju igrajo s tako motivacijo, kot da ne bi še ničesar osvojili.«

SLOVENSKA REPREZENTANCA - Za nastop na evropskem prvenstvu v Srbiji je selektor Boris Denič izbral 16 igralcev in tri rezerve. Na seznamu potnikov za Srbijo so naslednji igralci - Vratarja: Gorazd Škof, Primož Prošt; levi krili: Luka Žvižej, Jure Dobelšek; leva zunanja: David Špi-

ler, Borut Mačkovšek; krožni napadalci: Miha Žvižej, Matej Gaber, Peter Pucelj; srednji zunanji: Uroš Zorman, Sebastian Skube, Marko Bezjak; desna zunanja: Jure Dolenc, David Miklavčič; desni krili: Dragan Gajič, Matjaž Brumen. V vlogi rezervistov so Dean Bombač (Cimos Koper), Gašper Marguč in Matevž Skok (oba Celje Pivovarna Laško).

Za Slovenijo ostaja skoraj nepovnljiv uspeh iz domačega turnirja leta 2004, ko je v ljubljanskem Tivoliju izgubila finale proti Nemčiji in se tako okitila s srebrno kolajno. Tokrat so cilji slovenske izbrane vrste drugačni. Fredi Radojkovič sicer ne izključuje, da bi Slovenija ugodno presenetila, a težko je razmišljati o odmevnem uspehu, saj so nekateri nasprotniki objektivno kakovostnejši, selektor Boris Denič pa je raje izbral pot pomladitve: »Slovenija gre v Srbijo z zares pomlajeno reprezentanco. Nekateri odločitve so bile prisiljene zaradi poškodb, druge pa so posledica jasnih izbir trenerja. Navijači želimo in pričakujemo, da bi se uvrstili v drugi del, a skupina je težka in tudi, če jim ne bi uspelo, ne bi bila tragedija. Moramo se pač zavdati, da gre za nek nov začetek.

Hrvaška je nepremagljiva. S psihološkega vidika bo najbrž odločilna prva tekma proti Norveški. Če zmagáš prvo tekmo lahko prvenstvo na-

daljuješ nekoliko bolj sproščeno. Če pa izgubiš prvi dve tekm lahko mladim fantom to seka noge in odločilna tekma proti Islandiji bi bila s psihološkega vidika res zahtevna. Ob tem mislim, da je Islandija v tem trenutku boljša. Ima nekatere izkušene igralce in tehcnica bi bila torej na strani Islandcev. Odločilna bo torej prva tekma proti Norveški.«

PREDTEKMOVALNE SKUPINE IN SISTEM IGRANJA – 16 nastopajočih je uvrščenih v 4 skupine. V drugi del se uvrstijo po tri ekipe iz vsake skupine. Sestavi se dve novi skupini (1A, 2A, 3A, 1B, 2B, 3B in 1C, 2C, 3C, 1D, 2D, 3D). Po dve najboljši ekipi vsake skupine se uvrstita v polfinale.

Skupina A (Beograd, dvorana Pionir)
Poljska, Danska, Srbija, Slovaška;
Skupina B (Niš)
Nemčija, Švedska, Češka, Makedonija;
Skupina C (Novi Sad)
Francija, Madžarska, Španija, Rusija;
Skupina D (Vršač)
Hrvaška, Norveška, Islandija, Slovenija.

Slovenija bo krstni nastop opravila v ponedeljek, 16. januarja proti Norveški, nato bo igrala 18. januarja proti Hrvatom in 20. januarja proti Islandiji. (I.F.)

SMUČANJE Ivica Kostelić nepremagljiv v superkombinaciji

WEN-GEN - Hrvat Ivica Kostelić je zmagal na superkombinaciji za svetovni pokal alpskih smučarjev v Wengnu (2:42,16).

Drugi je bil Švicar Beat Feuz, ki je zaostal dve desetinki, tretji pa Amerikan Bode Miller (+0,45). Feuz je vodil po smuku, Miller je zaostajal 78 stotink, tretji je bil Francoz Adrien Theaux (+1,41), ki pa je preslab slalomist, da bi se lahko vmešal v boj za vrh. Na koncu je bil Francoz 16., na čelu pa je bil praktično ves čas slaloma Kostelić, lanski dobitnik velikega kristalnega globusa. Lani je dobil tudi mali globus za superkombinacijo in pričakovati je bilo, da se bo tudi tokrat zavihljal v sam vrh, čeprav je bil po smuku šele 23. s skoraj tremi sekundami zaostanka (+2,96). V Wengnu se bo tekmovanje nadaljevalo danes s smukom in jutri s slalomom.

AZZURRE - Najboljše italijanske smučarke bodo od 16. do 20. januarja trenirale na Zoncolanu.

Pittin prvič zmagal v svetovnem pokalu

CHAMONIX - Nordijski kombinatorci so se za točke svetovnega pokala merili v francoskem Chaux-Neuveju. Tekmo je prvič v karieri dobil svetovni mladinski prvak leta 2009 v Liberecu, Italijan Alessandro Pittin, ki si je pred vodilnim v svetovnem pokalu in vodilnim po skoku, domačinom Lamyjem Jasonom Chapuisom, pritekel 4,4 sekunde naskoka. Nemec Fabian Riessle je zasedel tretje mesto in se prvič v karieri uvrstil na zmagovalni oder. Edini slovenski predstavnik Mitja Oranič je bil tokrat 29.

NOGOMET - A-liga

Vse oči uprte v derbi

Tekmo med Interjem in Milanom bodo z zanimanjem spremljali tudi drugi - Jeziček na tehtnici bo Ibrahimović

KLJUČNO... ZA INTER – V boju za zimsko okrepitev Carlitosa Teveza naj bi nazadnje nad Interjem prevladal Milan, čeprav se je v pogajanjih med Gallianijem in Manchester Cityjem v zadnjih dneh nekaj zataknilo; a treba videti, kdo bo prevladal jutri zvečer na San Siru. Mestni derbi med rdeče in plavo črnimi se namreč igra tudi za uradniškimi mizami, kjer potekajo pogajanja za nakup novih igralcev, a toliko bolj na travnati površini. Gotovo je v teh dneh najpomembnejša tekma tista, ki se bo odvijala na stadionu Meazza. Milan ima tokrat vloga favorita. Ne toliko, ker bo imel podporo večjega števila navijačev (po koledarju so branitelji naslova gostitelji), a v glavnem zaradi izjemne forme Zlatana Ibrahimovića. Ravno on naj bi bil jeziček na tehtnici milanskega derbija, ki pa bi bil pred dvema mesecema še bolj enosmeren. Medtem se je nekaj spremenilo. Inter je v zadnjih osmih nasto-

pih sedemkrat slavil. Sicer je šlo v glavnem za tekme proti manj kakovostnim nasprotnikom (edini zahtevnejši nastop, proti Udineseju, je privedel do edinega sposedrsljaja), tako da bodo morali Ranierijevi varovanci dokazati, da so se resnično vrnili na nekdanjo raven. Za Zanettija in soigralce bo jutri najbrž zadnja priložnost, da se ponovno vključijo v boj za naslov. Inter mora nadoknaditi osem točk zaostanka od vodilne dvojice in s porazom bi postal Milan nedosegljiv, saj je težko verjeti, da bi lahko Inter Allegrijem varovancem odščipnil 11 točk v naslednjih 20 krogih.

Postavi: v vrstah Milana naj bi tokrat v napadu prevladal Robinho, ki se z Ibrahimovićem bolje ujema kot Pato. Slednji je medtem odklonil prestop k francoskemu PSG-ju. Pri Interju sta v napadu prevladala Milito in Pazzini, tako da bosta Sneijder in Forlan (oba sta sicer komaj okrevala po poškodbah) sedla na klop za rezerve.

PRILOŽNOST ZA BEG – Pred ekrani bodo tekmo gotovo pozorno spremljali igralci Juventus, ki bi si želeli (že v popoldanskih urah) proti Cagliariju zagotoviti nove tri točke in nato upati na spodrsrlaj Milana, kar bi jih zelo približalo naslovu zimskega prvaka, ki je sicer zgolj prestižnega pomena. Moštvo iz Sardinije zelo niha v nastopih, če pa bi Agazzi in soigralci znova naleteli na dober dan, potem bi lahko tudi povzročali precejšnje težave črnobelim, ki bodo brez Chiellinija in Quagliarelle. Mesto na klopi bo dobil nov nakup Borriello. Pri Cagliariju boste zlasti pozorni na napadalca Ibarba, ki mu že sledi nekaj velikih klubov. Nekako podobno (zmagati in nato spremljati milanski derbi) velja za Udinese, le da bodo Guidolinovi fantje pred zahtevnejšo nalogo, saj igrajo v Genovi.

ROMA DREVI, NAPOLI V PONEDELJEK – Uvod v 18. krog bomo imeli z današnjo tekmo med Catanio in Romo. Roma je bila uspešna tudi v

italijanskem pokalu (premagala je s 3:0 Fiorentino) in na Siciliji čaka Luis Enrique. Jevre varovancev ni zrelodni izpit. Če gre vse po napovedih bi morali Cavani in soigralci prepričljivo zmagati.

PRVIČ DONADONI – Krstni nastop na klopi Parme bo opravil Donadoni, ki je v ponedeljek na klopi moštva iz Emilije zamenjal Colombo.

NAŠA NAPOVED 18. KROGA: Drevi ob 20.45 Catania - Roma 1:2 (30%, 35%, 35%); v nedeljo ob 12.30 Lazio - Atalanta 2:1 (45%, 30%, 25%), ob 15. uri Cesena - Novara 1:0 (40%, 30%, 30%), Chievo - Palermo 1:1 (35%, 35%, 30%), Fiorentina - Lecce 3:2 (45%, 30%, 25%), Genoa - Udinese 1:1 (30%, 35%, 35%), Juventus - Cagliari 3:1 (50%, 30%, 20%), Parma - Siena 1:1 (35%, 35%, 30%), ob 20.45 Milan - Inter 1:1 (30%, 35%, 35%); v ponedeljek ob 20.45 Napoli - Bologna 4:1 (50%, 30%, 20%). (I.F.)

NOGOMET - Začel se bo drugi del deželnih amaterskih prvenstev

Derbija v Trebčah in Bazovici

Kras Repen v gosteh v Tolmeču - Večina ekip naših društev bo igrala na domačem igrišču

Jutri se bodo po več kot tritedenskem premoru vrnili na igrišče amaterski nogometaši, ki so medtem bolj malo počivali. Večina je redno trenirala. Le nogometaši Primorca so si privoščili daljši desetdnevni počitek. Jutrišnji prvi krog drugega dela bo ponudil dva derbija: v Trebčah se bosta pomerila domači Primorec in Sovodenjci (2:1 za belo-modre v prvem delu), v Bazovici pa bo derbi med Zarjo in Bregom (v prvem delu 1:2 za bazovsko ekipo).

ELITNA LIGA - Repenski Kras (25 točk) bo odpotoval na najsevernejše gostovanje v Tolmeč (domači Tolmezzo ima 19 točk). V prvem delu so rdeče-beli zmagali s 4:2. »Upam, da bomo tudi v gosteh slavili zmago in na najlepši način začeli leto 2012. Januar in februar bosta bržkone odločilna v boju za zgornji del lestvice,« je prepričan predsednik Krasa Goran Kocman. Trener Sergej Alejnikov ne bo imel na razpolago poškodovanega Colavette in Corsa, ki počasi okrevata. V Tolmeču bo sodelil Filippo Vona, sodnik iz Frosinoneja v Laciju.

PROMOCIJSKA LIGA - Obe ekipi naših društev bosta igrali na domačem igrišču. Juventina bo v Štandrežu gostila Union 91, proti kateremu je v prvem delu igrala neodločeno 0:0. »Prav zaradi tega se jim moramo maščevati. Union je predzadnji na lestvici in ima zgolj 8 točk. Ne smemo jih podcenjevati. Tri točke pa so tokrat obvezne,« je poudaril športni vodja Gino Vinti. Pri Juventini bo odsoten diskvalificirani Pantuso. Pod vprašajem pa je nastop Saše Gulica, ki ga pesti lažja poškodba. Sodelil bo Di Lorenzo iz Maniaga.

Doma bo igrala tudi kriška Vesna. Flaibano je v zadnjih šestih krogih petkrat igral neodločeno in enkrat zmagal. Trener Andrea Massai ne bo imel na razpolago le poškodovanega Bagona. »Med prazniki smo dobro in redno trenirali. Želimo si, da bi novo leto začeli kot smo končali staro, z zmago,« so želje tehničnega vodje Paola Soavija. Sodelil bo Ferro iz Latisane.

1. AMATERSKA LIGA - V Trebčah se bosta jutri »spopadla« Primorec in Sovodnje, obe ekipi se borita za zgornji del lestvice (Primorec je s 30 točkami 3., Sovodenjci imajo dve točki manj). V prvem delu je Sovodnje zmagalo z 2:1. Za Sovodenjce je trebensko igrišče pravi tabu. Lani so belo-modri izgubili kar s 4:0. Gostje bodo igrali brez diskvalificiranih Kovica, Bernardisa in Visintina, Saša Tomšič pa je še poškodovan. Sovodenjci bodo tako igrali s precej okrnjeno obrambno vrsto. Sodelil bo Videmčan Viola.

2. AMATERSKA LIGA - Jutri bo v ospredju derbi med Zarjo in Bregom. Pri domačih bodo odsotni diskvalificirani Messina, Ghezzi in Bernobi. Aron Mihelič je še poškodovan, medtem ko je pod vprašajem nastop Vitomirja Križmančiča. »Med prazniki smo dobro trenirali in smo odigrali dve prijateljski tekmi, proti San Luigiju in Ponziani. Upam, da so fantje fizično dobro pripravljani,« je dejal športni vodja Robert Kalc. V prvem delu je v Dolini slavila zmago Zarja z 2:1. Kot nam je povedal spremljevalec Marko Bandi, so dobro trenirali tudi brežani. »Upam, da bodo naši igralci hitro ujeli igralni ritem, saj je nedeljska tekma še kako pomembna,« je še dodal Bandi. Pri Bregu nimajo težav s poškodbami.

Marko Kariš (Zarja, levo) in Denis Daries (Breg) na derbiju v prvem krogu v Dolini, kjer Zarja zmagala z 2:1. Zadel sta Cerrito in Kočič, za Breg pa Daries

KROMA

Na razpolago bodo vsi igralci. V Bazovici bo sodelil Goričan Vassallo.

Primorje bo na domačem Ervattiju gostilo Opicino (v prvem delu so jo premagali z 1:0), h kateri se je preselil dosedanja napadalec rdeče-rumenih Erik Pauletich. Sodelil bo Goričan Della Gaspera.

3. AMATERSKA LIGA - Mladost čaka v drugem delu prvenstva cela serija »domačih« tekem v Doberdolu. V prvem delu so namreč večino tekem, zaradi del na domačem igrišču, igrali na tujem. Pri Mladosti bodo odsotni Daniele in Mauro Peric, Vižintin in Pauluzzi, ki je diskvalificiran. Mladost bo igrala proti Poggju, ki ga vodi slovenski trener Fabio Sambo.

DEŽELNA REPREZENTANCA

Carli povabljen na trening

Nogometaša Krasa Luco Carlija čaka v sredo, na povabilo selektorja Sergia Vriza, trening mladinske deželne izbrane vrste. Trening bo ob 14.30 v Viscu.

DEŽELNI POKAL - Primorec bo polfinale deželnega pokala za 1. amatersko ligo proti Terzu igral 26. februarja. Tekma bo v Terzu. Drugi polfinale bo Montereale Valcellina - Arteniese. Finale bo 31. marca.

SNEG - Društva, kot piše v sporočilu deželne nogometne zveze, morajo v primeru snega počistiti igralno površino

SK Devin na pripravah v različnih krajih

SK Devin je v sodelovanju z ZSSDI organiziral zimске priprave na snegu za nekatere skupine najmlajših. Tekmovalci kat.baby, miški, dečki, naraščajniki so pod vodstvom trenerjev Aleša Severja in Mateja Štolfe ter pomočnika Matije Rožiča vadili konec decembra na Trbižu. Prve dneve so posvetili tehniki smučanja na kratkih smučeh, ostali pa so imeli na razpolago daljšo progo za postavitev veleslalom, slikali pa so se tudi s slovensko smučarsko reprezentanko Ano Bucik (na sliki).

Priprave so nadaljevali od 2. do 6. januarja na Piancavallu, kjer so se pripravljali za prve letošnje tekmovalne preizkušnje. Predtekmovalna skupina, ki jo vodi trenerka Janja Del Linz in pomočnik Matija Škerk, je izkoristila kar deset dni za pripravo in treninge v kraju Forni di Sopra, kjer so trenirali najprej na položnejši prog, nato pa nekaj dni med koli na bolj strmih progah v glavnem veleslalom, pa tudi prvič slalomsko postavitev kolov. Tudi novonastala skupina Fanjski, ki jo vodi Claudio Peric ima za sabo nekaj dni na snegu, čeprav je delo osnovano na utrjevanju šole smučanja. Bili so že na Helmu v Sextenu in dvakrat na Nevejskem sedlu.

Obvestila

SO-SPDT organizira 27., 28. in 29. januarja 2012 tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijave in informacije nudi urad ZSSDI telefon 040/635627.

AŠD SK BRDINA ob priliki smučarskih tečajev bo v nedeljo, 15. januarja, možen avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke Esso na Opčinah. Tel. št.: 335-5476663 (Vanja).

ZAMEJSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO bo v soboto, 21. januarja na sedežu SST 1904 v Trstu v Ul. Cicerone 8 - 1. nadstropje. Pričetek ob 15. uri, predviden zaključek ob 18.30. Prijave: moblak@libero.it.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14. januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabežine. Informacije in vpisovanja na: info@skdevin.it ali pa na 335 8180449 (Erika)

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo tečaji smučanja začeli v nedeljo, 15. januarja 2012. Po potrebi organiziran avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 347-0473606.

Domači šport

DANES

Sobota, 14. januarja 2012

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Qubik - Latisana

DEŽELNA D-LIGA - 18.30 v Perteolah: Perteole - Kontovel

UNDER 17 DEŽELNI - 16.00 v Štarančanu: Libertas Villesse - Dom

UNDER 15 ELITNI - 17.00 v Portogruaru: Portogruaro - Breg

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Trstu, Monte Cengio: CUS Trieste - Sloga; 20.00 v Gorici: Olympia - Soča Zadrzna banka Doberdoba Sovodnje; 20.00 v Štandrežu: Val Imsa - Reana

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Repnu: Zalet C - Talmassons

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 na Proseku: Zalet rumene - Virtus

UNDER 16 ŽENSKA - 19.00 v Trstu, Galilei: Eurovolleyschool - Zalet plave

UNDER 14 ŽENSKA - 16.00 v Gorici, Špacapan: Olympia K2sport - Millenium; 16.30 na Proseku: Kontovel A - Svevo

UNDER 13 - 16.00 v Dolini: Breg - OMA B; 16.30 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Val Arcobaleno

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Repnu: Kras - Zaule; 17.30 v Trbižu: Monfalcone Fincantieri - Vesna

NAMIZNI TENIS

DEŽELNA C-LIGA - 17.00 v Zgoniku: Kras - Triestina Sistiana

DEŽELNA D-LIGA - 17.00 v Zgoniku: Kras - Triestina Sistiana A

HOKEJ NA ROLERIJH

B-LIGA - 21.00 na Opčinah, Pikelc: Polet Kwins - Taurus Buja

BALINANJE

DEŽELNA C-LIGA - 15.00 pri Briščkih, Ervatti: Gaja - Portuale.

JUTRI

Nedelja, 15. januarja 2012

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Montebelluni: Montebelluna - Sloga Tabor Televisa

ŽENSKA D-LIGA - 11.00 v Pasian di Pratu: Pasiano - Zalet D

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 na Proseku: Zalet - San Sergio

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Repnu: Sloga Tabor - Aurora Volley

UNDER 16 ŽENSKA - 11.00 v Sovodnjah: Soča Terranova - Fincantieri bianca; 18.30 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - OMA

UNDER 15 ŽENSKA - 15.00 na Proseku: Udine - Zalet; 17.00 Zalet - Fincantieri

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Mompurgo: Coselli - Olympia Ferstyle

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 12.00 v Gorici, UGG: Tarcento - Breg; 12.00 v Gorici, ex CONI: Bor Radenska - Venezia Giulia

UNDER 13 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Oberdan: Azzurra A - Sokol

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Union 91; 14.30 v Križu: Vesna - Flaibano

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Breg; 14.30 pri Briščkih, Ervatti: Primorje - Opicina

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdolu: Mladost - Poggjo

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Domio

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 16. januarja 2012

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 21.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Bor NLB

UNDER 19 ELITNI - 20.30 pri Briščkih: Jadran - Venezia Giulia

UNDER 19 MOŠKI - 19.00 v Krminu: Alba Cormons - ZKB

ODBOJKA

UNDER 13 - 17.00 na Proseku: Kontovel - Sokol

Tekači in smučarji Mladine prvič skupaj na zimovanju

ŠD Mladina iz Križa v sodelovanju z ZSSDI priredilo od 2. do 7. januarja zimovanje oz. zimске priprave za člane smučarske in rolkarske sekcije. Po več letih samostojnih priprav, je namreč letos kriškemu društvu uspelo najti idealno lokacijo za treninge bodisi v tekaškem bodisi v alpskem smučanju. Skupina 60 članov vseh starosti je preživelo novoletne

počitnice v mirni vasi Troden/Trodna v dolini Fiemme. Smučarje so spremljali društveni učitelji Veronica Tence, Dana Puric, Mateja Bogatec, David Bogatec in Roman Rupnik, trenirali pa so na Cermisu ali Latemarju, kjer so rezervirali proge za vadbo med količki. Tekači so po jutranji telovadbi vadili na planoti Lavaze, svetovno znani destinaciji za tek na smučeh z 80 km odlično urejenih prog.

Skupno večerno družabnost so popestrili gostoljubni upravitelji hotela z organizacijo baklade po gozdni poti in okusno večerjo ob svečah.

Praznični fotoutrip 2011

Kljub ekonomski krizi, ki neizbežno pogojuje tudi naše kraje, so se na ulicah prižgale praznične lučke, trge pa krasijo osvetljene jelke. Ljudje se, tako ali drugače, pripravljajo na božični čas in prehod v novo leto. Kaj pa vi? Pošljite nam fotografijo - svoj praznični fotoutrip, da bo tudi naša spletna stran nekoliko bolj praznična.

Posnetke opremljajte s komentarjem in pošljite na našo spletno stran www.primorski.eu ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu.

SVEŽE NOVICE PUŠČAJO SLED.
NAJPREJ NA PRSTIH.

Franc Starec, tiskar

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej.

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo **“Spomini na leto 1945”**
darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun Št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Klepetulke - animacija, 1. epizoda: Govoreča roža
20.30 Deželni TV dnevnik; sledi Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **10.05** Aktualno: Settegiorni **10.55** Variete: ApriRai **10.05** Vremenska napoved **11.10** Aktualno: Unomattina storie vere **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.00** Variete: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.35** Igra: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Talent show: Ballando con le Stelle (v. M. Carlucci) **0.00** Dnevnik - kratke vesti **0.30** Show: Di che talento sei? (v. M. Costanzo) **1.15** Nočni dnevnik

Rai Due

7.00 Variete: Cartoon Magic **9.05** Nan.: Summer in Transylvania **9.25** Igra: School Rocks **10.15** Rubrika: Sulla via di Damasco **10.50** Aktualno: ApriRai **10.55** Aktualno: Quello che **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Aktualno: Dribbling

14.00 Film: D'Artagnan e i tre moschettieri (pust., Kan./Fr./V.B., '05, r. P. Aknine) **17.10** Variete: Sereno variabile **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Variete: Crazy Parade **18.35** Nan.: Sea Patrol **19.30** Nan.: Lasco **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: The Good Wife **22.40** Aktualno: Sabato Sprint **23.25** Dnevnik in rubrike

Rai Tre

7.00 Dok.: Geo & Geo **7.30** Film: Il fidanzato di tutte (kom., ZDA, '55, r. C. Walters) **9.10** Aktualno: PaeseReale **10.15** Nan.: Doc Martin **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Aktualno: Tv Talk **16.50** Dnevnik L.I.S. **16.55** Nan.: Un caso per due **18.00** Šport: 90° Minuto Serie B **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Film: Today you die (akc., ZDA, '05, r. D.E. Faunt-LeRoy) **23.15** Dnevnik in deželni dnevnik **23.5** Rubrika: Un giorno in pretura **0.35** Dnevnik in Rubrike

Rete 4

7.30 Nan.: Magnum P.I. **8.20** Variete: Vivere meglio **9.45** Nan.: Monk **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Poirot **17.00** Nan.: Psych **18.00** Dok.:

Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: Delitto perfetto (triler, ZDA, '98, r. A. Davis, i. M. Douglas, Gwyneth Paltrow) **23.35** Film: Sangue in copertina (triler, ZDA, '00, r. D. Blyth, i. R. Silver, A. Paul) **1.30** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasb. odd.: Loggione **9.45** Nan.: Finalmente arriva Kalle **10.15** Film: Tin Cup (kom., ZDA, '96, r. R. Shelton, i. K. Costner, R. Russo) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Resn. show: Grande Fratello 12 **14.10** Talent show: Amici **15.45** Variete: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (v. S. Toffanin) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Variete: Italia's Got Talent **0.30** Nan.: Avvocati a New York **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 9.55, 12.20 Risanke **9.30** Nan.: Power Rangers Samurai **10.50** Film: Scooby-Doo e il viaggio nel tempo (ris., ZDA, '01, r. J. Stensturm) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Ris.: Simpsoni **14.35** Film: Grosso guaio a Chinatown (pust., ZDA, '86, r. J. Carpenter) **16.35** Film: Il bambino d'oro (fant., ZDA, '86, r. M. Ritchie) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Risanka: I pinguini di Madagascar **19.25** Film: Shark Tale (ris., ZDA, '04, r. V. Jensen) **21.10** Film: Madagascar (ris., ZDA, '05, r. E. Darnell, T. McGrath) **22.45** Film: Cenerentola e gli 007 nani (ris., Nem./ZDA, '07, r. P.J. Bolger) **0.15** Šport: Studio Sport XXL **1.15** Variete: PokerImania

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Dok.: Italia da scoprire **8.30** Dnevnik **9.00** Dok.: Borgo Italia **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Film: La signora del venerdi (kom., ZDA, '38, r. H. Hawks, i. C. Grant) **12.05** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **13.00** Dok.: Luoghi magici della terra **13.30** Dnevnik **14.00** Rotocalco ADNKronos **14.50** Šport: Ski Magazine **15.15** Dok.: Istanbul **15.55** Variete: 80 Nostalgia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Luoghi magici della terra **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Aktualno: Lora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Lirika: Madame Butterfly **22.40** Glasba: E og-

gi, tutti all'opera!! **21.05** Lirica: Cavalleria Rusticana **23.30** Nočni dnevnik **0.05** Aktualno: Stoa' **0.30** Variete: A tambur battente

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.10** Gospod.: L'aria che tira **12.30** Aktualno: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Noi siamo angeli: due facce d galera (kom., It., '97, r. R. Deodato, i. B. Spencer, P.M. Thomas) **16.05** Košarka: DP, Bennet Cantu' - Canadian Solar Bologna, prenos **18.15** Nan.: I magnifici sette **19.20** 21.30 Show: Show Must Go Off, anteprima **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In onda **0.00** Nočni dnevnik **0.10** Film: 1 km da Wall Street (dram., ZDA, '00, r. B. Younger, i. G. Ribisi, N. Long

Slovenija 1

6.00 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.45** Oddaja za otroke: Studio Kriškraš **8.30** Otr. serija: Ribič Pepe **9.00** Iz popotne torbe **9.20** Kviz: Male sive celice **10.05** Igr. nan.: V dotiku z vodo **10.35** Polnočni klub (pon.) **11.50** Slovenija 2011 (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.20** Bilo je... **14.25** Film: Policaj s Petelinjega hriba (ZDA) **16.05** O živalih in ljudeh (pon.) **16.25** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, Utrip, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Prenos otvoritvene slovesnosti Evropske prestolnice kulture 2012 **21.00** Dok. serija: Bolnišnica Golnik **21.35** Film: August Rush **23.25** **0.00** Evropska prestolnica kulture **0.35** Dnevni, Utrip, vremenska napoved, športne vesti **1.25** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.50** Infokanal

Slovenija 2

7.40 Skozi čas **8.05** Knjiga mene briga (pon.) **8.25** Posebna ponudba (pon.) **8.50** Pogledi Slovenije **10.20** Alpsko smučanje: SP, Smuk (Ž) **11.45** Lynx magazin **12.20** Alpsko smučanje: SP, Smuk (M) **13.55** Nordijsko smučanje: SP, Poleti **15.45** Nordijsko smučanje, SP, Sprint (M in Ž) **16.30** Biatlon - SP, Sprint (M) **17.15** Judo **18.15** Londonski vrtljak **18.45** Športni izziv **19.15** Slovenski utrinki **20.00** Koncert: Helena Blagne **21.40** Na lepše (pon.) **22.00** 33/45 sobotna glasbena noč **23.15** Brane Rončel izza odra (pon.) **1.25** Brane Rončel: Izza odra (pon.) **1.00** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Tvd Maribor **7.15** 21.30 Žarišče **9.10** Studio City (pon.) **10.20** Evropski premislek **12.15** Prava ideja (pon.) **13.30** Poročila Tvs1 **15.40** Tedenski pregled **16.20** 22.00 Na Tretjem **17.30** Poročila Tvs1 **17.50** 19.30 Kronika **18.15** 20.00 Satirično oko **19.00** TV dnevnik - z znakovnim jezikom **20.30** Politik, to sem jaz! **21.15** Utrip (pon.) **0.40** Dnevnik Slovencev v Italiji

Koper

12.10 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Boben - glasb. oddaja **15.30** Nautilus **16.00** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **16.30** Arhivski posnetki **17.25** 23.25 Vsedanes - Aktualno **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.45** Jutri je nedelja - verska oddaja **20.00** Tednik **20.30** Radio guitar live festival **22.45** »Q« - trendovska odd. **0.15** Čezmejna Tv

Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** 10.10 Risanke serije **9.45** Otr. zab. odd.: Tv Čira Čara **10.30** Nan.: Talenti in belem **11.15** Nan.: Razočarane gospodinjice **12.30** Nan.: Dobra mačka **13.00** Film: Morje sanj (ZDA) **14.50** Kuharska serija: Kuhajmo po domače **15.20** Resn. serija: Prenovimo kopalnico **15.50** Resn. serija: Kuharski mojster **16.45** Resn. serija: Ko pospravlja Kim **17.15** Film: Nebo nad Montano (ZDA) **18.50** Ljubezzen skozi želoce **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Sobotni filmski hit **22.05** Film:

Apolo 13 (ZDA) **0.35** Film: Trenutek resnice (ZDA) **2.10** 24UR, Novice

Kanal A

7.45 Tv prodaja **8.00** 14.30 Nan.: Merlino - ve pustolovščine **8.55** Nan.: 10 razlogov, zakaj te sovražim **9.20** Film: Poročnik v težavah **11.05** Mojstri iluzije (serija) **11.55** Hum. nan.: Dokler naju smrt ne loči **12.20** Dokler naju smrt ne loči (hum. nan.) **12.45** Film: Spomin v srcu **15.30** Film: Čarobna mavrica **17.10** Nan.: Top Gear **18.00** Svet: Povečava **18.35** Norci na delu **19.05** 23.55 Zabavna serija: Navihanci iz Benidorma **19.30** Pazi, kamera!

20.00 Film: Space Jam **21.25** Film: Tu na Zemlji **23.05** Nan.: Terminator **0.20** Šola seksa (dok. serija) **1.10** Love Tv **4.10** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Odprto za srečanja; 11.30 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val, sobotna rockopedija; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Igor Pison: Krva-vo ozvezdje; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM) 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobotna in pol; 11.30 Glasovanje za Osebnost Primorske; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 14.45 Du jes - humoristična oddaja; 15.30 DIO; 16.20-19.00 SMS z žogo ali brez, glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende; 21.00 Kantina v živo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM) 6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggian-do (vsako uro do 19.58); 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - Jutranjik; 8.05 Horoskop; 8.10 Prireditve; 8.35 Nogometna kabala; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Programi radio in tv; 10.35, 13.35, 22.30 Glasbena lestvica; 11.00 Per un'ora di radio; 11.35 Play list; 12.00 Kratke vesti; 12.01 Collezione musicale di RC; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Baluardi di cultura e tradizione; 14.00 Slot parade; 14.35 The Chillaut Zone; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih, Hot Hits; 18.00 London calling; 20.00 Proza; 20.30 L'Italia è fatta; 21.00 Radio Indie Music Like; 22.00 Glasba RC; 23.00 Etnobazar; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturni; 10.30 Gori, doli, naokoli; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nočno.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40 Športna zgodba; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 10.45 Zapisi iz močvirja; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Odaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni resital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Operni večer; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Na območju ob koncu tedna, bomo pod vplivom toka hladnega in suhega zraka na visoki nadmorski višini, ta tok bo danes močnejši. V ponedeljek bodo tokovi pihali iz severo-vzhoda in bo več mrzlo in suho tudi v nižjih plasteh.

Nad severno in vzhodno Evropo je ciklonsko območje, nad zahodno Evropo pa območje visokega zračnega tlaka. S severnim vetrom doteka nad naše kraje hladnejši in postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.43 in zatone ob 16.45
Dolžina dneva 9.02

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 23.06 in zatone ob 9.59

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.04 najvišje 39 cm, ob 8.18 najnižje -12 cm, ob 12.50 najvišje 5 cm, ob 19.29 najnižje -29.
Jutri: ob 2.51 najvišje 39 cm, ob 9.48 najnižje -17 cm, ob 15.07 najvišje -5 cm, ob 20.23 najnižje -17.

BIOPROGNOZA

Za večino ljudi bo splošni vpliv na počutje spodbuden, le pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale manjše težave.

MORJE

Morje je mirno, temperatura morja 10,7 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin / Na Zlebeh ... 100	Piancavallo ... 40
Vogel ... 75	Forni di Sopra ... 50
Kranjska Gora ... 45	Zoncolan ... 50
Krvavec ... 75	Trbiž ... 60
Cerkno ... 45	Osojščica ... 50
Rogla ... 50	Mokrine ... 100
Mariborsko Pohorje ... 45	Podkloster ... 35
Civetta ... 70	Bad Kleinkirchheim ... 50

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod bo pretežno jasno. Danes bo pretežno jasno. Ponekod bo še pihal severozahodni veter, ki bo popoldne oslabil.

Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do -6, najvišje dnevne od 3 do 6, na Primorskem do 9 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo povsod pretežno jasno s suhim zrakom. Mrzlo bo. Jutri bo povečini jasno in hladneje.

DANSKA - Vajeti najstarejše evropske monarhije prevzela 14.1.1972

Margareta II. po štirih desetletjih na prestolu še vedno zelo priljubljena

KOEBENHAVN - Danes bo minilo 40 let, od kar je Margareta II. zasedla danski kraljevi prestol. Obletnica ne simbolizira le štirih desetletjih vladanja v najstarejši monarhiji v Evropi, pač pa tudi preobrazbo srmežljive umetnice in strastne kadike v eno najbolj priljubljenih monarhinj v Evropi. Praznovanja so se začela že včeraj in bodo trajala do nedelje.

31-letna princesa se je po smrti očeta, kralja Frederika IX., v novi vlogi znašla 14. januarja 1972. Najstarejša izmed treh hčera je bila tedaj že poročena s francoskim diplomatom, grofom Henrijem de Laborde de Monpezatom, danes princem Henrikom. Par ima dva sinova, prestolonaslednika Frederika in princa Joachima, ter sedem vnukov.

Margareta II., ki se je rodila 16. aprila 1940, ne velja za povsem običajno kraljico. Uveljavila se je na različnih področjih. Med drugim je študirala politične vede in arheologijo na univerzah v Cambridgeu, Aarhusu, Parizu in Londonu. Govori več tujih

jezikov, rada bere, še posebej ji je pri srcu Gospodar prstanov izpod pera JRR Tolkiena.

Sodelovala je pri več projektih prevajanja, med drugim leta 1981 pri danskem prevodu dela Simone de Beauvoir "Vsi ljudje so umrljivi". Prevedla ga je pod psevdonimom ob sodelovanju s soprogom. Njen talent pa je prišel na dan tudi pri ilustracijah ter v slikarstvu, kostumografiji in scenografiji.

Kraljica pa izstopa tudi sicer. V teh štirih desetletjih se ni odrekla svojemu stilu oblačenja, ki ga zaznamujejo žive barve oblek in včasih tudi ekscentrični klobuki. Prav tako ni opustila svoje slabe razvade, kajenja, česar ji podaniki ne zamerijo in za tiste, ki veliko kadijo, celo pravijo, da "kadijo kot kraljica Margareta".

"Daisy", kot jo ljubkovalno imenujejo domači, je v domovini izredno priljubljena. Javnomnenjska raziskava, objavljena minul mesec, je pokazala, da je okoli 80 odstotkov Dancev naklonjenih monarhiji. To pa, kot pravi zgodo-

vinar Lars Hovbakke Soerensen, kaže, da je kraljevi dvor v tej skandinavski državi eden izmed najbolj priljubljenih v Evropi.

71-letna kraljica, ki je oktobra 2001 obiskala tudi Slovenijo, za zdaj nima namena prestola predati sinu Frederiku. "Moje stališče je vedno bilo, da je to naloga, ki jo imaš za življenje," je pred časom dejala za dnevnik Politiken.

Odkrita pa je Margareta II. tudi sicer. "Seveda si lahko mislim, kar želim, tako kot vsi ostali. Moram se samo vzdržati, da bi izrekla vse, kar mislim. So pa še številni drugi, ki bi morali od časa do časa narediti isto," je izjavila v intervjuju leta 1988.

Dogajanje na Danskem je zadnje dni seveda močno povezano s 40. obletnico kraljičinega vladanja. Tako se je Margareta II. ob tej priložnosti v pogovoru za medije ozrla tudi nazaj, v leta na prestolu. Kot je dejala, je predvsem skušala biti to, kar je. "Priznala" je tudi, da mobilnega telefona ne uporablja, kar se njeni družini zdi zabavno. (STA)

Kraljica Margareta II.

AFGANISTAN - Po podatkih UNODC Prihodek od opija poskočil za 133%

KABUL - Prihodek od proizvodnje opija se je lani v Afganistanu povečal za 133 odstotkov, in sicer na okoli 1,4 milijarde dolarjev. To predstavlja približno desetino bruto družbenega proizvoda države (BDP), v svojem najnovjšem poročilu ugotavlja Urad Združenih narodov za boj proti mamilom in kriminalu (UNODC). Po podatkih UNODC je višji prihodek mogoče pripisati predvsem bolezni, ki je prizadela makove rastline in leta 2010 uničila večino pridelka. Donos se je v letu 2011 izboljšal, vendar so cene še naprej ostale visoke.

Čeprav je natančne podatke težko pridobiti, pa ZN ocenjujejo, da proizvodnja opija predstavlja približno desetino BDP države. "Opij je pomemben del afganistanskega gospodarstva. Prav tako pa predstavlja pomemben vir financiranja upora in spodbujanja korupcije," ugotavlja direktor te agencije ZN s sedežem na Dunaju Juri Fedotov. Ob tem je pozval še k večji zavezanosti tako Afganistana kot mednarodnih partnerjev, da bi ta trend obrnili.

Afganistan zagotavlja približno 90 odstotkov opija na svetu, največ pa ga pridelajo na nemirnem jugu države. Večina kmetov, ki so bili vključeni v poročilo, je sicer pojasnila, da so se za pridelavo maka odločili predvsem zaradi visokih cen, ki jih dosega opij, v primerjavi z na primer pridelavo žita.

Tudi Michelle Obama del Twitterjeve revolucije

WASHINGTON - Družabnemu omrežju Twitter se je v četrtek pridružila tudi ameriška prva dama Michelle Obama. Njen profil sodi v okvir kampanje njene soproga Baracka Obame za ponovno predsedniško izvolitev, kljub temu pa je Michelle v nekaj urah pritegnila več kot 200.000 sledilcev.

"Pozdravljeni vsi skupaj. Hvala za tople sprejem. Veselim se, da bomo na ta način ostali v stiku," je zapisala @michelleobama, kot poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Čeprav po številu sledilcev Michelle močno zaostaja za svojim soprogom, pa na svoji strani hitro pridobiva privrženca. Njenemu soprogu po drugi strani na Twitterju sledi kar okoli 12 milijonov sledilcev. In čeprav za njegov profil več ali manj skrbijo člani osebja, da se občasno osebno oglasi tudi sam predsednik. Tako je bilo, kot kaže, tudi tokrat. Kot je zapisal Barack Obama, se ne zgodi vsak dan, da lahko na Twitterju pozdravimo prvo damo ZDA.

Delodajalci za prepoved kajenja v delovnem času

BERLIN - Predstavniki nemških podjetnikov se zavzemajo za prepoved kajenja cigaret v času delovnih ur. Zaradi kadičev in njihovih odmorov naj bi bila produktivnost nižja, podjetja pa na ta način izgubljajo denar, poudarjajo delodajalci.

Predsednik združenja srednje velikih nemških podjetij BVMM Mario Ohoven je poudaril, da je "prižiganju v času delovnih ur potrebno narediti konec". "Odmori za kajenje podjetja stanejo denar in motijo potek delovnega dne," je še prepričan. Predstavnica drugega nemškega podjetniškega združenja UMW Ursula Friedrichs je ob tem poudarila, da so kadiilci zaradi večjega števila odmorov v prednosti pred nekadilci, kar je izredno sporno.

Da je razprava do morebitne dejanske uvedbe takšnega ukrepa še dolga, pa kaže že odgovor sindikatov. Nemška zveza sindikatov (DGB) je namreč poudarila, da takšen ukrep nikakor ne bi pripomogel "k dobremu vzdušju v podjetjih". Okoli ena četrtnina Nemcev kadi, s čimer je največje evropsko gospodarstvo približno v povprečju EU. Zadnja zmaga nekadilcev v Nemčiji je bila dosežena julija 2008, ko je bila uvedena prepoved kajenja v barih in restavracijah. Vseeno pa so številni lastniki gostinskih lokalov izkoristili luknje v zakonu in ga obšli. (STA)